

THE PALIVERSE PROJECT

Το σύμπαν της σοφίας του Βούδα

Ο Τριμερής Κανόνας (Tīpiṭaka)

Ο Κανόνας των Ομιλιών (Sutta Piṭaka)

4. Η συλλογή των αριθμημένων ομιλιών (4. Aṅguttara Nikāya)

05. Το βιβλίο των πέντε (05. Pañcakanipāṭapāḷi)

4. Η τέταρτη πεντηκοντάδα (4. Catutthapaṇṇāsakaṃ)

[AN 5.151-200, PTS 3.175-3.247]



PaliVerse

4. Η συλλογή των αριθμημένων ομιλιών

05. Το βιβλίο των πέντε

4. Η τέταρτη πεντηκοντάδα

1. Το κεφάλαιο για την άριστη διδασκαλία

1. Η πρώτη ομιλία για την οριστική πορεία της ορθής οδού

151. «Προικισμένος με πέντε ιδιότητες, μοναχοί, ακόμη και ακούγοντας την Άριστη Διδασκαλία είναι ανίκανος να εισέλθει στην οριστική πορεία, στην ορθή οδό στις καλές νοητικές καταστάσεις. Ποιες είναι αυτές οι πέντε; Περιφρονεί την ομιλία, περιφρονεί τον ομιλητή, περιφρονεί τον εαυτό του, ακούει τη Διδασκαλία με διασπασμένο νου, και με μη πλήρως εστιασμένο νου στρέφει την προσοχή του ασύνετα. Με αυτές τις πέντε ιδιότητες, μοναχοί, προικισμένος, ακόμη και ακούγοντας την Άριστη Διδασκαλία είναι ανίκανος να εισέλθει στην οριστική πορεία, στην ορθή οδό στις καλές νοητικές καταστάσεις.

«Προικισμένος με πέντε ιδιότητες, μοναχοί, ακούγοντας την Άριστη Διδασκαλία είναι ικανός να εισέλθει στην οριστική πορεία, στην ορθή οδό στις καλές νοητικές καταστάσεις. Ποιες είναι αυτές οι πέντε; Δεν περιφρονεί την ομιλία, δεν περιφρονεί τον ομιλητή, δεν περιφρονεί τον εαυτό του, ακούει τη Διδασκαλία με μη διασπασμένο νου, και με πλήρως εστιασμένο νου στρέφει την προσοχή του συνετά. Με αυτές τις πέντε ιδιότητες, μοναχοί, προικισμένος, ακούγοντας την Άριστη Διδασκαλία είναι ικανός να εισέλθει στην οριστική πορεία, στην ορθή οδό στις καλές νοητικές καταστάσεις». Πρώτο.

2. Η δεύτερη ομιλία για την οριστική πορεία της ορθής οδού

152. «Προικισμένος με πέντε ιδιότητες, μοναχοί, ακόμη και ακούγοντας την Άριστη Διδασκαλία είναι ανίκανος να εισέλθει στην οριστική πορεία, στην ορθή οδό στις καλές νοητικές καταστάσεις. Ποιες είναι αυτές οι πέντε; Περιφρονεί την ομιλία, περιφρονεί τον ομιλητή, περιφρονεί τον εαυτό του, στερείται σοφίας, είναι ηλίθιος, βουβός, έχει αλαζονεία γνώσης για αυτό που δεν γνωρίζει. Με αυτές τις πέντε ιδιότητες, μοναχοί, προικισμένος, ακόμη και ακούγοντας την Άριστη Διδασκαλία είναι ανίκανος να εισέλθει στην οριστική πορεία, στην ορθή οδό στις καλές νοητικές καταστάσεις.

«Προικισμένος με πέντε ιδιότητες, μοναχοί, ακούγοντας την Άριστη Διδασκαλία είναι ικανός να εισέλθει στην οριστική πορεία, στην ορθή οδό στις καλές νοητικές καταστάσεις. Ποιες είναι αυτές οι πέντε; Δεν περιφρονεί την ομιλία, δεν περιφρονεί τον ομιλητή, δεν περιφρονεί τον εαυτό του, είναι σοφός, όχι ηλίθιος, όχι βουβός, δεν έχει αλαζονεία γνώσης για αυτό που δεν γνωρίζει. Με αυτές τις πέντε ιδιότητες, μοναχοί, προικισμένος, ακούγοντας την Άριστη Διδασκαλία είναι ικανός να εισέλθει στην οριστική πορεία, στην ορθή οδό στις καλές νοητικές καταστάσεις». Δεύτερο.

3. Η τρίτη ομιλία για την οριστική πορεία της ορθής οδού

153. «Προικισμένος με πέντε ιδιότητες, μοναχοί, ακόμη και ακούγοντας την Άριστη Διδασκαλία είναι ανίκανος να εισέλθει στην οριστική πορεία, στην ορθή οδό στις καλές νοητικές καταστάσεις. Ποιες είναι αυτές οι πέντε; Υποτιμητικός ακούει τη Διδασκαλία κατεχόμενος από περιφρόνηση, με επικριτική συνείδηση ακούει τη Διδασκαλία αναζητώντας ελαττώματα, απέναντι στον διδάσκαλο της Διδασκαλίας έχει πληγωμένη συνείδηση με γεννημένη στειρότητα, στερείται σοφίας, είναι ηλίθιος, βουβός, έχει αλαζονεία γνώσης για αυτό που δεν γνωρίζει. Με αυτές τις πέντε ιδιότητες, μοναχοί, προικισμένος, ακόμη και ακούγοντας την Άριστη Διδασκαλία είναι ανίκανος να εισέλθει στην οριστική πορεία, στην ορθή οδό στις καλές νοητικές καταστάσεις.

«Προικισμένος με πέντε ιδιότητες, μοναχοί, ακούγοντας την Άριστη Διδασκαλία είναι ικανός να εισέλθει στην οριστική πορεία, στην ορθή οδό στις καλές νοητικές καταστάσεις. Ποιες είναι αυτές οι πέντε; Χωρίς υποτίμηση ακούει τη Διδασκαλία μη κατεχόμενος από περιφρόνηση, χωρίς επικριτική συνείδηση ακούει τη Διδασκαλία μη αναζητώντας ελαττώματα, απέναντι στον διδάσκαλο της Διδασκαλίας δεν έχει πληγωμένη συνείδηση χωρίς γεννημένη στειρότητα, είναι σοφός, όχι ηλίθιος, όχι βουβός, δεν έχει αλαζονεία γνώσης για αυτό που δεν γνωρίζει. Με αυτές τις πέντε ιδιότητες, μοναχοί, προικισμένος, ακούγοντας την Άριστη Διδασκαλία είναι ικανός να εισέλθει στην οριστική πορεία, στην ορθή οδό στις καλές νοητικές καταστάσεις». Τρίτη.

4. Η πρώτη ομιλία για τη φθορά της άριστης διδασκαλίας

154. «Αυτά τα πέντε φαινόμενα, μοναχοί, οδηγούν στη φθορά και την εξαφάνιση της Άριστης Διδασκαλίας. Ποια πέντε; Εδώ, μοναχοί, οι μοναχοί δεν ακούν τη Διδασκαλία προσεκτικά, δεν εκμανθάνουν τη Διδασκαλία προσεκτικά, δεν διατηρούν τη Διδασκαλία προσεκτικά, δεν εξετάζουν προσεκτικά το νόημα των διδασκαλιών που διατήρησαν, δεν ακολουθούν προσεκτικά την πρακτική σύμφωνα με τη Διδασκαλία γνωρίζοντας το νόημα και γνωρίζοντας τη Διδασκαλία. Αυτά λοιπόν, μοναχοί, είναι τα πέντε φαινόμενα που οδηγούν στη φθορά και την εξαφάνιση της Άριστης Διδασκαλίας.

«Αυτά τα πέντε φαινόμενα, μοναχοί, οδηγούν στη διάρκεια, στη μη φθορά και στη μη εξαφάνιση της Άριστης Διδασκαλίας. Ποια πέντε; Εδώ, μοναχοί, οι μοναχοί ακούν τη Διδασκαλία προσεκτικά, εκμανθάνουν τη Διδασκαλία προσεκτικά, διατηρούν τη Διδασκαλία προσεκτικά, εξετάζουν προσεκτικά το νόημα των διδασκαλιών που διατήρησαν, ακολουθούν προσεκτικά την πρακτική σύμφωνα με τη Διδασκαλία γνωρίζοντας το νόημα και γνωρίζοντας τη Διδασκαλία. Αυτά λοιπόν, μοναχοί, είναι τα πέντε φαινόμενα που οδηγούν στη διάρκεια, στη μη φθορά και στη μη εξαφάνιση της Άριστης Διδασκαλίας». Τέταρτο.

5. Η δεύτερη ομιλία για τη φθορά της άριστης διδασκαλίας

155. «Αυτά τα πέντε φαινόμενα, μοναχοί, οδηγούν στη φθορά και την εξαφάνιση της Άριστης Διδασκαλίας. Ποια πέντε; Εδώ, μοναχοί, οι μοναχοί δεν εκμανθάνουν τη Διδασκαλία - ομιλία, μικτό κείμενο, επεξήγηση, στίχους, εμπνευσμένο λόγο, ιτιβούτακα, τζάτακα, θαυμαστά φαινόμενα, βεντάλλα. Αυτό, μοναχοί, είναι το πρώτο φαινόμενο που οδηγεί στη φθορά και την εξαφάνιση της Άριστης Διδασκαλίας.

«Επιπλέον, μοναχοί, οι μοναχοί δεν διδάσκουν εκτενώς τη Διδασκαλία σε άλλους όπως την έχουν ακούσει και όπως την έχουν μάθει. Αυτό, μοναχοί, είναι το δεύτερο φαινόμενο που οδηγεί στη φθορά και την εξαφάνιση της Άριστης Διδασκαλίας.

«Επιπλέον, μοναχοί, οι μοναχοί δεν διδάσκουν εκτενώς τη Διδασκαλία σε άλλους όπως την έχουν ακούσει και όπως την έχουν μάθει. Αυτό, μοναχοί, είναι το τρίτο φαινόμενο που οδηγεί στη φθορά και την εξαφάνιση της Άριστης Διδασκαλίας.

«Επιπλέον, μοναχοί, οι μοναχοί δεν απαγγέλλουν εκτενώς τη Διδασκαλία όπως την έχουν ακούσει και όπως την έχουν μάθει. Αυτό, μοναχοί, είναι το τέταρτο φαινόμενο που οδηγεί στη φθορά και την εξαφάνιση της Άριστης Διδασκαλίας.

«Επιπλέον, μοναχοί, οι μοναχοί δεν αναλογίζονται, δεν εξετάζουν και δεν παρατηρούν με τον νου τη Διδασκαλία όπως την έχουν ακούσει και όπως την έχουν μάθει. Αυτό, μοναχοί, είναι το πέμπτο φαινόμενο που οδηγεί στη φθορά και την εξαφάνιση της Άριστης Διδασκαλίας. Αυτά λοιπόν, μοναχοί, είναι τα πέντε φαινόμενα που οδηγούν στη φθορά και την εξαφάνιση της Άριστης Διδασκαλίας.

«Αυτά τα πέντε φαινόμενα, μοναχοί, οδηγούν στη διάρκεια, στη μη φθορά και στη μη εξαφάνιση της Άριστης Διδασκαλίας. Ποια πέντε; Εδώ, μοναχοί, οι μοναχοί εκμανθάνουν τη Διδασκαλία - ομιλία, μικτό κείμενο, επεξήγηση, στίχους, εμπνευσμένο λόγο, ιτιβούτακα, τζάτακα, θαυμαστά φαινόμενα, βεντάλλα. Αυτό, μοναχοί, είναι το πρώτο φαινόμενο που οδηγεί στη διάρκεια, στη μη φθορά και στη μη εξαφάνιση της Άριστης Διδασκαλίας.

«Επιπλέον, μοναχοί, οι μοναχοί διδάσκουν εκτενώς τη Διδασκαλία σε άλλους όπως την έχουν ακούσει και όπως την έχουν μάθει. Αυτό, μοναχοί, είναι το δεύτερο φαινόμενο που οδηγεί στη διάρκεια, στη μη φθορά και στη μη εξαφάνιση της Άριστης Διδασκαλίας.

«Επιπλέον, μοναχοί, οι μοναχοί διδάσκουν εκτενώς τη Διδασκαλία σε άλλους όπως την έχουν ακούσει και όπως την έχουν μάθει. Αυτός, μοναχοί, είναι ο τρίτος παράγοντας που οδηγεί στη διάρκεια, στη μη φθορά και στη μη εξαφάνιση της Άριστης Διδασκαλίας.

«Επιπλέον, μοναχοί, οι μοναχοί απαγγέλλουν εκτενώς τη Διδασκαλία όπως την έχουν ακούσει και όπως την έχουν μάθει. Αυτός, μοναχοί, είναι ο τέταρτος παράγοντας που οδηγεί στη διάρκεια, στη μη φθορά και στη μη εξαφάνιση της Άριστης Διδασκαλίας.

«Επιπλέον, μοναχοί, οι μοναχοί αναλογίζονται, εξετάζουν και παρατηρούν με τον νου τη Διδασκαλία όπως την έχουν ακούσει και όπως την έχουν μάθει. Αυτό, μοναχοί, είναι το πέμπτο φαινόμενο που οδηγεί στη διάρκεια, στη μη φθορά και στη μη εξαφάνιση της Άριστης Διδασκαλίας. Αυτά λοιπόν, μοναχοί, είναι τα πέντε φαινόμενα που οδηγούν στη διάρκεια, στη μη φθορά και στη μη εξαφάνιση της Άριστης Διδασκαλίας». Πέμπτο.

6. Η τρίτη ομιλία για τη φθορά της άριστης διδασκαλίας

156. «Αυτά τα πέντε φαινόμενα, μοναχοί, οδηγούν στη φθορά και την εξαφάνιση της Άριστης Διδασκαλίας. Ποια πέντε; Εδώ, μοναχοί, οι μοναχοί εκμανθάνουν μια ομιλία που έχει παρανοηθεί, με εσφαλμένα τοποθετημένους όρους και φρασεολογία. Όταν οι

όροι και η φρασεολογία είναι εσφαλμένα τοποθετημένα, μοναχοί, το νόημα επίσης ερμηνεύεται εσφαλμένα. Αυτό, μοναχοί, είναι το πρώτο φαινόμενο που οδηγεί στη φθορά και την εξαφάνιση της Άριστης Διδασκαλίας.

«Επιπλέον, μοναχοί, οι μοναχοί είναι δύσκολοι στην αποδοχή συμβουλής, προικισμένοι με παράγοντες που δημιουργούν δυσκολία στην αποδοχή συμβουλής, ανυπόμονοι, μη δεχόμενοι ευνοϊκά την παραίνεση. Αυτό, μοναχοί, είναι το δεύτερο φαινόμενο που οδηγεί στη φθορά και την εξαφάνιση της Άριστης Διδασκαλίας.

«Επιπλέον, μοναχοί, εκείνοι οι μοναχοί που είναι πολυμαθείς, που έχουν κατακτήσει τις παραδόσεις, κάτοχοι της Διδασκαλίας, κάτοχοι της μοναστικής διαγωγής, κάτοχοι των πινάκων περιεχομένων, αυτοί δεν διδάσκουν προσεκτικά την ομιλία σε άλλους· με τον θάνατό τους η ομιλία γίνεται με κομμένη ρίζα, χωρίς καταφύγιο. Αυτό, μοναχοί, είναι το τρίτο φαινόμενο που οδηγεί στη φθορά και την εξαφάνιση της Άριστης Διδασκαλίας.

«Επιπλέον, μοναχοί, οι πρεσβύτεροι μοναχοί είναι πολυτελείς, αμελείς, προπορευόμενοι στην πτώση, έχοντας εγκαταλείψει το καθήκον της αποστασιοποίησης, δεν ξεκινούν ενεργητικότητα για την επίτευξη του μη επιτευχθέντος, για το επίτευγμα του μη αποκτηθέντος, για την πραγμάτωση του μη πραγματοποιημένου. Οι μελλοντικές γενιές τους ακολουθούν το παράδειγμα. Κι αυτή είναι πολυτελής, αμελής, προπορευόμενη στην πτώση, έχοντας εγκαταλείψει το καθήκον της αποστασιοποίησης, δεν ξεκινά ενεργητικότητα για την επίτευξη του μη επιτευχθέντος, για το επίτευγμα του μη αποκτηθέντος, για την πραγμάτωση του μη πραγματοποιημένου. Αυτό, μοναχοί, είναι το τέταρτο φαινόμενο που οδηγεί στη φθορά και την εξαφάνιση της Άριστης Διδασκαλίας.

«Επιπλέον, μοναχοί, η Κοινότητα είναι διασπασμένη. Όταν όμως η Κοινότητα, μοναχοί, είναι διασπασμένη, υπάρχουν αμοιβαίες ύβρεις, υπάρχουν αμοιβαίες επιπλήξεις, υπάρχουν αμοιβαίοι αποκλεισμοί, υπάρχουν αμοιβαίες εγκαταλείψεις. Εκεί όσοι δεν έχουν πίστη δεν αποκτούν πίστη, και σε μερικούς από αυτούς που έχουν πίστη υπάρχει μεταβολή. Αυτό, μοναχοί, είναι το πέμπτο φαινόμενο που οδηγεί στη φθορά και την εξαφάνιση της Άριστης Διδασκαλίας. Αυτά λοιπόν, μοναχοί, είναι τα πέντε φαινόμενα που οδηγούν στη φθορά και την εξαφάνιση της Άριστης Διδασκαλίας.

«Αυτά τα πέντε φαινόμενα, μοναχοί, οδηγούν στη διάρκεια, στη μη φθορά και στη μη εξαφάνιση της Άριστης Διδασκαλίας. Ποια πέντε; Εδώ, μοναχοί, οι μοναχοί εκμανθάνουν μια ομιλία που έχει ορθώς ληφθεί, με ορθά τοποθετημένους όρους και φρασεολογία. Όταν οι όροι και η φρασεολογία είναι ορθά τοποθετημένα, μοναχοί, το νόημα επίσης ερμηνεύεται ορθά. Αυτό, μοναχοί, είναι το πρώτο φαινόμενο που οδηγεί στη διάρκεια, στη μη φθορά και στη μη εξαφάνιση της Άριστης Διδασκαλίας.

«Επιπλέον, μοναχοί, οι μοναχοί είναι εύκολοι στην αποδοχή συμβουλής, προικισμένοι με παράγοντες που δημιουργούν ευκολία στην αποδοχή συμβουλής, υπομονετικοί, δεχόμενοι ευνοϊκά την παραίνεση. Αυτό, μοναχοί, είναι το δεύτερο φαινόμενο που οδηγεί στη διάρκεια, στη μη φθορά και στη μη εξαφάνιση της Άριστης Διδασκαλίας.

«Επιπλέον, μοναχοί, εκείνοι οι μοναχοί που είναι πολυμαθείς, που έχουν κατακτήσει τις παραδόσεις, κάτοχοι της Διδασκαλίας, κάτοχοι της μοναστικής διαγωγής, κάτοχοι των πινάκων περιεχομένων, αυτοί προσεκτικά διδάσκουν την ομιλία σε

άλλους· με τον θάνατό τους η ομιλία δεν είναι κομμένη από τη ρίζα, έχει καταφύγιο. Αυτός, μοναχοί, είναι ο τρίτος παράγοντας που οδηγεί στη διάρκεια, στη μη φθορά και στη μη εξαφάνιση της Άριστης Διδασκαλίας.

«Επιπλέον, μοναχοί, οι πρεσβύτεροι μοναχοί δεν είναι πολυτελείς, δεν είναι αμελείς, έχοντας εγκαταλείψει το καθήκον της πτώσης, προπορευόμενοι στην αποστασιοποίηση· ξεκινούν ενεργητικότητα για την επίτευξη του μη επιτευχθέντος, για το επίτευγμα του μη αποκτηθέντος, για την πραγμάτωση του μη πραγματωμένου. Οι μελλοντικές γενιές τους ακολουθούν το παράδειγμα. Κι αυτή δεν είναι πολυτελής, δεν είναι αμελής, έχοντας εγκαταλείψει το καθήκον της πτώσης, προπορευόμενη στην αποστασιοποίηση, ξεκινά ενεργητικότητα για την επίτευξη του μη επιτευχθέντος, για το επίτευγμα του μη αποκτηθέντος, για την πραγμάτωση του μη πραγματωμένου. Αυτός, μοναχοί, είναι ο τέταρτος παράγοντας που οδηγεί στη διάρκεια, στη μη φθορά και στη μη εξαφάνιση της Άριστης Διδασκαλίας.

«Επιπλέον, μοναχοί, η Κοινότητα είναι ενωμένη, χαιρόμενη μαζί, χωρίς να διαφωνεί, με κοινή απαγγελία, διαβιβεί άνετα. Όταν όμως η Κοινότητα, μοναχοί, είναι ενωμένη, δεν υπάρχουν αμοιβαίες ύβρεις, δεν υπάρχουν αμοιβαίες επιπλήξεις, δεν υπάρχουν αμοιβαίοι αποκλεισμοί, δεν υπάρχουν αμοιβαίες εγκαταλείψεις. Εκεί όσοι δεν έχουν πίστη αποκτούν πίστη, και σε αυτούς που έχουν πίστη υπάρχει αύξηση. Αυτό, μοναχοί, είναι το πέμπτο φαινόμενο που οδηγεί στη διάρκεια, στη μη φθορά και στη μη εξαφάνιση της Άριστης Διδασκαλίας. Αυτά λοιπόν, μοναχοί, είναι τα πέντε φαινόμενα που οδηγούν στη διάρκεια, στη μη φθορά και στη μη εξαφάνιση της Άριστης Διδασκαλίας». Έκτο.

7. Η ομιλία για την κακή συζήτηση

157. «Για πέντε άτομα, μοναχοί, η συζήτηση είναι κακή συζήτηση όταν συγκρίνεται άτομο με άτομο. Ποιων πέντε; Για τον άπιστο, μοναχοί, η συζήτηση για την πίστη είναι κακή συζήτηση· για τον ανήθικο η συζήτηση για την ηθική είναι κακή συζήτηση· για τον ολιγομαθή η συζήτηση για την πολυμάθεια είναι κακή συζήτηση· για τον τσιγκούνη η συζήτηση για τη γενναιοδωρία είναι κακή συζήτηση· για αυτόν που στερείται σοφίας η συζήτηση για τη σοφία είναι κακή συζήτηση.

«Και γιατί, μοναχοί, για τον άπιστο η συζήτηση για την πίστη είναι κακή συζήτηση; Ο άπιστος, μοναχοί, όταν γίνεται συζήτηση για την πίστη, προσκολλάται, θυμώνει, απωθείται, μένει σταθερός στην οργή, και εκδηλώνει εκνευρισμό και μίσος και δυσaráσκεια. Για ποιο λόγο; Διότι εκείνος, μοναχοί, δεν βλέπει την τελειότητα στην πίστη στον εαυτό του, και δεν λαμβάνει εξαιτίας αυτού χαρά και αγαλλίαση. Για αυτό το λόγο για τον άπιστο η συζήτηση για την πίστη είναι κακή συζήτηση.

«Και γιατί, μοναχοί, για τον ανήθικο η συζήτηση για την ηθική είναι κακή συζήτηση; Ο ανήθικος, μοναχοί, όταν γίνεται συζήτηση για την ηθική, προσκολλάται, θυμώνει, απωθείται, μένει σταθερός στην οργή, και εκδηλώνει εκνευρισμό και μίσος και δυσaráσκεια. Για ποιο λόγο; Διότι εκείνος, μοναχοί, δεν βλέπει την τελειότητα στην ηθική στον εαυτό του, και δεν λαμβάνει εξαιτίας αυτού χαρά και αγαλλίαση. Για αυτό το λόγο για τον ανήθικο η συζήτηση για την ηθική είναι κακή συζήτηση.

«Και γιατί, μοναχοί, για τον ολιγομαθή η συζήτηση για την πολυμάθεια είναι κακή συζήτηση; Ο ολιγομαθής, μοναχοί, όταν γίνεται συζήτηση για την πολυμάθεια, προσκολλάται, θυμώνει, απωθείται, μένει σταθερός στην οργή, και εκδηλώνει

εκνευρισμό και μίσος και δυσαρέσκεια. Για ποιο λόγο; Διότι εκείνος, μοναχοί, δεν βλέπει την τελειότητα στη μάθηση στον εαυτό του, και δεν λαμβάνει εξαιτίας αυτού χαρά και αγαλλίαση. Για αυτό το λόγο για τον ολιγομαθή η συζήτηση για την πολυμάθεια είναι κακή συζήτηση.

«Και γιατί, μοναχοί, για τον τσιγκούνη η συζήτηση για τη γενναιοδωρία είναι κακή συζήτηση; Ο τσιγκούνης, μοναχοί, όταν γίνεται συζήτηση για τη γενναιοδωρία, προσκολλάται, θυμώνει, απωθείται, μένει σταθερός στην οργή, και εκδηλώνει εκνευρισμό και μίσος και δυσαρέσκεια. Για ποιο λόγο; Διότι εκείνος, μοναχοί, δεν βλέπει την τελειότητα στη γενναιοδωρία στον εαυτό του, και δεν λαμβάνει εξαιτίας αυτού χαρά και αγαλλίαση. Για αυτό το λόγο για τον τσιγκούνη η συζήτηση για τη γενναιοδωρία είναι κακή συζήτηση.

«Και γιατί, μοναχοί, για αυτόν που στερείται σοφίας η συζήτηση για τη σοφία είναι κακή συζήτηση; Αυτός που στερείται σοφίας, μοναχοί, όταν γίνεται συζήτηση για τη σοφία, προσκολλάται, θυμώνει, απωθείται, μένει σταθερός στην οργή, και εκδηλώνει εκνευρισμό και μίσος και δυσαρέσκεια. Για ποιο λόγο; Διότι εκείνος, μοναχοί, δεν βλέπει την τελειότητα στη σοφία στον εαυτό του, και δεν λαμβάνει εξαιτίας αυτού χαρά και αγαλλίαση. Για αυτό το λόγο για αυτόν που στερείται σοφίας η συζήτηση για τη σοφία είναι κακή συζήτηση. Για αυτά λοιπόν τα πέντε άτομα, μοναχοί, η συζήτηση είναι κακή συζήτηση όταν συγκρίνεται άτομο με άτομο.

«Σε σύγκριση άτομο με άτομο, μοναχοί, η συζήτηση είναι καλά ειπωμένη σε πέντε άτομα. Ποιων πέντε; Σε αυτόν που έχει πίστη, μοναχοί, η συζήτηση για την πίστη είναι καλά ειπωμένη· σε έναν ηθικό η συζήτηση για την ηθική είναι καλά ειπωμένη· σε έναν πολυμαθή η συζήτηση για την πολυμάθεια είναι καλά ειπωμένη· σε έναν γενναιόδωρο η συζήτηση για τη γενναιοδωρία είναι καλά ειπωμένη· σε έναν σοφό η συζήτηση για τη σοφία είναι καλά ειπωμένη.

«Και γιατί, μοναχοί, σε αυτόν που έχει πίστη η συζήτηση για την πίστη είναι καλά ειπωμένη; Αυτός που έχει πίστη, μοναχοί, όταν γίνεται συζήτηση για την πίστη, δεν προσκολλάται, δεν θυμώνει, δεν απωθείται, δεν μένει σταθερός στην οργή, και δεν εκδηλώνει εκνευρισμό και μίσος και δυσαρέσκεια. Για ποιο λόγο; Διότι αυτός, μοναχοί, βλέπει στον εαυτό του την τελειότητα στην πίστη και λαμβάνει εξαιτίας αυτού χαρά και αγαλλίαση. Για αυτό το λόγο σε αυτόν που έχει πίστη η συζήτηση για την πίστη είναι καλά ειπωμένη.

«Και γιατί, μοναχοί, σε έναν ηθικό η συζήτηση για την ηθική είναι καλά ειπωμένη; Ένας ηθικός, μοναχοί, όταν γίνεται συζήτηση για την ηθική, δεν προσκολλάται, δεν θυμώνει, δεν απωθείται, δεν μένει σταθερός στην οργή, και δεν εκδηλώνει εκνευρισμό και μίσος και δυσαρέσκεια. Για ποιο λόγο; Διότι αυτός, μοναχοί, βλέπει στον εαυτό του την τελειότητα στην ηθική και λαμβάνει εξαιτίας αυτού χαρά και αγαλλίαση. Για αυτό το λόγο σε έναν ηθικό η συζήτηση για την ηθική είναι καλά ειπωμένη.

«Και γιατί, μοναχοί, σε έναν πολυμαθή η συζήτηση για την πολυμάθεια είναι καλά ειπωμένη; Ένας πολυμαθής, μοναχοί, όταν γίνεται συζήτηση για την πολυμάθεια, δεν προσκολλάται, δεν θυμώνει, δεν απωθείται, δεν μένει σταθερός στην οργή, και δεν εκδηλώνει εκνευρισμό και μίσος και δυσαρέσκεια. Για ποιο λόγο; Διότι αυτός, μοναχοί, βλέπει στον εαυτό του την τελειότητα στη μάθηση και λαμβάνει εξαιτίας αυτού χαρά και αγαλλίαση. Για αυτό το λόγο σε έναν πολυμαθή η συζήτηση για την

πολυμάθεια είναι καλά ειπωμένη.

«Και γιατί, μοναχοί, σε έναν γενναιόδωρο η συζήτηση για τη γενναιοδωρία είναι καλά ειπωμένη; Ένας γενναιόδωρος, μοναχοί, όταν γίνεται συζήτηση για τη γενναιοδωρία, δεν προσκολλάται, δεν θυμώνει, δεν απωθείται, δεν μένει σταθερός στην οργή, και δεν εκδηλώνει εκνευρισμό και μίσος και δυσαρέσκεια. Για ποιο λόγο; Διότι αυτός, μοναχοί, βλέπει στον εαυτό του την τελειότητα στη γενναιοδωρία και λαμβάνει εξαιτίας αυτού χαρά και αγαλλίαση. Για αυτό το λόγο σε έναν γενναιόδωρο η συζήτηση για τη γενναιοδωρία είναι καλά ειπωμένη.

«Και γιατί, μοναχοί, σε έναν σοφό η συζήτηση για τη σοφία είναι καλά ειπωμένη; Ένας σοφός, μοναχοί, όταν γίνεται συζήτηση για τη σοφία, δεν προσκολλάται, δεν θυμώνει, δεν απωθείται, δεν μένει σταθερός στην οργή, και δεν εκδηλώνει εκνευρισμό και μίσος και δυσαρέσκεια. Για ποιο λόγο; Διότι αυτός, μοναχοί, βλέπει στον εαυτό του την τελειότητα στη σοφία και λαμβάνει εξαιτίας αυτού χαρά και αγαλλίαση. Για αυτό το λόγο σε έναν σοφό η συζήτηση για τη σοφία είναι καλά ειπωμένη. Σε σύγκριση άτομο με άτομο, μοναχοί, η συζήτηση είναι καλά ειπωμένη σε αυτά τα πέντε άτομα». Έβδομη.

8. Η ομιλία για τη ντροπή

158. «Προικισμένος με πέντε ιδιότητες, μοναχοί, ένας μοναχός έχει περιπέσει σε ντροπή. Ποιες είναι αυτές οι πέντε; Εδώ, μοναχοί, ένας μοναχός είναι άπιστος, είναι ανήθικος, είναι ολιγομαθής, είναι οκνηρός, στερείται σοφίας. Με αυτές τις πέντε ιδιότητες, μοναχοί, προικισμένος ένας μοναχός έχει περιπέσει σε ντροπή.

«Προικισμένος με πέντε ιδιότητες, μοναχοί, ένας μοναχός έχει αυτοπεποιθήση. Ποιες είναι αυτές οι πέντε; Εδώ, μοναχοί, ένας μοναχός έχει πίστη, είναι ηθικός, είναι πολυμαθής, καταβάλλει έντονη ενεργητικότητα, είναι σοφός. Με αυτές τις πέντε ιδιότητες, μοναχοί, προικισμένος ένας μοναχός έχει αυτοπεποιθήση.» Όγδοη.

9. Η ομιλία για τον Ουντάγι

159. Έτσι έχω ακούσει - Κάποτε ο Ευλογημένος διέμενε στην Κοσάμπι, στο μοναστήρι του Γκοσίτα. Εκείνη την περίοδο ο σεβάσμιος Ουντάγι, περιτριγυρισμένος από μια μεγάλη ακολουθία λαϊκών, καθόταν διδάσκοντας τη Διδασκαλία. Ο σεβάσμιος Άναντα είδε τον σεβάσμιο Ουντάγι να κάθεται περιτριγυρισμένος από μια μεγάλη ακολουθία λαϊκών, διδάσκοντας τη Διδασκαλία. Αφού τον είδε, πλησίασε τον Ευλογημένο· αφού πλησίασε, απέδωσε σεβασμό στον Ευλογημένο και κάθισε στο πλάι. Καθισμένος στο πλάι, ο σεβάσμιος Άναντα είπε στον Ευλογημένο: «Ο σεβάσμιος, σεβάσμιε κύριε, Ουντάγι, περιτριγυρισμένος από μια μεγάλη ακολουθία λαϊκών, διδάσκει τη Διδασκαλία».

«Δεν είναι εύκολο, Άναντα, να διδάσκει κανείς τη Διδασκαλία στους άλλους. Αυτός που διδάσκει τη Διδασκαλία στους άλλους, Άναντα, αφού εδραιώσει εσωτερικά πέντε παράγοντες, πρέπει να διδάσκει τη Διδασκαλία στους άλλους. Ποια πέντε; "Θα κάνω σταδιακή ομιλία" - έτσι πρέπει να διδάσκεται η Διδασκαλία στους άλλους· "Θα κάνω ομιλία δείχνοντας τη μέθοδο επεξήγησης" - έτσι πρέπει να διδάσκεται η Διδασκαλία στους άλλους· "Θα κάνω ομιλία εξαρτώμενος από τη συμπόνια" - έτσι πρέπει να διδάσκεται η Διδασκαλία στους άλλους· "Θα κάνω ομιλία χωρίς να επιδιώκω υλικά κέρδη" - έτσι πρέπει να διδάσκεται η Διδασκαλία στους άλλους· "Θα κάνω ομιλία

χωρίς να βλάψω τον εαυτό μου και τους άλλους" - έτσι πρέπει να διδάσκεται η Διδασκαλία στους άλλους. Δεν είναι εύκολο, Άναντα, να διδάσκει κανείς τη Διδασκαλία στους άλλους. Αυτός που διδάσκει τη Διδασκαλία στους άλλους, Άναντα, αφού εδραιώσει εσωτερικά αυτούς τους πέντε παράγοντες, πρέπει να διδάσκει τη Διδασκαλία στους άλλους». Ένατη.

10. Η ομιλία για το δυσάπομάκρυντο

160. «Αυτά τα πέντε, μοναχοί, όταν έχουν εγερθεί είναι δύσκολο να απομακρυνθούν. Ποια πέντε; Η εγερθείσα λαγνεία είναι δύσκολο να απομακρυνθεί, το εγερθέν μίσος είναι δύσκολο να απομακρυνθεί, η εγερθείσα αυταπάτη είναι δύσκολο να απομακρυνθεί, η εγερθείσα έμπνευση είναι δύσκολο να απομακρυνθεί, η εγερθείσα παρόρμηση για ταξίδι είναι δύσκολο να απομακρυνθεί. Αυτά λοιπόν, μοναχοί, είναι τα πέντε που όταν έχουν εγερθεί είναι δύσκολο να απομακρυνθούν». Δέκατη.

Κεφάλαιο Σαντάμμα, πρώτο.

Αυτή είναι η σύνοψή του -

Τρεις οριστικές πορείες της ορθής οδού, τρεις φθορές της Άριστης Διδασκαλίας·

Κακή συζήτηση και επίσης ντροπή, Ουδάγι και δύσκολα να απομακρυνθούν.

2. Το κεφάλαιο για τη μνησικακία

1. Η πρώτη ομιλία για την απομάκρυνση της μνησικακίας

161. «Αυτοί είναι οι πέντε τρόποι απομάκρυνσης της μνησικακίας, μοναχοί, με τους οποίους η εγερθείσα μνησικακία ενός μοναχού πρέπει να απομακρυνθεί εντελώς. Ποια πέντε; Σε όποιο άτομο, μοναχοί, εγείρεται μνησικακία, η φιλικότητα πρέπει να αναπτυχθεί προς εκείνο το άτομο· έτσι η μνησικακία προς εκείνο το άτομο πρέπει να απομακρυνθεί. Σε όποιο άτομο, μοναχοί, εγείρεται μνησικακία, η συμπόνια πρέπει να αναπτυχθεί προς εκείνο το άτομο· έτσι η μνησικακία προς εκείνο το άτομο πρέπει να απομακρυνθεί. Σε όποιο άτομο, μοναχοί, εγείρεται μνησικακία, η αταραξία πρέπει να αναπτυχθεί προς εκείνο το άτομο· έτσι η μνησικακία προς εκείνο το άτομο πρέπει να απομακρυνθεί. Σε όποιο άτομο, μοναχοί, εγείρεται μνησικακία, η έλλειψη μνήμης και προσοχής πρέπει να επιτευχθεί προς εκείνο το άτομο· έτσι η μνησικακία προς εκείνο το άτομο πρέπει να απομακρυνθεί. Σε όποιο άτομο, μοναχοί, εγείρεται μνησικακία, η ιδιοκτησία των πράξεων πρέπει να καθοριστεί για εκείνο το άτομο - 'Αυτός ο σεβάσμιος είναι κύριος των πράξεών του, κληρονόμος των πράξεών του, γεννημένος από τις πράξεις του, συγγενής των πράξεών του, έχων τις πράξεις του ως καταφύγιο· όποια πράξη θα κάνει, καλή ή κακή, αυτής θα γίνει κληρονόμος'· έτσι η μνησικακία προς εκείνο το άτομο πρέπει να απομακρυνθεί. Αυτοί λοιπόν, μοναχοί, είναι οι πέντε τρόποι απομάκρυνσης της μνησικακίας, με τους οποίους η εγερθείσα μνησικακία ενός μοναχού πρέπει να απομακρυνθεί εντελώς». Πρώτο.

2. Η δεύτερη ομιλία για την απομάκρυνση της μνησικακίας

162. Εκεί ο σεβάσμιος Σαριπούττα απευθύνθηκε στους μοναχούς - «Φίλοι μοναχοί». «Φίλε», απάντησαν εκείνοι οι μοναχοί στον σεβάσμιο Σαριπούττα. Ο σεβάσμιος Σαριπούττα είπε αυτό -

«Αυτοί είναι οι πέντε τρόποι απομάκρυνσης της μνησικακίας, φίλοι, με τους οποίους η εγερθείσα μνησικακία ενός μοναχού πρέπει να απομακρυνθεί εντελώς. Ποια πέντε; Εδώ, φίλοι, κάποιο άτομο έχει μη αγνή σωματική συμπεριφορά αλλά αγνή λεκτική συμπεριφορά· και σε ένα τέτοιο άτομο, φίλοι, η μνησικακία πρέπει να απομακρυνθεί. Εδώ όμως, φίλοι, κάποιο άτομο έχει μη αγνή λεκτική συμπεριφορά αλλά αγνή σωματική συμπεριφορά· και σε ένα τέτοιο άτομο, φίλοι, η μνησικακία πρέπει να απομακρυνθεί. Εδώ όμως, φίλοι, κάποιο άτομο έχει μη αγνή σωματική συμπεριφορά και μη αγνή λεκτική συμπεριφορά, αλλά κατά καιρούς αποκτά άνοιγμα του νου και πεποίθηση του νου· και σε ένα τέτοιο άτομο, φίλοι, η μνησικακία πρέπει να απομακρυνθεί. Εδώ όμως, φίλοι, κάποιο άτομο έχει μη αγνή σωματική συμπεριφορά και μη αγνή λεκτική συμπεριφορά, και δεν αποκτά κατά καιρούς άνοιγμα του νου και πεποίθηση του νου· και σε ένα τέτοιο άτομο, φίλοι, η μνησικακία πρέπει να απομακρυνθεί. Εδώ όμως, φίλοι, κάποιο άτομο έχει αγνή σωματική συμπεριφορά και αγνή λεκτική συμπεριφορά, και κατά καιρούς αποκτά άνοιγμα του νου και πεποίθηση του νου· και σε ένα τέτοιο άτομο, φίλοι, η μνησικακία πρέπει να απομακρυνθεί.

«Εκεί, φίλοι, αυτό το άτομο που έχει μη αγνή σωματική συμπεριφορά αλλά αγνή λεκτική συμπεριφορά, πώς πρέπει να απομακρυνθεί η μνησικακία προς εκείνο το άτομο; Όπως, φίλοι, ένας μοναχός που φορά χιτώνες από κουρέλια, βλέποντας ένα κουρέλι στον δρόμο, αφού το συγκρατήσει με το αριστερό πόδι και το απλώσει με το δεξί πόδι, αφού ξεχωρίσει ό,τι είναι ουσιώδες εκεί, θα το έπαιρνε και θα έφευγε· ακριβώς έτσι, φίλοι, αυτό το άτομο που έχει μη αγνή σωματική συμπεριφορά αλλά αγνή λεκτική συμπεριφορά, η μη αγνή σωματική συμπεριφορά του δεν πρέπει να στρέφει την προσοχή του εκείνη τη στιγμή, αλλά η αγνή λεκτική συμπεριφορά του πρέπει να στρέφει την προσοχή του εκείνη τη στιγμή. Έτσι η μνησικακία προς εκείνο το άτομο πρέπει να απομακρυνθεί.

«Εκεί, φίλοι, αυτό το άτομο που έχει μη αγνή λεκτική συμπεριφορά αλλά αγνή σωματική συμπεριφορά, πώς πρέπει να απομακρυνθεί η μνησικακία προς εκείνο το άτομο; Όπως, φίλοι, μια λιμνούλα καλυμμένη με φύκια και υδρόβια φυτά. Τότε θα ερχόταν ένας άνθρωπος καταβεβλημένος από τη ζέστη, νικημένος από τη ζέστη, κουρασμένος, διψασμένος, με δίψα. Αυτός, αφού μπει σε εκείνη τη λιμνούλα, αφού απομακρύνει εδώ κι εκεί τα φύκια και τα υδρόβια φυτά με τα δύο χέρια, αφού πιει με τις ενωμένες παλάμες, θα έφευγε. Ακριβώς έτσι, φίλοι, αυτό το άτομο που έχει μη αγνή λεκτική συμπεριφορά αλλά αγνή σωματική συμπεριφορά, η μη αγνή λεκτική συμπεριφορά του δεν πρέπει να στρέφει την προσοχή του εκείνη τη στιγμή, αλλά η αγνή σωματική συμπεριφορά του πρέπει να στρέφει την προσοχή του εκείνη τη στιγμή. Έτσι η μνησικακία προς εκείνο το άτομο πρέπει να απομακρυνθεί.

«Εκεί, φίλοι, αυτό το άτομο που έχει μη αγνή σωματική συμπεριφορά και μη αγνή λεκτική συμπεριφορά αλλά κατά καιρούς αποκτά άνοιγμα του νου και πεποίθηση του νου, πώς πρέπει να απομακρυνθεί η μνησικακία προς εκείνο το άτομο; Όπως, φίλοι, λίγο νερό σε ένα αποτύπωμα αγελάδας. Τότε θα ερχόταν ένας άνθρωπος καταβεβλημένος από τη ζέστη, νικημένος από τη ζέστη, κουρασμένος, διψασμένος, με δίψα. Θα σκεφτόταν - 'αυτό είναι λίγο νερό σε ένα αποτύπωμα αγελάδας. Αν πιω με τις ενωμένες παλάμες ή με δοχείο, θα το αναταράξω και θα το θολώσω και θα το κάνω μη πόσιμο. Γιατί να μην πέσω στα τέσσερα και πίνοντας σαν αγελάδα να φύγω;' Αυτός θα έπεφτε στα τέσσερα και πίνοντας σαν αγελάδα θα έφευγε. Ακριβώς έτσι, φίλοι, αυτό το άτομο που έχει μη αγνή σωματική συμπεριφορά και μη αγνή λεκτική

συμπεριφορά αλλά κατά καιρούς αποκτά άνοιγμα του νου και πεποίθηση του νου, η μη αγνή σωματική συμπεριφορά του δεν πρέπει να στρέφει την προσοχή του εκείνη τη στιγμή· και η μη αγνή λεκτική συμπεριφορά του δεν πρέπει να στρέφει την προσοχή του εκείνη τη στιγμή. Αλλά αυτό που αποκτά κατά καιρούς, το άνοιγμα του νου και η πεποίθηση του νου, αυτό πρέπει να στρέφει την προσοχή του εκείνη τη στιγμή. Έτσι η μνησικακία προς εκείνο το άτομο πρέπει να απομακρυνθεί.

«Εκεί, φίλοι, αυτό το άτομο που έχει μη αγνή σωματική συμπεριφορά, μη αγνή λεκτική συμπεριφορά, και δεν αποκτά κατά καιρούς άνοιγμα του νου, πεποίθηση του νου, πώς πρέπει να απομακρυνθεί η μνησικακία προς εκείνο το άτομο; Όπως, φίλοι, ένας άνθρωπος άρρωστος, ταλαιπωρημένος, βαριά ασθενής, ταξιδεύοντας στον κεντρικό δρόμο. Μπροστά του το χωριό είναι μακριά, και πίσω του το χωριό είναι μακριά. Αυτός δεν θα λάμβανε κατάλληλες τροφές, δεν θα λάμβανε κατάλληλα φάρμακα, δεν θα λάμβανε κατάλληλο συμπαραστάτη, δεν θα λάμβανε οδηγό προς το χωριό. Κάποιος άνθρωπος που ταξιδεύει στον κεντρικό δρόμο θα τον έβλεπε. Αυτός θα εδραίωνε συμπόνια προς εκείνον τον άνθρωπο, θα εδραίωνε οίκτο, θα εδραίωνε ευσπλαχνία - «Αχ, μακάρι αυτός ο άνθρωπος να λάμβανε κατάλληλες τροφές, να λάμβανε κατάλληλα φάρμακα, να λάμβανε κατάλληλο συμπαραστάτη, να λάμβανε οδηγό προς το χωριό! Για ποιο λόγο; Ας μην υποστεί αυτός ο άνθρωπος συμφορά και καταστροφή ακριβώς εδώ!» Ακριβώς με τον ίδιο τρόπο, φίλοι, αυτό το άτομο που έχει μη αγνή σωματική συμπεριφορά, μη αγνή λεκτική συμπεριφορά, και δεν αποκτά κατά καιρούς άνοιγμα του νου, πεποίθηση του νου, ακόμη και σε τέτοιο άτομο, φίλοι, πρέπει να εδραιωθεί συμπόνια, πρέπει να εδραιωθεί οίκτος, πρέπει να εδραιωθεί ευσπλαχνία - «Αχ, μακάρι αυτός ο σεβάσμιος εγκαταλείποντας την κακή σωματική συμπεριφορά να ανέπτυσσε την καλή σωματική συμπεριφορά, εγκαταλείποντας την κακή λεκτική συμπεριφορά να ανέπτυσσε την καλή λεκτική συμπεριφορά, εγκαταλείποντας την κακή νοητική συμπεριφορά να ανέπτυσσε την καλή νοητική συμπεριφορά! Για ποιο λόγο; Ας μην επαναγεννηθεί αυτός ο σεβάσμιος με την κατάρρευση του σώματος κατά τον θάνατο στον κόσμο της αθλιότητας, στον κακότυχο κόσμο, στον κόσμο του ξεπεσμού, στην κόλαση!» Έτσι η μνησικακία προς εκείνο το άτομο πρέπει να απομακρυνθεί.

«Εκεί, φίλοι, αυτό το άτομο που έχει αγνή σωματική συμπεριφορά, αγνή λεκτική συμπεριφορά, και αποκτά κατά καιρούς άνοιγμα του νου, πεποίθηση του νου, πώς πρέπει να απομακρυνθεί η μνησικακία προς εκείνο το άτομο; Όπως, φίλοι, μια λιμνούλα με διαυγές νερό, με γλυκό νερό, με δροσερό νερό, με καθαρό νερό, με ωραίες όχθες, γοητευτική, σκεπασμένη με διάφορα δέντρα. Τότε θα ερχόταν ένας άνθρωπος καταβεβλημένος από τη ζέστη, νικημένος από τη ζέστη, κουρασμένος, διψασμένος, με δίψα. Αυτός, αφού έμπαινε σε εκείνη τη λιμνούλα, αφού έκανε μπάνιο και ήπιε, αφού έβγαινε, θα καθόταν ή θα ξάπλωνε ακριβώς εκεί στη σκιά του δέντρου.

Ακριβώς με τον ίδιο τρόπο, φίλοι, αυτό το άτομο που έχει αγνή σωματική συμπεριφορά, αγνή λεκτική συμπεριφορά, και αποκτά κατά καιρούς άνοιγμα του νου, πεποίθηση του νου, η αγνή σωματική συμπεριφορά του πρέπει να στρέφει την προσοχή του εκείνη τη στιγμή· η αγνή λεκτική συμπεριφορά του πρέπει να στρέφει την προσοχή του εκείνη τη στιγμή· και αυτό που αποκτά κατά καιρούς, το άνοιγμα

του νου, η πεποίθηση του νου, και αυτό πρέπει να στρέφει την προσοχή του εκείνη τη στιγμή. Έτσι η μνησικακία προς εκείνο το άτομο πρέπει να απομακρυνθεί. Ερχόμενος σε ένα άτομο ευχάριστο από κάθε πλευρά, φίλοι, ο νους γαληνεύει.

Αυτοί λοιπόν, φίλοι, είναι οι πέντε τρόποι απομάκρυνσης της μνησικακίας, με τους οποίους η εγερθείσα μνησικακία ενός μοναχού πρέπει να απομακρυνθεί εντελώς». Δεύτερο.

3. Η ομιλία για τη συζήτηση

163. Εκεί ο σεβάσμιος Σαριπούττα απευθύνθηκε στους μοναχούς - «Φίλοι μοναχοί». «Φίλε», απάντησαν εκείνοι οι μοναχοί στον σεβάσμιο Σαριπούττα. Ο σεβάσμιος Σαριπούττα είπε αυτό -

«Προικισμένος με πέντε ιδιότητες, φίλοι, ένας μοναχός είναι κατάλληλος για συζήτηση με τους συντρόφους στην άγια ζωή. Ποιες είναι αυτές οι πέντε; Εδώ, φίλοι, ένας μοναχός ο ίδιος είναι τέλειος στην ηθική, και απαντά σε ερωτήσεις που τίθενται σε συζήτηση για την τελειότητα στην ηθική· ο ίδιος είναι τέλειος στην αυτοσυγκέντρωση, και απαντά σε ερωτήσεις που τίθενται σε συζήτηση για την τελειότητα στην αυτοσυγκέντρωση· ο ίδιος είναι τέλειος στη σοφία, και απαντά σε ερωτήσεις που τίθενται σε συζήτηση για την τελειότητα στη σοφία· ο ίδιος είναι τέλειος στην απελευθέρωση, και απαντά σε ερωτήσεις που τίθενται σε συζήτηση για την τελειότητα στην απελευθέρωση· ο ίδιος είναι τέλειος στη γνώση και ενόραση της απελευθέρωσης, και απαντά σε ερωτήσεις που τίθενται σε συζήτηση για την τελειότητα στη γνώση και ενόραση της απελευθέρωσης. Με αυτές τις πέντε ιδιότητες, φίλοι, προικισμένος ένας μοναχός είναι κατάλληλος για συζήτηση με τους συντρόφους στην άγια ζωή». Τρίτη.

4. Η ομιλία για τον τρόπο ζωής

164. Εκεί ο σεβάσμιος Σαριπούττα απευθύνθηκε στους μοναχούς... κ.λπ... «Προικισμένος με πέντε ιδιότητες, φίλοι, ένας μοναχός είναι κατάλληλος για κοινή ζωή με τους συντρόφους στην άγια ζωή. Ποιες είναι αυτές οι πέντε; Εδώ, φίλοι, ένας μοναχός ο ίδιος είναι τέλειος στην ηθική, και απαντά σε ερωτήσεις που τίθενται σε συζήτηση για την τελειότητα στην ηθική· ο ίδιος είναι τέλειος στην αυτοσυγκέντρωση, και απαντά σε ερωτήσεις που τίθενται σε συζήτηση για την τελειότητα στην αυτοσυγκέντρωση· ο ίδιος είναι τέλειος στη σοφία, και απαντά σε ερωτήσεις που τίθενται σε συζήτηση για την τελειότητα στη σοφία· ο ίδιος είναι τέλειος στην απελευθέρωση, και απαντά σε ερωτήσεις που τίθενται σε συζήτηση για την τελειότητα στην απελευθέρωση· ο ίδιος είναι τέλειος στη γνώση και ενόραση της απελευθέρωσης, και απαντά σε ερωτήσεις που τίθενται σε συζήτηση για την τελειότητα στη γνώση και ενόραση της απελευθέρωσης. Με αυτές τις πέντε ιδιότητες, φίλοι, προικισμένος ένας μοναχός είναι κατάλληλος για κοινή ζωή με τους συντρόφους στην άγια ζωή». Τέταρτο.

5. Η ομιλία για την υποβολή ερωτήσεων

165. Εκεί ο σεβάσμιος Σαριπούττα απευθύνθηκε στους μοναχούς... κ.λπ... «Όποιος λοιπόν, φίλοι, ρωτά έναν άλλον μια ερώτηση, όλος αυτός το κάνει για πέντε λόγους, ή για κάποιον από αυτούς. Ποιες είναι αυτές οι πέντε; Λόγω ανοησίας και παντελούς αυταπάτης ρωτά έναν άλλον μια ερώτηση· έχοντας κακόβουλες επιθυμίες, κυριευμένος από επιθυμία, ρωτά έναν άλλον μια ερώτηση· για να τον περιφρονήσει

ρωτά έναν άλλον μια ερώτηση· επιθυμώντας να μάθει ρωτά έναν άλλον μια ερώτηση· ή επίσης με τέτοια σκέψη ρωτά έναν άλλον μια ερώτηση - 'αν αυτός που ρωτήθηκε μου απαντήσει σωστά την ερώτηση, αυτό είναι καλό· αν αυτός που ρωτήθηκε δεν μου απαντήσει σωστά την ερώτηση, εγώ θα του απαντήσω σωστά'. Όποιος λοιπόν, φίλοι, ρωτά έναν άλλον μια ερώτηση, όλος αυτός το κάνει για αυτούς τους πέντε λόγους, ή για κάποιον από αυτούς. Εγώ όμως, φίλοι, με τέτοια σκέψη ρωτώ έναν άλλον μια ερώτηση - 'αν αυτός που ρωτήθηκε μου απαντήσει σωστά την ερώτηση, αυτό είναι καλό· αν αυτός που ρωτήθηκε δεν μου απαντήσει σωστά την ερώτηση, εγώ θα του απαντήσω σωστά'». Πέμπτο.

6. Η ομιλία για την παύση

166. Εκεί ο σεβάσμιος Σαριπούττα απευθύνθηκε στους μοναχούς... κ.λπ... «Εδώ, φίλοι, ένας μοναχός τέλειος στην ηθική, τέλειος στην αυτοσυγκέντρωση, τέλειος στη σοφία θα μπορούσε να επιτύχει την παύση της αντίληψης και του αισθήματος και να αναδυθεί από αυτήν - υπάρχει αυτή η δυνατότητα. Αν δεν επιτύχει την τελική απελευθερωτική γνώση στην παρούσα ζωή, περνώντας τη συντροφιά των θεών που τρέφονται με φαγώσιμη τροφή, αφού επαναγεννηθεί σε κάποιο σώμα δημιουργημένο από τον νου, θα μπορούσε να επιτύχει την παύση της αντίληψης και του αισθήματος και να αναδυθεί από αυτήν - υπάρχει αυτή η δυνατότητα».

Όταν αυτό ειπώθηκε, ο σεβάσμιος Ουντάγι είπε στον σεβάσμιο Σαριπούττα: «Αυτό είναι αδύνατον, φίλε Σαριπούττα, δεν υπάρχει δυνατότητα, εκείνος ο μοναχός περνώντας τη συντροφιά των θεών που τρέφονται με φαγώσιμη τροφή, αφού επαναγεννηθεί σε κάποιο σώμα δημιουργημένο από τον νου, να επιτύχει την παύση της αντίληψης και του αισθήματος και να αναδυθεί από αυτήν - δεν υπάρχει αυτή η δυνατότητα».

Για δεύτερη φορά... κ.λπ... Για τρίτη φορά ο σεβάσμιος Σαριπούττα απευθύνθηκε στους μοναχούς - «Εδώ, φίλοι, ένας μοναχός τέλειος στην ηθική, τέλειος στην αυτοσυγκέντρωση, τέλειος στη σοφία θα μπορούσε να επιτύχει την παύση της αντίληψης και του αισθήματος και να αναδυθεί από αυτήν - υπάρχει αυτή η δυνατότητα. Αν δεν επιτύχει την τελική απελευθερωτική γνώση στην παρούσα ζωή, περνώντας τη συντροφιά των θεών που τρέφονται με φαγώσιμη τροφή, αφού επαναγεννηθεί σε κάποιο σώμα δημιουργημένο από τον νου, θα μπορούσε να επιτύχει την παύση της αντίληψης και του αισθήματος και να αναδυθεί από αυτήν - υπάρχει αυτή η δυνατότητα».

Για τρίτη φορά ο σεβάσμιος Ουντάγι είπε στον σεβάσμιο Σαριπούττα: «Αυτό είναι αδύνατον, φίλε Σαριπούττα, δεν υπάρχει δυνατότητα, εκείνος ο μοναχός περνώντας τη συντροφιά των θεών που τρέφονται με φαγώσιμη τροφή, αφού επαναγεννηθεί σε κάποιο σώμα δημιουργημένο από τον νου, να επιτύχει την παύση της αντίληψης και του αισθήματος και να αναδυθεί από αυτήν - δεν υπάρχει αυτή η δυνατότητα».

Τότε στον σεβάσμιο Σαριπούττα ήρθε αυτή η σκέψη: «Μέχρι και τρεις φορές ο σεβάσμιος Ουντάγι διαμαρτύρεται σε μένα, και κανένας μοναχός δεν με επιδοκιμάζει. Γιατί να μην πάω εκεί όπου βρίσκεται ο Ευλογημένος;» Τότε ο σεβάσμιος Σαριπούττα πήγε προς τον Ευλογημένο· αφού πλησίασε, απέδωσε σεβασμό στον Ευλογημένο και κάθισε στο πλάι. Καθισμένος στο πλάι, ο σεβάσμιος Σαριπούττα απευθύνθηκε στους μοναχούς - «Εδώ, φίλοι, ένας μοναχός τέλειος στην ηθική,

τέλειος στην αυτοσυγκέντρωση, τέλειος στη σοφία θα μπορούσε να επιτύχει την παύση της αντίληψης και του αισθήματος και να αναδυθεί από αυτήν - υπάρχει αυτή η δυνατότητα. Αν δεν επιτύχει την τελική απελευθερωτική γνώση στην παρούσα ζωή, περνώντας τη συντροφιά των θεών που τρέφονται με φαγώσιμη τροφή, αφού επαναγεννηθεί σε κάποιο σώμα δημιουργημένο από τον νου, θα μπορούσε να επιτύχει την παύση της αντίληψης και του αισθήματος και να αναδυθεί από αυτήν - υπάρχει αυτή η δυνατότητα».

Όταν αυτό ειπώθηκε, ο σεβάσμιος Ουντάγι είπε στον σεβάσμιο Σαριπούττα: «Αυτό είναι αδύνατον, φίλε Σαριπούττα, δεν υπάρχει δυνατότητα, εκείνος ο μοναχός περνώντας τη συντροφιά των θεών που τρέφονται με φαγώσιμη τροφή, αφού επαναγεννηθεί σε κάποιο σώμα δημιουργημένο από τον νου, να επιτύχει την παύση της αντίληψης και του αισθήματος και να αναδυθεί από αυτήν - δεν υπάρχει αυτή η δυνατότητα».

Για δεύτερη φορά... κ.λπ... Για τρίτη φορά ο σεβάσμιος Σαριπούττα απευθύνθηκε στους μοναχούς - «Εδώ, φίλοι, ένας μοναχός τέλειος στην ηθική, τέλειος στην αυτοσυγκέντρωση, τέλειος στη σοφία θα μπορούσε να επιτύχει την παύση της αντίληψης και του αισθήματος και να αναδυθεί από αυτήν - υπάρχει αυτή η δυνατότητα. Αν δεν επιτύχει την τελική απελευθερωτική γνώση στην παρούσα ζωή, περνώντας τη συντροφιά των θεών που τρέφονται με φαγώσιμη τροφή, αφού επαναγεννηθεί σε κάποιο σώμα δημιουργημένο από τον νου, θα μπορούσε να επιτύχει την παύση της αντίληψης και του αισθήματος και να αναδυθεί από αυτήν - υπάρχει αυτή η δυνατότητα».

Για τρίτη φορά ο σεβάσμιος Ουντάγι είπε στον σεβάσμιο Σαριπούττα: «Αυτό είναι αδύνατον, φίλε Σαριπούττα, δεν υπάρχει δυνατότητα, εκείνος ο μοναχός περνώντας τη συντροφιά των θεών που τρέφονται με φαγώσιμη τροφή, αφού επαναγεννηθεί σε κάποιο σώμα δημιουργημένο από τον νου, να επιτύχει την παύση της αντίληψης και του αισθήματος και να αναδυθεί από αυτήν - δεν υπάρχει αυτή η δυνατότητα».

Τότε στον σεβάσμιο Σαριπούττα ήρθε αυτή η σκέψη: «Ακόμη και μπροστά στον Ευλογημένο ο σεβάσμιος Ουντάγι διαμαρτύρεται εναντίον μου μέχρι τρεις φορές, και κανένας μοναχός δεν μου δίνει ευχαριστίες. Γιατί να μην μείνω σιωπηλός;» Τότε ο σεβάσμιος Σαριπούττα έμεινε σιωπηλός.

Τότε ο Ευλογημένος απευθύνθηκε στον σεβάσμιο Ουντάγι: «Αλλά εσύ, Ουντάγι, τι θεωρείς ως σώμα δημιουργημένο από τον νου;» «Εκείνοι οι θεοί, σεβάσμιε κύριε, που είναι άυλοι, αποτελούμενοι από αντίληψη». «Τι άραγε χρειάζεται η ομιλία σου, Ουντάγι, αδαή και άπειρε! Κι εσύ λοιπόν φαντάζεσαι ότι πρέπει να μιλήσεις!» Τότε ο Ευλογημένος απευθύνθηκε στον σεβάσμιο Άναντα: «Είναι δυνατόν, Άναντα, να αδιαφορείτε για έναν πρεσβύτερο μοναχό που ενοχλείται. Δεν υπάρχει λοιπόν, Άναντα, ούτε συμπόνια για έναν πρεσβύτερο μοναχό που ενοχλείται;»

Τότε ο Ευλογημένος απευθύνθηκε στους μοναχούς: «Εδώ, μοναχοί, ένας μοναχός τέλειος στην ηθική, τέλειος στην αυτοσυγκέντρωση, τέλειος στη σοφία θα μπορούσε να επιτύχει την παύση της αντίληψης και του αισθήματος και να αναδυθεί από αυτήν - υπάρχει αυτή η δυνατότητα. Αν δεν επιτύχει την τελική απελευθερωτική γνώση στην παρούσα ζωή, περνώντας τη συντροφιά των θεών που τρέφονται με φαγώσιμη τροφή, αφού επαναγεννηθεί σε κάποιο σώμα δημιουργημένο από τον νου, θα μπορούσε να επιτύχει την παύση της αντίληψης και του αισθήματος και να αναδυθεί

από αυτήν - υπάρχει αυτή η δυνατότητα». Αυτά είπε ο Ευλογημένος. Αφού είπε αυτά, ο Καλότυχος σηκώθηκε από τη θέση του και μπήκε στο μοναστήρι.

Τότε ο σεβάσμιος Άναντα, λίγο μετά την αναχώρηση του Ευλογημένου, πήγε εκεί όπου ήταν ο σεβάσμιος Ουπαβάνα· αφού πλησίασε, είπε στον σεβάσμιο Ουπαβάνα: «Εδώ, φίλε Ουπαβάνα, άλλοι ενοχλούν τους πρεσβύτερους μοναχούς. Εμείς δεν απαλλασσόμαστε από αυτό. Δεν θα ήταν καταπληκτικό, φίλε Ουπαβάνα, αν ο Ευλογημένος, την απογευματινή περίοδο της ημέρας, αφού βγει από την απομόνωση, μιλούσε σχετικά με αυτό ακριβώς, έτσι ώστε να έρθει απάντηση στον σεβάσμιο Ουπαβάνα εδώ. Μόλις τώρα μας κατέλαβε ντροπή». Τότε ο Ευλογημένος, την απογευματινή περίοδο της ημέρας, αφού βγήκε από την απομόνωση, πήγε στην αίθουσα συνάθροισης· αφού έφτασε, κάθισε στο προετοιμασμένο κάθισμα. Αφού κάθισε, ο Ευλογημένος είπε στον σεβάσμιο Ουπαβάνα:

«Με πόσες άραγε, Ουπαβάνα, ιδιότητες προικισμένος ένας πρεσβύτερος μοναχός είναι αγαπητός στους συντρόφους στην άγια ζωή και ευχάριστος και σεβαστός και αξιοσέβαστος;» «Προικισμένος με πέντε ιδιότητες, σεβάσμιε κύριε, ένας πρεσβύτερος μοναχός είναι αγαπητός στους συντρόφους στην άγια ζωή και ευχάριστος και σεβαστός και αξιοσέβαστος. Ποιες είναι αυτές οι πέντε; Εδώ, σεβάσμιε κύριε, ένας πρεσβύτερος μοναχός είναι ηθικός... κ.λπ... αφού αναλάβει τους κανόνες εξάσκησης εξασκείται σε αυτούς· είναι πολυμαθής... κ.λπ... τις έχει διεισδύσει καλά με την άποψη· έχει καλή ομιλία, έχει καλή έκφραση, είναι προικισμένος με ευγενική ομιλία, ευχερή, χωρίς τραύλισμα, ικανή να εξηγήσει το νόημα· αποκτά κατά βούληση, αποκτά χωρίς δυσκολία, αποκτά χωρίς κόπο τις τέσσερις διαλογιστικές εκστάσεις σχετικές με τον ανώτερο νου, που αποτελούν ευχάριστη διαμονή στην παρούσα ζωή· με την εξάλειψη των νοητικών διαφθορών... κ.λπ... έχοντας πραγματοποιήσει, έχοντας επιτύχει, διαμένει. Με αυτές τις πέντε ιδιότητες, σεβάσμιε κύριε, προικισμένος ένας πρεσβύτερος μοναχός είναι αγαπητός στους συντρόφους στην άγια ζωή και ευχάριστος και σεβαστός και αξιοσέβαστος».

«Καλώς, καλώς, Ουπαβάνα! Με αυτές τις πέντε ιδιότητες, Ουπαβάνα, προικισμένος ένας πρεσβύτερος μοναχός είναι αγαπητός στους συντρόφους στην άγια ζωή και ευχάριστος και σεβαστός και αξιοσέβαστος. Αν αυτές οι πέντε ιδιότητες, Ουπαβάνα, δεν υπήρχαν σε έναν πρεσβύτερο μοναχό, οι σύντροφοι στην άγια ζωή δεν θα τον τιμούσαν, δεν θα τον σέβονταν, δεν θα του απέδιδαν ευλάβεια και δεν θα του έδειχναν ευσέβεια λόγω σπασμένων δοντιών, γκρίζων μαλλιών και ρυτιδωμένου δέρματος. Επειδή όμως, Ουπαβάνα, αυτές οι πέντε ιδιότητες υπάρχουν σε έναν πρεσβύτερο μοναχό, γι' αυτό οι σύντροφοι στην άγια ζωή τον τιμούν, τον σέβονται, του αποδίδουν ευλάβεια και του δείχνουν ευσέβεια». Έκτο.

7. Η ομιλία για την κατηγορία

167. Εκεί ο σεβάσμιος Σαριπούττα απευθύνθηκε στους μοναχούς - «Ένας μοναχός κατήγορος, φίλοι, που επιθυμεί να κατηγορήσει άλλον, αφού εδραιώσει εσωτερικά πέντε παράγοντες, πρέπει να κατηγορήσει τον άλλον».

«Ποια πέντε; Θα μιλήσω την κατάλληλη ώρα, όχι την ακατάλληλη· θα μιλήσω με αλήθεια, όχι με ψέμα· θα μιλήσω με λειότητα, όχι με σκληρότητα· θα μιλήσω με ωφέλεια, όχι με βλάβη· θα μιλήσω με νου φιλικότητας, όχι με εσωτερικό μίσος. Ένας μοναχός κατήγορος, φίλοι, που επιθυμεί να κατηγορήσει άλλον, αφού εδραιώσει εσωτερικά αυτούς τους πέντε παράγοντες, πρέπει να κατηγορήσει τον άλλον.

«Εδώ εγώ, φίλοι, βλέπω κάποιο άτομο που κατηγορείται την ακατάλληλη ώρα, όχι την κατάλληλη, να οργίζεται· που κατηγορείται με ψέμα, όχι με αλήθεια, να οργίζεται· που κατηγορείται με σκληρότητα, όχι με λειότητα, να οργίζεται· που κατηγορείται με βλάβη, όχι με ωφέλεια, να οργίζεται· που κατηγορείται με εσωτερικό μίσος, όχι με νου φιλικότητας, να οργίζεται.

«Σε έναν μοναχό που κατηγορήθηκε άδικα, φίλοι, πρέπει να προκληθεί απουσία μεταμέλειας με πέντε τρόπους - 'Ο σεβάσμιος κατηγορήθηκε την ακατάλληλη ώρα, όχι την κατάλληλη· αυτό αρκεί για να μην έχεις μεταμέλεια· ο σεβάσμιος κατηγορήθηκε με ψέμα, όχι με αλήθεια· αυτό αρκεί για να μην έχεις μεταμέλεια· ο σεβάσμιος κατηγορήθηκε με σκληρότητα, όχι με λειότητα· αυτό αρκεί για να μην έχεις μεταμέλεια· ο σεβάσμιος κατηγορήθηκε με βλάβη, όχι με ωφέλεια· αυτό αρκεί για να μην έχεις μεταμέλεια· ο σεβάσμιος κατηγορήθηκε με εσωτερικό μίσος, όχι με νου φιλικότητας· αυτό αρκεί για να μην έχεις μεταμέλεια'. Σε έναν μοναχό που κατηγορήθηκε άδικα, φίλοι, πρέπει να προκληθεί απουσία μεταμέλειας με αυτούς τους πέντε τρόπους.

«Σε έναν μοναχό που κατηγόρησε άδικα, φίλοι, πρέπει να προκληθεί μεταμέλεια με πέντε τρόπους - 'Τον κατηγόρησες, φίλε, την ακατάλληλη ώρα, όχι την κατάλληλη· αυτό αρκεί για να έχεις μεταμέλεια· τον κατηγόρησες, φίλε, με ψέμα, όχι με αλήθεια· αυτό αρκεί για να έχεις μεταμέλεια· τον κατηγόρησες, φίλε, με σκληρότητα, όχι με λειότητα· αυτό αρκεί για να έχεις μεταμέλεια· τον κατηγόρησες, φίλε, με βλάβη, όχι με ωφέλεια· αυτό αρκεί για να έχεις μεταμέλεια· τον κατηγόρησες, φίλε, με εσωτερικό μίσος, όχι με νου φιλικότητας· αυτό αρκεί για να έχεις μεταμέλεια'. Σε έναν μοναχό που κατηγόρησε άδικα, φίλοι, πρέπει να προκληθεί μεταμέλεια με αυτούς τους πέντε τρόπους. Για ποιο λόγο; Ωστε κανένας άλλος μοναχός να μη νομίζει ότι πρέπει να κατηγορεί με ψέμα.

«Εδώ όμως εγώ, φίλοι, βλέπω κάποιο άτομο που κατηγορείται την κατάλληλη ώρα, όχι την ακατάλληλη, να οργίζεται· που κατηγορείται με αλήθεια, όχι με ψέμα, να οργίζεται· που κατηγορείται με λειότητα, όχι με σκληρότητα, να οργίζεται· που κατηγορείται με ωφέλεια, όχι με βλάβη, να οργίζεται· που κατηγορείται με νου φιλικότητας, όχι με εσωτερικό μίσος, να οργίζεται.

«Σε έναν μοναχό που κατηγορήθηκε δίκαια, φίλοι, πρέπει να προκληθεί μεταμέλεια με πέντε τρόπους - 'Ο σεβάσμιος κατηγορήθηκε την κατάλληλη ώρα, όχι την ακατάλληλη· αυτό αρκεί για να έχεις μεταμέλεια· ο σεβάσμιος κατηγορήθηκε με αλήθεια, όχι με ψέμα· αυτό αρκεί για να έχεις μεταμέλεια· ο σεβάσμιος κατηγορήθηκε με λειότητα, όχι με σκληρότητα· αυτό αρκεί για να έχεις μεταμέλεια· ο σεβάσμιος κατηγορήθηκε με ωφέλεια, όχι με βλάβη· αυτό αρκεί για να έχεις μεταμέλεια· ο σεβάσμιος κατηγορήθηκε με νου φιλικότητας, όχι με εσωτερικό μίσος· αυτό αρκεί για να έχεις μεταμέλεια'. Σε έναν μοναχό που κατηγορήθηκε δίκαια, φίλοι, πρέπει να προκληθεί μεταμέλεια με αυτούς τους πέντε τρόπους.

«Στον μοναχό που κατηγορεί σύμφωνα με τη Διδασκαλία, φίλοι, πρέπει να παρέχεται απουσία μεταμέλειας με πέντε τρόπους - 'Την κατάλληλη ώρα κατηγορήθηκες, φίλε, όχι την ακατάλληλη· αρκεί για σένα η απουσία μεταμέλειας· με αλήθεια κατηγορήθηκες, φίλε, όχι με ψέμα· αρκεί για σένα η απουσία μεταμέλειας· με λειότητα κατηγορήθηκες, φίλε, όχι με σκληρότητα· αρκεί για σένα η απουσία

μεταμέλειας· με ωφέλεια κατηγορήθηκες, φίλε, όχι με βλάβη· αρκεί για σένα η απουσία μεταμέλειας· με νου φιλικότητας κατηγορήθηκες, φίλε, όχι με εσωτερικό μίσος· αρκεί για σένα η απουσία μεταμέλειας'. Στον μοναχό που κατηγορεί σύμφωνα με τη Διδασκαλία, φίλοι, πρέπει να παρέχεται απουσία μεταμέλειας με αυτούς τους πέντε τρόπους. Για ποιο λόγο; Ωστε και άλλος μοναχός να θεωρήσει ότι πρέπει να κατηγορηθεί με αλήθεια.

«Το άτομο που κατηγορήθηκε, φίλοι, πρέπει να εδραιωθεί σε δύο αρχές -στην αλήθεια και στο ακλόνητο. Ακόμη κι αν, φίλοι, άλλοι με κατηγορούσαν την κατάλληλη ώρα ή την ακατάλληλη ώρα, με αλήθεια ή με ψέμα, με λειότητα ή με σκληρότητα, με ωφέλεια ή με βλάβη, με νου φιλικότητας ή με εσωτερικό μίσος, κι εγώ θα εδραιωνόμουν σε αυτές τις δύο αρχές - στην αλήθεια και στο ακλόνητο. Αν γνώριζα - 'Υπάρχει αυτή η ιδιότητα σε μένα', θα του έλεγα 'υπάρχει' - 'Αυτή η ιδιότητα υπάρχει σε μένα'. Αν γνώριζα - 'Δεν υπάρχει αυτή η ιδιότητα σε μένα', θα του έλεγα 'δεν υπάρχει' - 'Αυτή η ιδιότητα δεν υπάρχει σε μένα'.»

«Ακόμη κι έτσι όμως, Σαριπούττα, όταν τους λέγονται αυτά, κάποιοι ανόητοι άνθρωποι εδώ δεν δέχονται ευνοϊκά».

«Εκείνα τα άτομα, σεβάσμιε κύριε, που είναι άπιστα, που αναχώρησαν από την οικογενειακή ζωή στην άστεγη ζωή για βιοπορισμό και όχι με πίστη, δόλια, απατηλά, πανούργα, ανήσυχα, αλαζονικά, επιπόλαια, με σκληρά λόγια, με ασυγκράτητη ομιλία, χωρίς να φρουρούν τις θύρες των ικανοτήτων, χωρίς μετριοπάθεια στην τροφή, μη αφοσιωμένα στην εγρήγορση, αδιάφορα για την ασκητική ζωή, χωρίς έντονο σεβασμό για την εξάσκηση, πολυτελή, αμελή, προπορευόμενα στην πτώση, έχοντας εγκαταλείψει το καθήκον της αποστασιοποίησης, οκνηρά, με μικρή ενεργητικότητα, επιλήσμονα, χωρίς πλήρη επίγνωση, μη αυτοσυγκεντρωμένα, με περιπλανώμενο νου, που στερούνται σοφίας και είναι βουβά, αυτά όταν τους λέγονται έτσι από εμένα δεν δέχονται ευνοϊκά.

«Εκείνοι όμως οι γιοι καλών οικογενειών, σεβάσμιε κύριε, που με πίστη αναχώρησαν από την οικογενειακή ζωή στην άστεγη ζωή, μη δόλιοι, μη απατηλοί, μη πανούργοι, μη ανήσυχoi, μη αλαζονικοί, μη επιπόλαιοι, χωρίς σκληρά λόγια, χωρίς ασυγκράτητη ομιλία, φρουρώντας τις θύρες των ικανοτήτων, με μετριοπάθεια στην τροφή, αφοσιωμένοι στην εγρήγορση, με ενδιαφέρον για την ασκητική ζωή, με έντονο σεβασμό για την εξάσκηση, μη πολυτελείς, μη αμελείς, έχοντας εγκαταλείψει το καθήκον της πτώσης, προπορευόμενοι στην αποστασιοποίηση, καταβάλλοντας έντονη ενεργητικότητα, αποφασισμένοι, μνήμονες, με πλήρη επίγνωση, αυτοσυγκεντρωμένοι, με πλήρως εστιασμένο νου, σοφοί και μη βουβοί, αυτοί όταν τους λέγονται έτσι από εμένα δέχονται ευνοϊκά».

«Εκείνα τα άτομα, Σαριπούττα, που είναι άπιστα, που αναχώρησαν από την οικογενειακή ζωή στην άστεγη ζωή για βιοπορισμό και όχι με πίστη, δόλια, απατηλά, πανούργα, ανήσυχα, αλαζονικά, επιπόλαια, με σκληρά λόγια, με ασυγκράτητη ομιλία, χωρίς να φρουρούν τις θύρες των ικανοτήτων, χωρίς μετριοπάθεια στην τροφή, μη αφοσιωμένα στην εγρήγορση, αδιάφορα για την ασκητική ζωή, χωρίς έντονο σεβασμό για την εξάσκηση, πολυτελή, αμελή, προπορευόμενα στην πτώση, έχοντας εγκαταλείψει το καθήκον της αποστασιοποίησης, οκνηρά, με μικρή ενεργητικότητα, επιλήσμονα, χωρίς πλήρη επίγνωση, μη αυτοσυγκεντρωμένα, με περιπλανώμενο νου, που στερούνται σοφίας και είναι βουβά, ας μείνουν αυτά.

«Εκείνοι όμως οι γιοι καλών οικογενειών, Σαριπούττα, που με πίστη αναχώρησαν από την οικογενειακή ζωή στην άστεγη ζωή, μη δόλιοι, μη απατηλοί, μη πανούργοι, μη ανήσυχοι, μη αλαζονικοί, μη επιπόλαιοι, χωρίς σκληρά λόγια, χωρίς ασυγκράτητη ομιλία, φρουρώντας τις θύρες των ικανοτήτων, με μετριοπάθεια στην τροφή, αφοσιωμένοι στην εγρήγορση, με ενδιαφέρον για την ασκητική ζωή, με έντονο σεβασμό για την εξάσκηση, μη πολυτελείς, μη αμελείς, έχοντας εγκαταλείψει το καθήκον της πτώσης, προπορευόμενοι στην αποστασιοποίηση, καταβάλλοντας έντονη ενεργητικότητα, αποφασισμένοι, μνήμονες, με πλήρη επίγνωση, αυτοσυγκεντρωμένοι, με πλήρως εστιασμένο νου, σοφοί και μη βουβοί, σε αυτούς εσύ, Σαριπούττα, να μιλάς. Πρότρεψε, Σαριπούττα, τους συντρόφους στην άγια ζωή· καθοδήγησε, Σαριπούττα, τους συντρόφους στην άγια ζωή -'Αφού εκδιώξω από την κακή διδασκαλία, θα εδραιώσω τους συντρόφους στην άγια ζωή στην Άριστη Διδασκαλία'. Έτσι πρέπει να εξασκείσαι, Σαριπούττα». Έβδομη.

8. Η ομιλία για την ηθική

168. Εκεί ο σεβάσμιος Σαριπούττα απευθύνθηκε στους μοναχούς - «Για τον ανήθικο, φίλοι, αποτυχημένο στην ηθική, η ορθή αυτοσυγκέντρωση έχει καταστραμμένη κοντινή αιτία· όταν δεν υπάρχει ορθή αυτοσυγκέντρωση, για τον αποτυχημένο στην ορθή αυτοσυγκέντρωση, η γνώση και ενόραση των φαινομένων όπως πραγματικά είναι έχει καταστραμμένη κοντινή αιτία· όταν δεν υπάρχει γνώση και ενόραση των φαινομένων όπως πραγματικά είναι, για τον αποτυχημένο στη γνώση και ενόραση των φαινομένων όπως πραγματικά είναι, η αποστασιοποίηση και το μη πάθος έχουν καταστραμμένη κοντινή αιτία· όταν δεν υπάρχει αποστασιοποίηση και μη πάθος, για τον αποτυχημένο στην αποστασιοποίηση και το μη πάθος, η γνώση και ενόραση της απελευθέρωσης έχει καταστραμμένη κοντινή αιτία. Όπως, φίλοι, ένα δέντρο αποτυχημένο σε κλαδιά και φύλλα. Σε αυτό ούτε ο εξωτερικός φλοιός φτάνει στην εκπλήρωση, ούτε ο εσωτερικός φλοιός... κ.λπ... ούτε ο σομφός... ούτε ο πυρήνας φτάνει στην εκπλήρωση. Ακριβώς έτσι, φίλοι, για τον ανήθικο, αποτυχημένο στην ηθική, η ορθή αυτοσυγκέντρωση έχει καταστραμμένη κοντινή αιτία· όταν δεν υπάρχει ορθή αυτοσυγκέντρωση, για τον αποτυχημένο στην ορθή αυτοσυγκέντρωση, η γνώση και ενόραση των φαινομένων όπως πραγματικά είναι έχει καταστραμμένη κοντινή αιτία· όταν δεν υπάρχει γνώση και ενόραση των φαινομένων όπως πραγματικά είναι, για τον αποτυχημένο στη γνώση και ενόραση των φαινομένων όπως πραγματικά είναι, η αποστασιοποίηση και το μη πάθος έχουν καταστραμμένη κοντινή αιτία· όταν δεν υπάρχει αποστασιοποίηση και μη πάθος, για τον αποτυχημένο στην αποστασιοποίηση και το μη πάθος, η γνώση και ενόραση της απελευθέρωσης έχει καταστραμμένη κοντινή αιτία.

«Για τον ηθικό, φίλοι, τέλειο στην ηθική, η ορθή αυτοσυγκέντρωση έχει τέλεια κοντινή αιτία· όταν υπάρχει ορθή αυτοσυγκέντρωση, για τον τέλειο στην ορθή αυτοσυγκέντρωση, η γνώση και ενόραση των φαινομένων όπως πραγματικά είναι έχει τέλεια κοντινή αιτία· όταν υπάρχει γνώση και ενόραση των φαινομένων όπως πραγματικά είναι, για τον τέλειο στη γνώση και ενόραση των φαινομένων όπως πραγματικά είναι, η αποστασιοποίηση και το μη πάθος έχουν τέλεια κοντινή αιτία· όταν υπάρχει αποστασιοποίηση και μη πάθος, για τον τέλειο στην αποστασιοποίηση και το μη πάθος, η γνώση και ενόραση της απελευθέρωσης έχει τέλεια κοντινή αιτία. Όπως, φίλοι, ένα δέντρο τέλειο σε κλαδιά και φύλλα. Σε αυτό ο εξωτερικός φλοιός φτάνει στην εκπλήρωση, ο εσωτερικός φλοιός... κ.λπ... ούτε ο σομφός... ο πυρήνας

φτάνει στην εκπλήρωση. Ακριβώς έτσι, φίλοι, για τον ηθικό, τέλειο στην ηθική, η ορθή αυτοσυγκέντρωση έχει τέλεια κοντινή αιτία· όταν υπάρχει ορθή αυτοσυγκέντρωση, για τον τέλειο στην ορθή αυτοσυγκέντρωση, η γνώση και ενόραση των φαινομένων όπως πραγματικά είναι έχει τέλεια κοντινή αιτία· όταν υπάρχει γνώση και ενόραση των φαινομένων όπως πραγματικά είναι, για τον τέλειο στη γνώση και ενόραση των φαινομένων όπως πραγματικά είναι, η αποστασιοποίηση και το μη πάθος έχουν τέλεια κοντινή αιτία· όταν υπάρχει αποστασιοποίηση και μη πάθος, για τον τέλειο στην αποστασιοποίηση και το μη πάθος, η γνώση και ενόραση της απελευθέρωσης έχει τέλεια κοντινή αιτία». Όγδοη.

9. Η ομιλία για τη γρήγορη ειρήνη

169. Τότε ο σεβάσμιος Άναντα πλησίασε τον σεβάσμιο Σαριπούττα· αφού πλησίασε, χαιρέτησε τον σεβάσμιο Σαριπούττα. Αφού ολοκλήρωσε την ευγενική και αξιομνημόνευτη συζήτηση, κάθισε στο πλάι. Καθισμένος στο πλάι, ο σεβάσμιος Άναντα είπε στον σεβάσμιο Σαριπούττα:

«Σε ποιο βαθμό άραγε, φίλε Σαριπούττα, ένας μοναχός κατανοεί γρήγορα τις καλές νοητικές καταστάσεις, και κατανοεί ορθώς αυτό που ελήφθη, και μαθαίνει πολλά, και αυτό που έμαθε δεν το ξεχνά;» «Ο σεβάσμιος Άναντα είναι πολυμαθής. Ας έρθει στον ίδιο τον σεβάσμιο Άναντα». «Τότε λοιπόν, φίλε Σαριπούττα, άκουσε, πρόσεχε καλά· θα μιλήσω». «Ναι, φίλε», απάντησε ο σεβάσμιος Σαριπούττα στον σεβάσμιο Άναντα. Ο σεβάσμιος Άναντα είπε αυτό:

«Εδώ, φίλε Σαριπούττα, ένας μοναχός είναι επιδέξιος στο νόημα, και επιδέξιος στη Διδασκαλία, και επιδέξιος στη φρασεολογία, και επιδέξιος στη γλώσσα, και επιδέξιος στο πριν και το μετά. Σε αυτό το βαθμό, φίλε Σαριπούττα, ένας μοναχός κατανοεί γρήγορα τις καλές νοητικές καταστάσεις, και κατανοεί ορθώς αυτό που ελήφθη, και μαθαίνει πολλά, και αυτό που έμαθε δεν το ξεχνά». «Θαυμαστό, φίλε! Εκπληκτικό, φίλε! Πόσο καλά ειπωμένο είναι αυτό από τον σεβάσμιο Άναντα. Και εμείς θυμόμαστε τον σεβάσμιο Άναντα ως προικισμένο με αυτές τις πέντε ιδιότητες: 'Ο σεβάσμιος Άναντα είναι επιδέξιος στο νόημα, επιδέξιος στη Διδασκαλία, επιδέξιος στη φρασεολογία, επιδέξιος στη γλώσσα, επιδέξιος στο πριν και το μετά'». Ένατη.

10. Η ομιλία για τον Μπαντατζί

170. Κάποτε ο σεβάσμιος Άναντα διέμενε στην Κοσάμπι, στο μοναστήρι του Γκοσίτα. Τότε ο σεβάσμιος Μπαντάτζι πλησίασε τον σεβάσμιο Άναντα· αφού πλησίασε, χαιρέτησε τον σεβάσμιο Άναντα. Αφού ολοκλήρωσε την ευγενική και αξιομνημόνευτη συζήτηση, κάθισε στο πλάι. Στον σεβάσμιο Μπαντάτζι που καθόταν στο πλάι, ο σεβάσμιος Άναντα είπε αυτό: «Ποια είναι άραγε, φίλε Μπαντάτζι, η κορυφαία όραση, ποια η κορυφαία ακοή, ποια η κορυφαία ευτυχία, ποια η κορυφαία αντίληψη, ποια η κορυφαία ύπαρξη;»

«Υπάρχει, φίλε, ο Βράχμα, ο Κατακτητής, ο Ακατάβλητος, ο Παντογνώστης, ο Παντοδύναμος· όποιος βλέπει αυτόν τον Βράχμα, αυτή είναι η κορυφαία όραση. Υπάρχουν, φίλε, θεοί που ονομάζονται ακτινοβόλοι, διαποτισμένοι και κατακλυσμένοι από ευτυχία. Αυτά κάποτε εκφράζουν εμπνευσμένο λόγο - 'Αχ, ευτυχία, αχ, ευτυχία!' Όποιος ακούει αυτόν τον ήχο, αυτή είναι η κορυφαία ακοή. Υπάρχουν, φίλε, θεοί που ονομάζονται διαπερνώμενοι από ομορφιά. Αυτοί, ικανοποιημένοι με αυτή την ηρεμία, βιώνουν ευτυχία· αυτή είναι η κορυφαία ευτυχία. Υπάρχουν, φίλε, θεοί που φτάνουν

στο επίπεδο της μηδαμινότητας· αυτή είναι η κορυφαία αντίληψη. Υπάρχουν, φίλε, θεοί που φτάνουν στο επίπεδο της μήτε-αντίληψης-μήτε-μη-αντίληψης· αυτή είναι η κορυφαία ύπαρξη». «Συμφωνεί λοιπόν αυτό του σεβασμίου Μπαντάτζι με αυτό του πλήθους;»

«Ο σεβάσμιος Άναντα είναι πολυμαθής. Ας έρθει στον ίδιο τον σεβάσμιο Άναντα». «Τότε λοιπόν, φίλε Μπαντάτζι, άκουσε, πρόσεχε καλά· θα μιλήσω». «Ναι, φίλε», απάντησε ο σεβάσμιος Μπαντάτζι στον σεβάσμιο Άναντα. Ο σεβάσμιος Άναντα είπε αυτό:

«Με όποιον τρόπο βλέποντας, φίλε, υπάρχει η εγγύς εξάλειψη των νοητικών διαφθορών, αυτή είναι η κορυφαία όραση. Με όποιον τρόπο ακούγοντας υπάρχει η εγγύς εξάλειψη των νοητικών διαφθορών, αυτή είναι η κορυφαία ακοή. Με όποιον τρόπο ευτυχισμένου υπάρχει η εγγύς εξάλειψη των νοητικών διαφθορών, αυτή είναι η κορυφαία ευτυχία. Με όποιον τρόπο αυτού που έχει αντίληψη υπάρχει η εγγύς εξάλειψη των νοητικών διαφθορών, αυτή είναι η κορυφαία αντίληψη. Με όποιον τρόπο αυτού που έχει δημιουργηθεί υπάρχει η εγγύς εξάλειψη των νοητικών διαφθορών, αυτή είναι η κορυφαία ύπαρξη». Δέκατη.

Κεφάλαιο Αγκάτα, δεύτερο.

Αυτή είναι η σύνοψή του -

Δύο απομακρύνσεις μνησικακίας, συζήτηση, ερώτηση για τον τρόπο ζωής· ερώτηση, παύση, κατηγορία, ηθική, ειρήνη και με τον Μπαντατζί.

3. Το κεφάλαιο για τους λαϊκούς ακόλουθους

1. Η ομιλία για τη ντροπή

171. Έτσι έχω ακούσει - Κάποτε ο Ευλογημένος διέμενε στη Σαβάτθι, στο άλσος του Τζέτα, στο μοναστήρι του Ανάθαπίντικα. Εκεί ο Ευλογημένος απευθύνθηκε στους μοναχούς: «Μοναχοί». «Σεβάσμιε κύριε», απάντησαν εκείνοι οι μοναχοί στον Ευλογημένο. Ο Ευλογημένος είπε αυτό:

«Προικισμένος με πέντε ιδιότητες, μοναχοί, ένας λαϊκός ακόλουθος έχει περιπέσει σε ντροπή. Ποιες είναι αυτές οι πέντε; Σκοτώνει έμβια όντα, παίρνει αυτό που δεν του έχει δοθεί, συμπεριφέρεται λανθασμένα στις αισθησιακές ηδονές, λέει ψέματα, καταναλώνει οινοπνευματώδη ποτά και ηδύποτα που προκαλούν αμέλεια. Με αυτές τις πέντε ιδιότητες, μοναχοί, προικισμένος ένας λαϊκός ακόλουθος έχει περιπέσει σε ντροπή.

«Προικισμένος με πέντε ιδιότητες, μοναχοί, ένας λαϊκός ακόλουθος έχει αυτοπεποίθηση. Ποιες είναι αυτές οι πέντε; Απέχει από τον φόνο έμβιων όντων, απέχει από τη λήψη του μη δοσμένου, απέχει από τη λανθασμένη σεξουαλική συμπεριφορά, απέχει από την ψευδολογία, απέχει από τα οινοπνευματώδη ποτά, ηδύποτα και μεθυστικά που προξενούν απροσεξία. Με αυτές τις πέντε ιδιότητες, μοναχοί, προικισμένος ένας λαϊκός ακόλουθος έχει αυτοπεποίθηση». Πρώτο.

2. Η ομιλία για την αυτοπεποίθηση

172. «Προικισμένος με πέντε ιδιότητες, μοναχοί, ένας λαϊκός ακόλουθος κατοικεί εντός οικίας χωρίς αυτοπεποίθηση. Ποιες είναι αυτές οι πέντε; Σκοτώνει έμβια όντα... κ.λπ... καταναλώνει οينوπνευματώδη ποτά και ηδύποτα που προκαλούν αμέλεια. Με αυτές τις πέντε ιδιότητες, μοναχοί, προικισμένος ένας λαϊκός ακόλουθος κατοικεί εντός οικίας χωρίς αυτοπεποίθηση.

Προικισμένος με πέντε ιδιότητες, μοναχοί, ένας λαϊκός ακόλουθος κατοικεί εντός οικίας με αυτοπεποίθηση. Ποιες είναι αυτές οι πέντε; Απέχει από τον φόνο έμβιων όντων... κ.λπ... απέχει από τα οينوπνευματώδη ποτά, ηδύποτα και μεθυστικά που προξενούν απροσεξία. Με αυτές τις πέντε ιδιότητες, μοναχοί, προικισμένος ένας λαϊκός ακόλουθος κατοικεί εντός οικίας με αυτοπεποίθηση». Δεύτερο.

3. Η ομιλία για την κόλαση

173. «Προικισμένος με πέντε ιδιότητες, μοναχοί, ένας λαϊκός ακόλουθος σαν να μεταφέρθηκε έτσι τοποθετείται στην κόλαση. Ποιες είναι αυτές οι πέντε; Σκοτώνει έμβια όντα... κ.λπ... καταναλώνει οينوπνευματώδη ποτά και ηδύποτα που προκαλούν αμέλεια. Με αυτές τις πέντε ιδιότητες, μοναχοί, προικισμένος ένας λαϊκός ακόλουθος σαν να μεταφέρθηκε έτσι τοποθετείται στην κόλαση.

«Προικισμένος με πέντε ιδιότητες, μοναχοί, ένας λαϊκός ακόλουθος σαν να μεταφέρθηκε έτσι τοποθετείται στον παράδεισο. Ποιες είναι αυτές οι πέντε; Απέχει από τον φόνο έμβιων όντων... κ.λπ... απέχει από τα οينوπνευματώδη ποτά, ηδύποτα και μεθυστικά που προξενούν απροσεξία. Με αυτές τις πέντε ιδιότητες, μοναχοί, προικισμένος ένας λαϊκός ακόλουθος σαν να μεταφέρθηκε έτσι τοποθετείται στον παράδεισο». Τρίτη.

4. Η ομιλία για την εχθρότητα

174. Τότε ο οικοδεσπότης Ανάθαπντικά πλησίασε τον Ευλογημένο· αφού πλησίασε, απέδωσε σεβασμό στον Ευλογημένο και κάθισε στο πλάι. Στον οικοδεσπότη Ανάθαπντικά που καθόταν στο πλάι, ο Ευλογημένος είπε αυτό:

«Πέντε, οικοδεσπότη, φόβους και έχθρες χωρίς να εγκαταλείψει κάποιος ονομάζεται "ανήθικος", και επαναγεννιέται στην κόλαση. Ποια πέντε; Τον φόνο έμβιων όντων, τη λήψη του μη δοσμένου, τη λανθασμένη σεξουαλική συμπεριφορά, την ψευδολογία, τα οينوπνευματώδη ποτά, ηδύποτα και μεθυστικά που προξενούν απροσεξία - αυτούς λοιπόν, οικοδεσπότη, τους πέντε φόβους και έχθρες χωρίς να εγκαταλείψει κάποιος ονομάζεται "ανήθικος", και επαναγεννιέται στην κόλαση.

«Πέντε, οικοδεσπότη, φόβους και έχθρες έχοντας εγκαταλείψει κάποιος ονομάζεται "ηθικός", και επαναγεννιέται στον καλότυχο κόσμο. Ποια πέντε; Τον φόνο έμβιων όντων, τη λήψη του μη δοσμένου, τη λανθασμένη σεξουαλική συμπεριφορά, την ψευδολογία, τα οينوπνευματώδη ποτά, ηδύποτα και μεθυστικά που προξενούν απροσεξία - αυτούς λοιπόν, οικοδεσπότη, τους πέντε φόβους και έχθρες έχοντας εγκαταλείψει κάποιος ονομάζεται "ηθικός", και επαναγεννιέται στον καλότυχο κόσμο.

«Ό,τι, οικοδεσπότη, αυτός που σκοτώνει έμβια όντα, εξαιτίας του φόνου έμβιων όντων, γεννά φόβο και έχθρα σχετικό με την παρούσα ζωή, γεννά φόβο και έχθρα που αφορά τη μελλοντική ζωή, και βιώνει νοητικό πόνο και δυσαρέσκεια· αυτός που απέχει από τον φόνο έμβιων όντων ούτε γεννά φόβο και έχθρα σχετικό με την

παρούσα ζωή, ούτε γεννά φόβο και έχθρα που αφορά τη μελλοντική ζωή, ούτε βιώνει νοητικό πόνο και δυσαρέσκεια. Σε αυτόν που απέχει από τον φόνο έμβιων όντων, έτσι εκείνος ο φόβος και η έχθρα έχει καταλαγιάσει.

«Ό,τι, οικοδεσπότη, αυτός που παίρνει το μη δοσμένο... κ.λπ...

«Ό,τι, οικοδεσπότη, αυτός που συμπεριφέρεται λανθασμένα στις αισθησιακές ηδονές... κ.λπ...

«Ό,τι, οικοδεσπότη, ο ψεύτης... κ.λπ...

«Ό,τι, οικοδεσπότη, αυτός που καταναλώνει οινοπνευματώδη ποτά, ηδύποτα και μεθυστικά που προξενούν απροσεξία, εξαιτίας της κατανάλωσης οινοπνευματωδών ποτών, ηδυπότων και μεθυστικών που προξενούν απροσεξία, γεννά φόβο και έχθρα σχετικό με την παρούσα ζωή, γεννά φόβο και έχθρα που αφορά τη μελλοντική ζωή, και βιώνει νοητικό πόνο και δυσαρέσκεια· αυτός που απέχει από τα οινοπνευματώδη ποτά, ηδύποτα και μεθυστικά που προξενούν απροσεξία ούτε γεννά φόβο και έχθρα σχετικό με την παρούσα ζωή, ούτε γεννά φόβο και έχθρα που αφορά τη μελλοντική ζωή, ούτε βιώνει νοητικό πόνο και δυσαρέσκεια. Σε αυτόν που απέχει από τα οινοπνευματώδη ποτά, ηδύποτα και μεθυστικά που προξενούν απροσεξία, έτσι εκείνος ο φόβος και η έχθρα έχει καταλαγιάσει».

«Όποιος σκοτώνει έμβιο ον, και λέει ψέματα·
στον κόσμο παίρνει το μη δοσμένο, και πηγαίνει με τη γυναίκα άλλου·
και στην κατανάλωση οινοπνευματωδών ποτών και ηδυπότων, όποιος
άνθρωπος αφοσιώνεται.

«Χωρίς να εγκαταλείψει τις πέντε έχθρες, ονομάζεται ανήθικος·
με την κατάρρευση του σώματος ο άσοφος, επαναγεννιέται στην κόλαση.

«Όποιος δεν σκοτώνει έμβιο ον, δεν λέει ψέματα·
στον κόσμο δεν παίρνει το μη δοσμένο, δεν πηγαίνει με τη γυναίκα άλλου·
και στην κατανάλωση οινοπνευματωδών ποτών και ηδυπότων, όποιος
άνθρωπος δεν αφοσιώνεται.

«Έχοντας εγκαταλείψει τις πέντε έχθρες, ονομάζεται ηθικός·
με την κατάρρευση του σώματος ο σοφός, επαναγεννιέται στον καλότυχο
κόσμο». Τέταρτο.

5. Η ομιλία για τον παρία

175. «Προικισμένος με πέντε ιδιότητες, μοναχοί, ένας λαϊκός ακόλουθος είναι και λαϊκός ακόλουθος παρίας και λαϊκός ακόλουθος ρύπος και λαϊκός ακόλουθος κατώτερος. Ποιες είναι αυτές οι πέντε; Είναι άπιστος· είναι ανήθικος· είναι προληπτικός σχετικά με οιωνούς, εμπιστεύεται τους οιωνούς και όχι την πράξη· και αναζητά έξω από εδώ αυτούς που είναι άξιοι προσφορών· και σε αυτούς κάνει πρώτα προσφορές. Με αυτές τις πέντε ιδιότητες, μοναχοί, προικισμένος ένας λαϊκός ακόλουθος είναι και λαϊκός ακόλουθος παρίας και λαϊκός ακόλουθος ρύπος και λαϊκός ακόλουθος κατώτερος.

«Προικισμένος με πέντε ιδιότητες, μοναχοί, ένας λαϊκός ακόλουθος είναι και λαϊκός ακόλουθος κόσμημα και λαϊκός ακόλουθος λωτός και λαϊκός ακόλουθος λευκός λωτός. Ποιες είναι αυτές οι πέντε; Έχει πίστη· είναι ηθικός· δεν είναι προληπτικός σχετικά με οιωνούς, εμπιστεύεται την πράξη και όχι τους οιωνούς· δεν αναζητά έξω από εδώ αυτούς που είναι άξιοι προσφορών· και εδώ κάνει πρώτα προσφορές. Με αυτές τις πέντε ιδιότητες, μοναχοί, προικισμένος ένας λαϊκός ακόλουθος είναι και λαϊκός ακόλουθος κόσμημα και λαϊκός ακόλουθος λωτός και λαϊκός ακόλουθος λευκός λωτός». Πέμπτο.

6. Η ομιλία για τη χαρά

176. Τότε ο οικοδεσπότης Ανάθαπίντικα, περιτριγυρισμένος από περίπου πεντακόσιους λαϊκούς ακολούθους, πλησίασε τον Ευλογημένο· αφού πλησίασε, απέδωσε σεβασμό στον Ευλογημένο και κάθισε στο πλάι. Στον οικοδεσπότη Ανάθαπίντικα που καθόταν στο πλάι, ο Ευλογημένος είπε αυτό:

«Εσείς λοιπόν, οικοδεσπότη, υπηρετείτε την Κοινότητα των μοναχών με τα αναγκαία είδη χιτώνων, προσφερόμενης τροφής, καταλύματος και φαρμάκων για ασθενείς. Όχι βέβαια, οικοδεσπότη, μόνο με αυτό πρέπει να νιώθετε ικανοποίηση - "εμείς υπηρετούμε την Κοινότητα των μοναχών με τα αναγκαία είδη χιτώνων, προσφερόμενης τροφής, καταλύματος και φαρμάκων για ασθενείς". Γι' αυτό, οικοδεσπότη, πρέπει να εξασκείστε έτσι - "πώς εμείς κατά καιρούς, έχοντας επιτύχει τη χαρά της αποστασιοποίησης, θα μπορούσαμε να διαμένουμε;" Έτσι πρέπει να εξασκείστε, οικοδεσπότη».

Όταν αυτό ειπώθηκε, ο σεβάσμιος Σαριπούττα είπε στον Ευλογημένο: «Θαυμαστό, Σεβάσμιε Κύριε, εκπληκτικό, Σεβάσμιε Κύριε! Πόσο καλά ειπωμένο είναι αυτό, σεβάσμιε κύριε, από τον Ευλογημένο - 'εσείς λοιπόν, οικοδεσπότη, υπηρετείτε την Κοινότητα των μοναχών με τα αναγκαία είδη χιτώνων, προσφερόμενης τροφής, καταλύματος και φαρμάκων για ασθενείς. Όχι βέβαια, οικοδεσπότη, μόνο με αυτό πρέπει να νιώθετε ικανοποίηση - εμείς υπηρετούμε την Κοινότητα των μοναχών με τα αναγκαία είδη χιτώνων, προσφερόμενης τροφής, καταλύματος και φαρμάκων για ασθενείς. Γι' αυτό, οικοδεσπότη, πρέπει να εξασκείστε έτσι - πώς εμείς κατά καιρούς, έχοντας επιτύχει τη χαρά της αποστασιοποίησης, θα μπορούσαμε να διαμένουμε; Έτσι πρέπει να εξασκείστε, οικοδεσπότη'. Όταν, σεβάσμιε κύριε, ένας ευγενής μαθητής, έχοντας επιτύχει τη χαρά της αποστασιοποίησης, διαμένει, πέντε καταστάσεις αυτού εκείνη τη στιγμή δεν υπάρχουν. Ό,τι πόνος και δυσαρέσκεια συνδεδεμένα με την αισθησιακή ηδονή υπάρχει σε αυτόν, αυτό εκείνη τη στιγμή δεν υπάρχει σε αυτόν. Ό,τι ευτυχία και ευαρέσκεια συνδεδεμένα με την αισθησιακή ηδονή υπάρχει σε αυτόν, αυτό εκείνη τη στιγμή δεν υπάρχει σε αυτόν. Ό,τι πόνος και δυσαρέσκεια συνδεδεμένα με το φαύλο υπάρχει σε αυτόν, αυτό εκείνη τη στιγμή δεν υπάρχει σε αυτόν. Ό,τι ευτυχία και ευαρέσκεια συνδεδεμένα με το φαύλο υπάρχει σε αυτόν, αυτό εκείνη τη στιγμή δεν υπάρχει σε αυτόν. Όταν, σεβάσμιε κύριε, ένας ευγενής μαθητής, έχοντας επιτύχει τη χαρά της αποστασιοποίησης, διαμένει, αυτές οι πέντε καταστάσεις αυτού εκείνη τη στιγμή δεν υπάρχουν».

«Καλώς, καλώς, Σαριπούττα! Όταν, Σαριπούττα, ένας ευγενής μαθητής, έχοντας επιτύχει τη χαρά της αποστασιοποίησης, διαμένει, πέντε καταστάσεις αυτού εκείνη τη στιγμή δεν υπάρχουν. Ό,τι πόνος και δυσαρέσκεια συνδεδεμένα με την αισθησιακή ηδονή υπάρχει σε αυτόν, αυτό εκείνη τη στιγμή δεν υπάρχει σε αυτόν. Ό,τι ευτυχία και ευαρέσκεια συνδεδεμένα με την αισθησιακή ηδονή υπάρχει σε αυτόν, αυτό εκείνη τη στιγμή δεν υπάρχει σε αυτόν. Ό,τι πόνος και δυσαρέσκεια συνδεδεμένα με το φαύλο υπάρχει σε αυτόν, αυτό εκείνη τη στιγμή δεν υπάρχει σε αυτόν. Ό,τι ευτυχία και ευαρέσκεια συνδεδεμένα με το φαύλο υπάρχει σε αυτόν, αυτό εκείνη τη στιγμή δεν υπάρχει σε αυτόν. Ό,τι πόνος και δυσαρέσκεια συνδεδεμένα με το καλό υπάρχει σε αυτόν, αυτό εκείνη τη στιγμή δεν υπάρχει σε αυτόν. Όταν, Σαριπούττα, ένας ευγενής μαθητής, έχοντας επιτύχει τη χαρά της αποστασιοποίησης, διαμένει, αυτές οι πέντε καταστάσεις αυτού εκείνη τη στιγμή δεν υπάρχουν». Έκτο.

7. Η ομιλία για το εμπόριο

177. «Αυτά, μοναχοί, είναι τα πέντε εμπόρια που δεν πρέπει να ασκούνται από έναν λαϊκό ακόλουθο. Ποιοι πέντε; Το εμπόριο όπλων, το εμπόριο όντων, το εμπόριο κρέατος, το εμπόριο μεθυστικών, το εμπόριο δηλητηρίων - αυτά λοιπόν, μοναχοί, είναι τα πέντε εμπόρια που δεν πρέπει να ασκούνται από έναν λαϊκό ακόλουθο». Έβδομη.

8. Η ομιλία για τον βασιλιά

178. «Τι νομίζετε, μοναχοί, έχετε άραγε δει ή ακούσει - 'αυτός ο άνθρωπος, έχοντας εγκαταλείψει τον φόνο έμβιων όντων, απέχει από τον φόνο έμβιων όντων'. Αυτόν οι βασιλιάδες τον πιάνουν και εξαιτίας της αποχής από τον φόνο έμβιων όντων τον σκοτώνουν ή τον φυλακίζουν ή τον εξορίζουν ή του κάνουν ό,τι θέλουν;» «Όχι, Σεβάσμιε Κύριε». «Καλώς, μοναχοί! Ούτε εγώ, μοναχοί, έχω δει ή ακούσει αυτό - 'αυτός ο άνθρωπος, έχοντας εγκαταλείψει τον φόνο έμβιων όντων, απέχει από τον φόνο έμβιων όντων'. Αυτόν οι βασιλιάδες τον πιάνουν και εξαιτίας της αποχής από τον φόνο έμβιων όντων τον σκοτώνουν ή τον φυλακίζουν ή τον εξορίζουν ή του κάνουν ό,τι θέλουν. Αλλά έτσι ακριβώς διακηρύσσουν την κακόβουλη πράξη του - 'αυτός ο άνθρωπος αφαίρεσε τη ζωή γυναίκας ή άνδρα'. Αυτόν οι βασιλιάδες τον πιάνουν και εξαιτίας του φόνου έμβιων όντων τον σκοτώνουν ή τον φυλακίζουν ή τον εξορίζουν ή του κάνουν ό,τι θέλουν. Έχετε άραγε δει ή ακούσει κάτι τέτοιο;» «Και το έχω δει, σεβάσμιε κύριε, και το έχω ακούσει και θα ακουστεί».

«Τι νομίζετε, μοναχοί, έχετε άραγε δει ή ακούσει - 'αυτός ο άνθρωπος, έχοντας εγκαταλείψει τη λήψη του μη δοσμένου, απέχει από τη λήψη του μη δοσμένου'. Αυτόν οι βασιλιάδες τον πιάνουν και εξαιτίας της αποχής από τη λήψη του μη δοσμένου τον σκοτώνουν ή τον φυλακίζουν ή τον εξορίζουν ή του κάνουν ό,τι θέλουν;» «Όχι, σεβάσμιε κύριε». «Καλώς, μοναχοί! Ούτε εγώ, μοναχοί, έχω δει ή ακούσει αυτό - 'αυτός ο άνθρωπος, έχοντας εγκαταλείψει τη λήψη του μη δοσμένου, απέχει από τη λήψη του μη δοσμένου'. Αυτόν οι βασιλιάδες τον πιάνουν και εξαιτίας της αποχής από τη λήψη του μη δοσμένου τον σκοτώνουν ή τον φυλακίζουν ή τον εξορίζουν ή του κάνουν ό,τι θέλουν. Αλλά έτσι ακριβώς διακηρύσσουν την κακόβουλη πράξη του - 'αυτός ο άνθρωπος από χωριό ή από δάσος πήρε το μη δοσμένο, θεωρούμενο κλοπή'. Αυτόν οι βασιλιάδες τον πιάνουν και εξαιτίας της λήψης του μη δοσμένου τον

σκοτώνουν ή τον φυλακίζουν ή τον εξορίζουν ή του κάνουν ό,τι θέλουν. Έχετε άραγε δει ή ακούσει κάτι τέτοιο;» «Και το έχω δει, σεβάσμιε κύριε, και το έχω ακούσει και θα ακουστεί».

«Τι νομίζετε, μοναχοί, έχετε άραγε δει ή ακούσει - 'αυτός ο άνθρωπος, έχοντας εγκαταλείψει τη λανθασμένη σεξουαλική συμπεριφορά, απέχει από τη λανθασμένη σεξουαλική συμπεριφορά'. Αυτόν οι βασιλιάδες τον πιάνουν και εξαιτίας της αποχής από τη λανθασμένη σεξουαλική συμπεριφορά τον σκοτώνουν ή τον φυλακίζουν ή τον εξορίζουν ή του κάνουν ό,τι θέλουν;» «Όχι, Σεβάσμιε Κύριε». «Καλώς, μοναχοί! Ούτε εγώ, μοναχοί, έχω δει ή ακούσει αυτό - 'αυτός ο άνθρωπος, έχοντας εγκαταλείψει τη λανθασμένη σεξουαλική συμπεριφορά, απέχει από τη λανθασμένη σεξουαλική συμπεριφορά'. Αυτόν οι βασιλιάδες τον πιάνουν και εξαιτίας της αποχής από τη λανθασμένη σεξουαλική συμπεριφορά τον σκοτώνουν ή τον φυλακίζουν ή τον εξορίζουν ή του κάνουν ό,τι θέλουν. Αλλά έτσι ακριβώς διακηρύσσουν την κακόβουλη πράξη του - 'αυτός ο άνθρωπος διέπραξε μοιχεία με τις γυναίκες άλλων και με τις κόρες άλλων'. Αυτόν οι βασιλιάδες τον πιάνουν και εξαιτίας της λανθασμένης σεξουαλικής συμπεριφοράς τον σκοτώνουν ή τον φυλακίζουν ή τον εξορίζουν ή του κάνουν ό,τι θέλουν. Έχετε άραγε δει ή ακούσει κάτι τέτοιο;» «Και το έχω δει, σεβάσμιε κύριε, και το έχω ακούσει και θα ακουστεί».

«Τι νομίζετε, μοναχοί, έχετε άραγε δει ή ακούσει - 'αυτός ο άνθρωπος, έχοντας εγκαταλείψει την ψευδολογία, απέχει από την ψευδολογία'. Αυτόν οι βασιλιάδες τον πιάνουν και εξαιτίας της αποχής από την ψευδολογία τον σκοτώνουν ή τον φυλακίζουν ή τον εξορίζουν ή τον μεταχειρίζονται όπως θέλουν;» «Όχι, Σεβάσμιε Κύριε». «Καλώς, μοναχοί! Ούτε εγώ, μοναχοί, έχω δει ή ακούσει αυτό - 'αυτός ο άνθρωπος, έχοντας εγκαταλείψει την ψευδολογία, απέχει από την ψευδολογία'. Αυτόν οι βασιλιάδες τον πιάνουν και εξαιτίας της αποχής από την ψευδολογία τον σκοτώνουν ή τον φυλακίζουν ή τον εξορίζουν ή τον μεταχειρίζονται όπως θέλουν. Αλλά έτσι ακριβώς διακηρύσσουν την κακόβουλη πράξη του - 'αυτός ο άνθρωπος κατέστρεψε την ευημερία ενός οικοδεσπότη ή του γιου ενός οικοδεσπότη με ψευδολογία'. Αυτόν οι βασιλιάδες τον πιάνουν και εξαιτίας της ψευδολογίας τον σκοτώνουν ή τον φυλακίζουν ή τον εξορίζουν ή τον μεταχειρίζονται όπως θέλουν. Έχετε άραγε δει ή ακούσει κάτι τέτοιο;» «Και το έχω δει, σεβάσμιε κύριε, και το έχω ακούσει και θα ακουστεί».

«Τι νομίζετε, μοναχοί, έχετε άραγε δει ή ακούσει - 'αυτός ο άνθρωπος, έχοντας εγκαταλείψει τα οινόπνευματώδη ποτά, ηδύποτα και μεθυστικά που προξενούν απροσεξία, απέχει από τα οινόπνευματώδη ποτά, ηδύποτα και μεθυστικά που προξενούν απροσεξία'. Αυτόν οι βασιλιάδες τον πιάνουν και εξαιτίας της αποχής από τα οινόπνευματώδη ποτά, ηδύποτα και μεθυστικά που προξενούν απροσεξία τον σκοτώνουν ή τον φυλακίζουν ή τον εξορίζουν ή τον μεταχειρίζονται όπως θέλουν;» «Όχι, Σεβάσμιε Κύριε». «Καλώς, μοναχοί! Ούτε εγώ, μοναχοί, έχω δει ή ακούσει αυτό - 'αυτός ο άνθρωπος, έχοντας εγκαταλείψει τα οινόπνευματώδη ποτά, ηδύποτα και μεθυστικά που προξενούν απροσεξία, απέχει από τα οινόπνευματώδη ποτά, ηδύποτα και μεθυστικά που προξενούν απροσεξία'. Αυτόν οι βασιλιάδες τον πιάνουν και εξαιτίας της αποχής από τα οινόπνευματώδη ποτά, ηδύποτα και μεθυστικά που προξενούν απροσεξία τον σκοτώνουν ή τον φυλακίζουν ή τον εξορίζουν ή τον μεταχειρίζονται όπως θέλουν. Αλλά έτσι ακριβώς διακηρύσσουν την κακόβουλη πράξη του - 'αυτός ο άνθρωπος, αφοσιωμένος στα οινόπνευματώδη ποτά, ηδύποτα

και μεθυστικά που προξενούν απροσεξία, αφαίρεσε τη ζωή γυναίκας ή άνδρα· αυτός ο άνθρωπος, αφοσιωμένος στα οινοπνευματώδη ποτά, ηδύποτα και μεθυστικά που προξενούν απροσεξία, από χωριό ή από δάσος πήρε το μη δοσμένο, θεωρούμενο κλοπή· αυτός ο άνθρωπος, αφοσιωμένος στα οινοπνευματώδη ποτά, ηδύποτα και μεθυστικά που προξενούν απροσεξία, διέπραξε μοιχεία με τις γυναίκες άλλων και τις κόρες άλλων· αυτός ο άνθρωπος, αφοσιωμένος στα οινοπνευματώδη ποτά, ηδύποτα και μεθυστικά που προξενούν απροσεξία, κατέστρεψε την ευημερία ενός οικοδεσπότη ή του γιου ενός οικοδεσπότη με ψευδολογία'. Αυτόν οι βασιλιάδες τον πιάνουν και εξαιτίας των οινοπνευματωδών ποτών, ηδυπότων και μεθυστικών που προξενούν απροσεξία τον σκοτώνουν ή τον φυλακίζουν ή τον εξορίζουν ή τον μεταχειρίζονται όπως θέλουν. Έχετε άραγε δει ή ακούσει κάτι τέτοιο;» «Και το έχω δει, σεβάσμιε κύριε, και το έχω ακούσει και θα ακουστεί». Όγδοη.

9. Η ομιλία για τον οικοδεσπότη

179. Τότε ο οικοδεσπότης Ανάθαπίντικα, περιτριγυρισμένος από περίπου πεντακόσιους λαϊκούς ακολούθους, πλησίασε τον Ευλογημένο· αφού πλησίασε, απέδωσε σεβασμό στον Ευλογημένο και κάθισε στο πλάι. Τότε ο Ευλογημένος απευθύνθηκε στον σεβάσμιο Σαριπούττα: «Οποιονδήποτε, Σαριπούττα, γνωρίζετε να είναι λαϊκός με λευκά ρούχα, με συγκρατημένη δραστηριότητα στους πέντε κανόνες εξάσκησης, που αποκτά κατά βούληση, αποκτά χωρίς δυσκολία, αποκτά χωρίς κόπο τις τέσσερις ευχάριστες διαμονές στην παρούσα ζωή σχετικές με τον ανώτερο νου, αυτός, αν επιθυμεί, μπορεί ο ίδιος να διακηρύξει για τον εαυτό του - 'Η κόλαση έχει εξαλειφθεί για μένα, το ζωικό βασίλειο έχει εξαλειφθεί, η σφαίρα των φαντασμάτων έχει εξαλειφθεί, ο κόσμος της αθλιότητας, ο κακότυχος κόσμος, ο κόσμος του ξεπεσμού έχει εξαλειφθεί· είμαι εισερχόμενος στο ρεύμα, μη υποκείμενος πλέον σε ξεπεσμό σε κατώτερους κόσμους, βέβαιος, κατευθυνόμενος στην ανώτατη φώτιση'».

«Σε ποιους πέντε κανόνες εξάσκησης έχει συγκρατημένη δραστηριότητα; Εδώ, Σαριπούττα, ένας ευγενής μαθητής απέχει από τον φόνο έμβιων όντων, απέχει από τη λήψη του μη δοσμένου, απέχει από τη λανθασμένη σεξουαλική συμπεριφορά, απέχει από την ψευδολογία, απέχει από τα οινοπνευματώδη ποτά, ηδύποτα και μεθυστικά που προξενούν απροσεξία. Σε αυτούς τους πέντε κανόνες εξάσκησης έχει συγκρατημένη δραστηριότητα.

«Ποιες τέσσερις ευχάριστες διαμονές στην παρούσα ζωή σχετικές με τον ανώτερο νου αποκτά κατά βούληση, αποκτά χωρίς δυσκολία, αποκτά χωρίς κόπο; Εδώ, Σαριπούττα, ένας ευγενής μαθητής είναι προικισμένος με ακλόνητη πεποίθηση στον Βούδα - 'Πράγματι αυτός ο Ευλογημένος είναι ο Άξιος, ο Πλήρως Αυτοφωτισμένος, ο τέλειος στην αληθινή γνώση και στην καλή συμπεριφορά, ο Καλότυχος, ο γνώστης του κόσμου, ο ανυπέρβλητος οδηγός των ανθρώπων που πρέπει να εκπαιδευτούν, ο Διδάσκαλος θεών και ανθρώπων, ο Φωτισμένος, ο Ευλογημένος'. Αυτή είναι η πρώτη ευχάριστη διαμονή στην παρούσα ζωή σχετική με τον ανώτερο νου που έχει επιτύχει, για τον εξαγνισμό της μη καθαρής συνείδησης, για τη λάμψη της μη λαμπερής συνείδησης.

«Επιπλέον, Σαριπούττα, ένας ευγενής μαθητής είναι προικισμένος με ακλόνητη πεποίθηση στη Διδασκαλία - 'Η Διδασκαλία είναι καλά διδαγμένη από τον Ευλογημένο, ορατή εδώ και τώρα, άμεσα αποτελεσματική, προσκαλώντας κάποιον να έλθει και να δει, οδηγώντας εμπρός, κατανοητή ατομικά από τους νοήμονες'.

Αυτή είναι η δεύτερη ευχάριστη διαμονή στην παρούσα ζωή σχετική με τον ανώτερο νου που έχει επιτύχει, για τον εξαγνισμό της μη καθαρής συνείδησης, για τη λάμψη της μη λαμπερής συνείδησης.

«Επιπλέον, Σαριπούττα, ένας ευγενής μαθητής είναι προικισμένος με ακλόνητη πεποίθηση στην Κοινότητα - 'Η Κοινότητα των μαθητών του Ευλογημένου ασκεί καλά, η Κοινότητα των μαθητών του Ευλογημένου ασκεί ευθέως, η Κοινότητα των μαθητών του Ευλογημένου ασκεί με την πραγματική μέθοδο, η Κοινότητα των μαθητών του Ευλογημένου ασκεί σωστά, δηλαδή τα τέσσερα ζεύγη ατόμων, τα οκτώ αρσενικά άτομα· αυτή η Κοινότητα των μαθητών του Ευλογημένου είναι άξια προσφορών, άξια φιλοξενίας, άξια δώρων, άξια χαιρετισμού με ενωμένες παλάμες, το ανυπέρβλητο πεδίο αξιέπαινων πράξεων για τον κόσμο'. Αυτή είναι η τρίτη ευχάριστη διαμονή στην παρούσα ζωή σχετική με τον ανώτερο νου που έχει επιτύχει, για τον εξαγνισμό της μη καθαρής συνείδησης, για τη λάμψη της μη λαμπερής συνείδησης.

«Επιπλέον, Σαριπούττα, ένας ευγενής μαθητής είναι προικισμένος με ηθική αρεστή στους ευγενείς, άθραυστη, αδιάτρητη, χωρίς κηλίδες, χωρίς λεκέδες, ελευθερωτική, επαινεμένη από τους νοήμονες, μη προσκολλημένη, οδηγούσα στην αυτοσυγκέντρωση. Αυτή είναι η τέταρτη ευχάριστη διαμονή στην παρούσα ζωή σχετική με τον ανώτερο νου που έχει επιτύχει, για τον εξαγνισμό της μη καθαρής συνείδησης, για τη λάμψη της μη λαμπερής συνείδησης. Αυτές τις τέσσερις ευχάριστες διαμονές στην παρούσα ζωή σχετικές με τον ανώτερο νου αποκτά κατά βούληση, αποκτά χωρίς δυσκολία, αποκτά χωρίς κόπο.

«Οποιονδήποτε, Σαριπούττα, γνωρίζετε να είναι λαϊκός με λευκά ρούχα -με συγκρατημένη δραστηριότητα σε αυτούς τους πέντε κανόνες εξάσκησης, και που αποκτά κατά βούληση, αποκτά χωρίς δυσκολία, αποκτά χωρίς κόπο αυτές τις τέσσερις ευχάριστες διαμονές στην παρούσα ζωή σχετικές με τον ανώτερο νου, αυτός, αν επιθυμεί, μπορεί ο ίδιος να διακηρύξει για τον εαυτό του - 'Η κόλαση έχει εξαλειφθεί για μένα, το ζωικό βασίλειο έχει εξαλειφθεί, η σφαίρα των φαντασμάτων έχει εξαλειφθεί, ο κόσμος της αθλιότητας, ο κακότυχος κόσμος, ο κόσμος του ξεπεσμού έχει εξαλειφθεί· είμαι εισερχόμενος στο ρεύμα, μη υποκείμενος πλέον σε ξεπεσμό σε κατώτερους κόσμους, βέβαιος, κατευθυνόμενος στην ανώτατη φώτιση'».

«Βλέποντας τον κίνδυνο στις κολάσεις, ας αποφεύγει τα κακά·
αναλαμβάνοντας την ευγενή διδασκαλία, ο σοφός ας τα αποφεύγει.

«Ας μην βλάπτει τα έμβια όντα, ας προσπαθεί σε αυτό που υπάρχει·
και ας μην λέει ψέματα εν γνώσει του, ας μην αγγίζει το μη δοσμένο.

«Ικανοποιημένος με τις δικές του συζύγους, ας απέχει από τις συζύγους άλλων·
Το πλάσμα να μην πίνει οινοπνευματώδη ποτά και ηδύποτα, που θολώνουν τον νου.

Να αναθυμάται τον Αυτοφωτισμένο, και να στοχάζεται τη Διδασκαλία·
νου χωρίς κακία, ωφέλιμο, να αναπτύσσει για τον κόσμο των θεών.

Όταν υπάρχει διαθέσιμη προσφορά, για αυτόν που επιθυμεί αξιέπαινη πράξη·

στους αγαθούς πρώτα δοσμένη, η προσφορά είναι άφθονη.

Θα μιλήσω πράγματι για τους αγαθούς, Σαριπούττα, άκουσέ με·
έτσι στις μαύρες, στις άσπρες, στις κόκκινες, στις κίτρινες ή·

στις παρδαλές, στις ομοιόμορφες, στις αγελάδες, στις περιστερόχρωμες ή·
σε οποιαδήποτε από αυτές, γεννιέται δαμασμένος ταύρος·

υποζύγιο, προικισμένο με δύναμη, με καλή και γρήγορη πορεία·
αυτόν ακριβώς ζεύουν στο φορτίο, δεν εξετάζουν το χρώμα του.

Ακριβώς έτσι μεταξύ των ανθρώπων, σε οποιαδήποτε γέννηση·
στους της πολεμικής κάστας, στους βραχμάνους, στους της εμπορικής
κάστας, στους της εργατικής κάστας, στους παρίες και τους καθαριστές.

«Σε οποιαδήποτε από αυτές, γεννιέται δαμασμένος, καλής διαγωγής·
εδραιωμένος στη Διδασκαλία, τέλειος στην ηθική, λέγοντας την αλήθεια, με
ντροπή στον νου.

«Έχοντας εγκαταλείψει τη γέννηση και τον θάνατο, ολοκληρωμένος στην
άγια ζωή·
που έχει κατεβάσει το φορτίο, αποδεσμευμένος, που έχει ολοκληρώσει τη
λειτουργία του, χωρίς νοητικές διαφθορές.

«Έχοντας διαβεί στην άλλη όχθη όλων των φαινομένων, μέσω της μη
προσκόλλησης κατασβεσμένος·
και σε εκείνο το χωράφι χωρίς σκόνη, η προσφορά είναι άφθονη.

«Οι αδαείς όμως που δεν γνωρίζουν, άφρονες, χωρίς μάθηση·
εξωτερικά δίνουν δωρεές, διότι δεν πλησιάζουν τους αγαθούς.

«Όσοι όμως πλησιάζουν τους αγαθούς, τους σοφούς, τιμημένους από τους
συνετούς·
και η πίστη τους στον Καλότυχο, ριζωμένη, είναι εδραιωμένη.

«Και αυτοί πηγαίνουν στον κόσμο των θεών, ή εδώ σε καλή οικογένεια
γεννιούνται·
σταδιακά το Νιμπάνα, φτάνουν οι σοφοί». Ένατη.

10. Η ομιλία για τον Γκαβεσί

180. Κάποτε ο Ευλογημένος περιπλανιόταν στους Κοσάλα με μια μεγάλη Κοινότητα μοναχών. Ο Ευλογημένος, ταξιδεύοντας στον κεντρικό δρόμο, είδε σε κάποια περιοχή ένα μεγάλο άλσος σάλα· αφού το είδε, παρεξέκλινε από τον δρόμο και κατευθύνθηκε προς εκείνο το άλσος σάλα· αφού πλησίασε και μπήκε σε εκείνο το άλσος σάλα, σε κάποια περιοχή εκδήλωσε ένα χαμόγελο.

Τότε στον σεβάσμιο Άναντα ήρθε αυτή η σκέψη: «Ποια άραγε είναι η αιτία, ποια η συνθήκη για την εκδήλωση του χαμόγελου του Ευλογημένου; Οι Τατχαγκάτα δεν εκδηλώνουν χαμόγελο χωρίς λόγο». Τότε ο σεβάσμιος Άναντα είπε στον Ευλογημένο:

«Ποια, σεβάσμιε κύριε, είναι η αιτία, ποια η συνθήκη για την εκδήλωση του χαμόγελου του Ευλογημένου; Οι Τατχαγκάτα δεν εκδηλώνουν χαμόγελο χωρίς λόγο».

«Κάποτε στο παρελθόν, Άναντα, σε αυτή την περιοχή υπήρχε μια πόλη, ευημερούσα και ακμάζουσα, πολυπληθής και γεμάτη ανθρώπους. Ο Ευλογημένος Κάσσαπα, Άναντα, ο Άξιος, ο Πλήρως Αυτοφωτισμένος, διέμενε εξαρτώμενος από εκείνη την πόλη. Του Ευλογημένου Κάσσαπα, Άναντα, του Άξιου, του Πλήρως Αυτοφωτισμένου, υπήρχε ένας λαϊκός ακόλουθος ονόματι Γκαβεσί που δεν εκπλήρωνε τις ηθικές αρχές. Από τον λαϊκό ακόλουθο Γκαβεσί, Άναντα, περίπου πεντακόσιοι λαϊκοί ακόλουθοι οδηγήθηκαν και ενθαρρύνθηκαν, που δεν εκπλήρωναν τις ηθικές αρχές. Τότε, Άναντα, στον λαϊκό ακόλουθο Γκαβεσί ήρθε αυτή η σκέψη: 'Εγώ λοιπόν σε αυτούς τους πεντακόσιους λαϊκούς ακολούθους προσφέρω μεγάλη βοήθεια, είμαι προπορευόμενος, αυτός που τους ενθαρρύνει, και εγώ δεν εκπληρώνω τις ηθικές αρχές, και αυτοί οι πεντακόσιοι λαϊκοί ακόλουθοι δεν εκπληρώνουν τις ηθικές αρχές. Έτσι αυτό είναι εντελώς ίσο, δεν υπάρχει τίποτε επιπλέον·ας προχωρήσω λοιπόν σε κάτι ανώτερο'.

«Τότε, Άναντα, ο λαϊκός ακόλουθος Γκαβεσί πλησίασε εκείνους τους πεντακόσιους λαϊκούς ακολούθους· αφού πλησίασε, είπε σε εκείνους τους πεντακόσιους λαϊκούς ακολούθους: 'Από σήμερα και στο εξής ας με θεωρούν οι σεβάσμιοι αυτόν που εκπληρώνει τις ηθικές αρχές!' Τότε, Άναντα, σε εκείνους τους πεντακόσιους λαϊκούς ακολούθους ήρθε αυτή η σκέψη: 'Ο κύριος Γκαβεσί μας προσφέρει μεγάλη βοήθεια, είναι προπορευόμενος, αυτός που μας ενθαρρύνει. Αφού λοιπόν ο κύριος Γκαβεσί θα εκπληρώνει τις ηθικές αρχές, πόσο μάλλον εμείς!' Τότε, Άναντα, εκείνοι οι πεντακόσιοι λαϊκοί ακόλουθοι πλησίασαν τον λαϊκό ακόλουθο Γκαβεσί· αφού πλησίασαν, είπαν στον λαϊκό ακόλουθο Γκαβεσί: 'Από σήμερα και στο εξής ας θεωρεί ο κύριος Γκαβεσί και αυτούς τους πεντακόσιους λαϊκούς ακολούθους ως αυτούς που εκπληρώνουν τις ηθικές αρχές'. Τότε, Άναντα, στον λαϊκό ακόλουθο Γκαβεσί ήρθε αυτή η σκέψη: 'Εγώ λοιπόν σε αυτούς τους πεντακόσιους λαϊκούς ακολούθους προσφέρω μεγάλη βοήθεια, είμαι προπορευόμενος, αυτός που τους ενθαρρύνει, και εγώ εκπληρώνω τις ηθικές αρχές, και αυτοί οι πεντακόσιοι λαϊκοί ακόλουθοι εκπληρώνουν τις ηθικές αρχές. Έτσι αυτό είναι εντελώς ίσο, δεν υπάρχει τίποτε επιπλέον·ας προχωρήσω λοιπόν σε κάτι ανώτερο!'

«Τότε, Άναντα, ο λαϊκός ακόλουθος Γκαβεσί πλησίασε εκείνους τους πεντακόσιους λαϊκούς ακολούθους· αφού πλησίασε, είπε σε εκείνους τους πεντακόσιους λαϊκούς ακολούθους: "Από σήμερα και στο εξής ας με θεωρούν οι σεβάσμιοι ασκούμενο στην άγια ζωή, που μένει μακριά και απέχει από τη συνουσία, τη συνήθη πρακτική των χωρικών". Τότε, Άναντα, σε εκείνους τους πεντακόσιους λαϊκούς ακολούθους ήρθε αυτή η σκέψη: 'Ο κύριος Γκαβεσί μας προσφέρει μεγάλη βοήθεια, είναι προπορευόμενος, αυτός που μας ενθαρρύνει. Αφού ο κύριος Γκαβεσί θα ασκείται στην άγια ζωή, μένοντας μακριά και απέχοντας από τη συνουσία, τη συνήθη πρακτική των χωρικών, πόσο μάλλον εμείς!' Τότε, Άναντα, εκείνοι οι πεντακόσιοι λαϊκοί ακόλουθοι πλησίασαν τον λαϊκό ακόλουθο Γκαβεσί· αφού πλησίασαν, είπαν στον λαϊκό ακόλουθο Γκαβεσί: "Από σήμερα και στο εξής ας θεωρεί ο κύριος Γκαβεσί και αυτούς τους πεντακόσιους λαϊκούς ακολούθους ασκούμενους στην άγια ζωή, που μένουν μακριά και απέχουν από τη συνουσία, τη συνήθη πρακτική των χωρικών". Τότε, Άναντα, στον λαϊκό ακόλουθο Γκαβεσί ήρθε αυτή η σκέψη: "Εγώ είμαι πολύ ωφέλιμος για αυτούς τους πεντακόσιους λαϊκούς ακολούθους, προπορευόμενος,

αυτός που τους ενθαρρύνει. Και εγώ είμαι αυτός που εκπληρώνει τις ηθικές αρχές. Και αυτοί οι πεντακόσιοι λαϊκοί ακόλουθοι είναι αυτοί που εκπληρώνουν τις ηθικές αρχές. Και εγώ ασκούμαι στην άγια ζωή, μένοντας μακριά και απέχοντας από τη συνουσία, τη συνήθη πρακτική των χωρικών. Και αυτοί οι πεντακόσιοι λαϊκοί ακόλουθοι ασκούνται στην άγια ζωή, μένοντας μακριά και απέχοντας από τη συνουσία, τη συνήθη πρακτική των χωρικών. Έτσι αυτό είναι εντελώς ίσο, δεν υπάρχει τίποτε επιπλέον· ως προχωρήσω λοιπόν σε κάτι ανώτερο'.

«Τότε, Άναντα, ο λαϊκός ακόλουθος Γκαβεσί πλησίασε εκείνους τους πεντακόσιους λαϊκούς ακολούθους· αφού πλησίασε, είπε σε εκείνους τους πεντακόσιους λαϊκούς ακολούθους: "Από σήμερα και στο εξής ως με θεωρούν οι σεβάσμιοι αυτόν που τρώει ένα γεύμα την ημέρα, που απέχει από το φαγητό τη νύχτα, που απέχει από το φαγητό σε ακατάλληλη ώρα". Τότε, Άναντα, σε εκείνους τους πεντακόσιους λαϊκούς ακολούθους ήρθε αυτή η σκέψη: "Ο κύριος Γκαβεσί είναι πολύ ωφέλιμος, προπορευόμενος, αυτός που μας ενθαρρύνει. Αφού ο κύριος Γκαβεσί θα τρώει ένα γεύμα την ημέρα, θα απέχει από το φαγητό τη νύχτα, θα απέχει από το φαγητό σε ακατάλληλη ώρα, πόσο μάλλον εμείς!" Τότε, Άναντα, εκείνοι οι πεντακόσιοι λαϊκοί ακόλουθοι πλησίασαν τον λαϊκό ακόλουθο Γκαβεσί· αφού πλησίασαν, είπαν στον λαϊκό ακόλουθο Γκαβεσί: "Από σήμερα και στο εξής ως θεωρεί ο κύριος Γκαβεσί και αυτούς τους πεντακόσιους λαϊκούς ακολούθους αυτούς που τρώνε ένα γεύμα την ημέρα, που απέχουν από το φαγητό τη νύχτα, που απέχουν από το φαγητό σε ακατάλληλη ώρα". Τότε, Άναντα, στον λαϊκό ακόλουθο Γκαβεσί ήρθε αυτή η σκέψη: "Εγώ είμαι πολύ ωφέλιμος για αυτούς τους πεντακόσιους λαϊκούς ακολούθους, προπορευόμενος, αυτός που τους ενθαρρύνει. Και εγώ είμαι αυτός που εκπληρώνει τις ηθικές αρχές. Και αυτοί οι πεντακόσιοι λαϊκοί ακόλουθοι είναι αυτοί που εκπληρώνουν τις ηθικές αρχές. Και εγώ ασκούμαι στην άγια ζωή, μένοντας μακριά και απέχοντας από τη συνουσία, τη συνήθη πρακτική των χωρικών. Και αυτοί οι πεντακόσιοι λαϊκοί ακόλουθοι ασκούνται στην άγια ζωή, μένοντας μακριά και απέχοντας από τη συνουσία, τη συνήθη πρακτική των χωρικών. Και εγώ τρώω ένα γεύμα την ημέρα, απέχω από το φαγητό τη νύχτα, απέχω από το φαγητό σε ακατάλληλη ώρα. Και αυτοί οι πεντακόσιοι λαϊκοί ακόλουθοι τρώνε ένα γεύμα την ημέρα, απέχουν από το φαγητό τη νύχτα, απέχουν από το φαγητό σε ακατάλληλη ώρα. Έτσι αυτό είναι εντελώς ίσο, δεν υπάρχει τίποτε επιπλέον· ως προχωρήσω λοιπόν σε κάτι ανώτερο'.

«Τότε, Άναντα, ο λαϊκός ακόλουθος Γκαβεσί πήγε εκεί που ήταν ο Ευλογημένος Κάσσαπα, ο Άξιος, ο Πλήρως Αυτοφωτισμένος· αφού πλησίασε, είπε στον Ευλογημένο Κάσσαπα, τον Άξιο, τον Πλήρως Αυτοφωτισμένο: "Είθε να λάβω, Σεβάσμιε Κύριε, την αναχώρηση κοντά στον Ευλογημένο, είθε να λάβω την πλήρη χειροτονία". Ο λαϊκός ακόλουθος Γκαβεσί, Άναντα, έλαβε την αναχώρηση κοντά στον Ευλογημένο Κάσσαπα, τον Άξιο, τον Πλήρως Αυτοφωτισμένο, έλαβε την πλήρη χειροτονία. Λίγο μετά την πλήρη χειροτονία του όμως, Άναντα, ο μοναχός Γκαβεσί, μένοντας μόνος, αποτραβηγμένος, επιμελής, ενεργητικός, αποφασισμένος, σε σύντομο χρονικό διάστημα - για τον σκοπό που οι γιοι καλών οικογενειών σωστά αναχωρούν από την οικογενειακή ζωή στην άστεγη ζωή, αυτό το ανυπέρβλητο - τον τελικό στόχο της άγιας ζωής, έχοντας ο ίδιος κατανοήσει πλήρως με άμεση γνώση στην παρούσα ζωή, έχοντας επιτύχει, παρέμεινε. Γνώρισε άμεσα: «η γέννηση έχει εξαλειφθεί, η άγια ζωή

έχει βιωθεί, αυτό που έπρεπε να γίνει έχει γίνει, δεν υπάρχει τίποτα περισσότερο για αυτή την κατάσταση ύπαρξης». Και ο μοναχός Γκαβεσί, Άναντα, έγινε ένας από τους Άξιους.

«Τότε, Άναντα, σε εκείνες τις πεντακόσιες λαϊκούς ακολούθους ήρθε αυτή η σκέψη: 'Ο κύριος Γκαβεσί μας προσφέρει μεγάλη βοήθεια, είναι προπορευόμενος, αυτός που μας ενθαρρύνει. Αν ακόμη και ο κύριος Γκαβεσί, αφού ξύρισε τα μαλλιά και τα γένια του και ντύθηκε με ώχρινα ρούχα, θα εγκαταλείψει την οικογενειακή ζωή για την άστεγη ζωή, πόσο μάλλον εμείς!' Τότε, Άναντα, εκείνοι οι πεντακόσιοι λαϊκοί ακόλουθοι πήγαν εκεί που ήταν ο Ευλογημένος Κάσσαπα, ο Άξιος, ο Πλήρως Αυτοφωτισμένος· αφού πλησίασαν, είπαν στον Ευλογημένο Κάσσαπα, τον Άξιο, τον Πλήρως Αυτοφωτισμένο: "Είθε να λάβουμε, Σεβάσμιε Κύριε, την αναχώρηση κοντά στον Ευλογημένο, είθε να λάβουμε την πλήρη χειροτονία". Εκείνοι οι πεντακόσιοι λαϊκοί ακόλουθοι, Άναντα, έλαβαν την αναχώρηση κοντά στον Ευλογημένο Κάσσαπα, τον Άξιο, τον Πλήρως Αυτοφωτισμένο, έλαβαν την πλήρη χειροτονία.

«Τότε, Άναντα, στον μοναχό Γκαβεσί ήρθε αυτή η σκέψη: "Εγώ αποκτώ κατά βούληση, αποκτώ χωρίς δυσκολία, αποκτώ χωρίς κόπο αυτή την ανυπέρβλητη ευδαιμονία της απελευθέρωσης. Αχ, μακάρι και αυτοί οι πεντακόσιοι μοναχοί να αποκτούσαν κατά βούληση, να αποκτούσαν χωρίς δυσκολία, να αποκτούσαν χωρίς κόπο αυτή την ανυπέρβλητη ευδαιμονία της απελευθέρωσης". Τότε, Άναντα, εκείνοι οι πεντακόσιοι μοναχοί, αποτραβηγμένοι, επιμελείς, ενεργητικοί, αποφασισμένοι, διαμένοντας, σε σύντομο χρονικό διάστημα - για τον σκοπό που οι γιοι καλών οικογενειών σωστά αναχωρούν από την οικογενειακή ζωή στην άστεγη ζωή, αυτό το ανυπέρβλητο - τον τελικό στόχο της άγιας ζωής, έχοντας οι ίδιοι κατανοήσει πλήρως με άμεση γνώση στην παρούσα ζωή, έχοντας επιτύχει, παρέμειναν. Γνώρισαν άμεσα: «η γέννηση έχει εξαλειφθεί, η άγια ζωή έχει βιωθεί, αυτό που έπρεπε να γίνει έχει γίνει, δεν υπάρχει τίποτα περισσότερο για αυτή την κατάσταση ύπαρξης»».

«Έτσι λοιπόν, Άναντα, εκείνοι οι πεντακόσιοι μοναχοί με επικεφαλής τον Γκαβεσί, προσπαθώντας ολοένα και πιο ανώτερα, ολοένα και πιο εξαίσια, πραγματοποίησαν την ανυπέρβλητη απελευθέρωση. Γι' αυτό, Άναντα, πρέπει να εξασκείστε έτσι - "Προσπαθώντας ολοένα και πιο ανώτερα, ολοένα και πιο εξαίσια, θα πραγματοποιήσουμε την ανυπέρβλητη απελευθέρωση". Έτσι πρέπει να εξασκείστε, Άναντα». Δέκατη.

Κεφάλαιο Ουπάσακα, τρίτο.

Αυτή είναι η σύνοψή του -

Ντροπή, αυτοπεποίθηση, κόλαση, έχθρα, με τον παρία ως πέμπτο·
αγαλλίαση, εμπόριο, βασιλιάδες, και λαϊκός και αναζητητής.

4. Το κεφάλαιο για τους δασόβιους

1. Η ομιλία για τον δασόβιο

181. «Αυτοί είναι οι πέντε δασόβιοι, μοναχοί. Ποια πέντε; Κάποιος είναι δασόβιος λόγω ανοησίας και παντελούς αυταπάτης, κάποιος είναι δασόβιος έχοντας κακόβουλες επιθυμίες, κυριευμένος από επιθυμία, κάποιος είναι δασόβιος λόγω τρέλας και διανοητικής διαταραχής, κάποιος είναι δασόβιος επειδή επαινείται από

τους Βούδες και τους μαθητές των Βουδών, κάποιος είναι δασόβιος στηριζόμενος μόνο στην ολιγάρκεια, στηριζόμενος μόνο στην ικανοποίηση, στηριζόμενος μόνο στην αποσύνδεση, στηριζόμενος μόνο στην αποστασιοποίηση, στηριζόμενος μόνο σε αυτό το ωφέλιμο. Αυτοί λοιπόν, μοναχοί, είναι οι πέντε δασόβιοι. Μεταξύ αυτών λοιπόν, μοναχοί, των πέντε δασόβιων, αυτός ο δασόβιος που είναι δασόβιος στηριζόμενος μόνο στην ολιγάρκεια, στηριζόμενος μόνο στην ικανοποίηση, στηριζόμενος μόνο στην αποσύνδεση, στηριζόμενος μόνο στην αποστασιοποίηση, στηριζόμενος μόνο σε αυτό το ωφέλιμο, αυτός είναι ο κορυφαίος και ο άριστος και ο πρώτος και ο ανώτατος και ο έξοχος μεταξύ αυτών των πέντε δασόβιων.

«Όπως, μοναχοί, από την αγελάδα προέρχεται το γάλα, από το γάλα το γιαούρτι, από το γιαούρτι το βούτυρο, από το βούτυρο το βουτυρέλαιο, από το βουτυρέλαιο το καθαρό βουτυρέλαιο, εκεί το καθαρό βουτυρέλαιο φαίνεται ως το κορυφαίο· ακριβώς με τον ίδιο τρόπο, μοναχοί, μεταξύ αυτών των πέντε δασόβιων, αυτός ο δασόβιος που είναι δασόβιος στηριζόμενος μόνο στην ολιγάρκεια, στηριζόμενος μόνο στην ικανοποίηση, στηριζόμενος μόνο στην αποσύνδεση, στηριζόμενος μόνο στην αποστασιοποίηση, στηριζόμενος μόνο σε αυτό το ωφέλιμο, αυτός είναι ο κορυφαίος και ο άριστος και ο πρώτος και ο ανώτατος και ο έξοχος μεταξύ αυτών των πέντε δασόβιων». Πρώτο.

2. Ομιλία για τον χιτώνα

182. «Αυτοί είναι οι πέντε που φορούν χιτώνες από κουρέλια, μοναχοί. Ποια πέντε; Κάποιος φορεί χιτώνες από κουρέλια λόγω ανοησίας και παντελούς αυταπάτης... κ.λπ... κάποιος φορεί χιτώνες από κουρέλια στηριζόμενος μόνο σε αυτό το ωφέλιμο. Αυτοί λοιπόν, μοναχοί, είναι οι πέντε που φορούν χιτώνες από κουρέλια». Δεύτερο.

3. Η ομιλία για τον διαμένοντα στη βάση ενός δένδρου

183. «Αυτοί είναι οι πέντε που διαμένουν στη βάση ενός δένδρου, μοναχοί. Ποια πέντε; Κάποιος διαμένει στη βάση ενός δένδρου λόγω ανοησίας και παντελούς αυταπάτης... κ.λπ... κάποιος διαμένει στη βάση ενός δένδρου στηριζόμενος μόνο σε αυτό το ωφέλιμο. Αυτοί λοιπόν, μοναχοί, είναι οι πέντε που διαμένουν στη βάση ενός δένδρου». Τρίτη.

4. Η ομιλία για τον διαμένοντα σε νεκροταφείο

184. «Αυτοί είναι οι πέντε που διαμένουν σε νεκροταφείο, μοναχοί. Ποια πέντε; Κάποιος διαμένει σε νεκροταφείο λόγω ανοησίας και παντελούς αυταπάτης... κ.λπ... κάποιος διαμένει σε νεκροταφείο στηριζόμενος μόνο σε αυτό το ωφέλιμο. Αυτοί λοιπόν, μοναχοί, είναι οι πέντε που διαμένουν σε νεκροταφείο». Τέταρτο.

5. Η ομιλία για τον διαμένοντα στο ύπαιθρο

185. «Αυτοί είναι οι πέντε που διαμένουν στο ύπαιθρο, μοναχοί... κ.λπ... Πέμπτο.

6. Η ομιλία για τον καθήμενο

186. «Αυτοί είναι οι πέντε που κάθονται, μοναχοί... κ.λπ... Έκτο.

7. Η ομιλία για αυτόν που κοιμάται σε οποιοδήποτε στρώμα του δοθεί

187. «Αυτοί είναι οι πέντε, μοναχοί, που κοιμούνται σε οποιοδήποτε κρεβάτι τους δοθεί... κ.λπ... Έβδομη.

8. Η ομιλία για αυτόν που τρώει σε μία συνεδρία

188. «Αυτοί είναι οι πέντε που τρώνε σε μία καθιστή συνεδρία, μοναχοί... κ.λπ... Όγδοη.

9. Η ομιλία για αυτόν που δεν τρώει μετά το γεύμα

189. «Αυτά είναι τα πέντε, μοναχοί, που τρώνε αργά το απόγευμα... κ.λπ... Ένατη.

10. Η ομιλία για αυτόν που τρώει μόνο από το κύπελλό του

190. «Αυτοί είναι οι πέντε που τρώνε μόνο από το κύπελλό τους, μοναχοί. Ποια πέντε; Κάποιος τρώει μόνο από το κύπελλό του λόγω ανοησίας και παντελούς αυταπάτης, κάποιος τρώει μόνο από το κύπελλό του έχοντας κακόβουλες επιθυμίες, κυριευμένος από επιθυμία, κάποιος τρώει μόνο από το κύπελλό του λόγω τρέλας και διανοητικής διαταραχής, κάποιος τρώει μόνο από το κύπελλό του επειδή επαινείται από τους Βούδες και τους μαθητές των Βουδών, κάποιος τρώει μόνο από το κύπελλό του στηριζόμενος μόνο στην ολιγάρκεια, στηριζόμενος μόνο στην ικανοποίηση, στηριζόμενος μόνο στην αποσύνδεση, στηριζόμενος μόνο στην αποστασιοποίηση, στηριζόμενος μόνο σε αυτό το ωφέλιμο. Αυτοί λοιπόν, μοναχοί, είναι οι πέντε που τρώνε μόνο από το κύπελλό τους. Μεταξύ αυτών λοιπόν, μοναχοί, των πέντε που τρώνε μόνο από το κύπελλό τους, αυτός που τρώει μόνο από το κύπελλό του στηριζόμενος μόνο στην ολιγάρκεια, στηριζόμενος μόνο στην ικανοποίηση, στηριζόμενος μόνο στην αποσύνδεση, στηριζόμενος μόνο σε αυτό το ωφέλιμο, αυτός είναι ο κορυφαίος και ο άριστος και ο πρώτος και ο ανώτατος και ο έξοχος μεταξύ αυτών των πέντε που τρώνε μόνο από το κύπελλό τους.

«Όπως, μοναχοί, από την αγελάδα προέρχεται το γάλα, από το γάλα το γιαούρτι, από το γιαούρτι το βούτυρο, από το βούτυρο το βουτυρέλαιο, από το βουτυρέλαιο το καθαρό βουτυρέλαιο, εκεί το καθαρό βουτυρέλαιο φαίνεται ως το κορυφαίο· ακριβώς με τον ίδιο τρόπο, μοναχοί, μεταξύ αυτών των πέντε που τρώνε μόνο από το κύπελλό τους, αυτός που τρώει μόνο από το κύπελλό του στηριζόμενος μόνο στην ολιγάρκεια, στηριζόμενος μόνο στην ικανοποίηση, στηριζόμενος μόνο στην αποσύνδεση, στηριζόμενος μόνο στην αποστασιοποίηση, στηριζόμενος μόνο σε αυτό το ωφέλιμο, αυτός είναι ο κορυφαίος και ο άριστος και ο πρώτος και ο ανώτατος και ο έξοχος μεταξύ αυτών των πέντε που τρώνε μόνο από το κύπελλό τους». Δέκατη.

Κεφάλαιο Αράνια, τέταρτο.

Αυτή είναι η σύνοψή του -

Δάσος, χιτώνας, δένδρο, νεκροταφείο, υπαίθριος·

Καθιστός, χαλί, αυτός που τρώει σε μία θέση, και με αυτόν που τρώει μόνο από το κύπελλό του.

5. Το κεφάλαιο για τους Βραχμάνους

1. Η ομιλία Σόνα

191. «Αυτές οι πέντε αρχαίες βραχμανικές πρακτικές, μοναχοί, τώρα παρατηρούνται στους σκύλους, όχι στους βραχμάνους. Ποια πέντε; Παλαιότερα, μοναχοί, οι βραχμάνοι πήγαιναν μόνο με βραχμάνα, όχι με μη-βραχμάνα. Τώρα, μοναχοί, οι βραχμάνοι πηγαίνουν και με βραχμάνα και με μη-βραχμάνα. Τώρα, μοναχοί, οι σκύλοι πηγαίνουν μόνο με σκύλα, όχι με μη-σκύλα. Αυτή, μοναχοί, είναι η πρώτη αρχαία βραχμανική πρακτική που τώρα παρατηρείται στους σκύλους, όχι στους βραχμάνους.

«Παλαιότερα, μοναχοί, οι βραχμάνοι πήγαιναν με βραχμάνα μόνο κατά την περίοδο της εμμηνόρροιας, όχι εκτός περιόδου. Τώρα, μοναχοί, οι βραχμάνοι πηγαίνουν με βραχμάνα και κατά την περίοδο και εκτός περιόδου. Τώρα, μοναχοί, οι σκύλοι πηγαίνουν με σκύλα μόνο κατά την περίοδο, όχι εκτός περιόδου. Αυτή, μοναχοί, είναι η δεύτερη αρχαία βραχμανική πρακτική που τώρα παρατηρείται στους σκύλους, όχι στους βραχμάνους.

«Παλαιότερα, μοναχοί, οι βραχμάνοι ούτε αγόραζαν ούτε πουλούσαν βραχμάνα, αλλά μόνο με αμοιβαία αγάπη ξεκινούσαν συγκατοίκηση για δεσμό. Τώρα, μοναχοί, οι βραχμάνοι και αγοράζουν και πουλούν βραχμάνα, και επίσης με αμοιβαία αγάπη ξεκινούν συγκατοίκηση για δεσμό. Τώρα, μοναχοί, οι σκύλοι ούτε αγοράζουν ούτε πουλούν σκύλα, αλλά μόνο με αμοιβαία αγάπη ξεκινούν συγκατοίκηση για δεσμό. Αυτή, μοναχοί, είναι η τρίτη αρχαία βραχμανική πρακτική που τώρα παρατηρείται στους σκύλους, όχι στους βραχμάνους.

«Παλαιότερα, μοναχοί, οι βραχμάνοι δεν αποθήκευαν ούτε πλούτη ούτε σιτηρά ούτε ασήμι ούτε χρυσό. Τώρα, μοναχοί, οι βραχμάνοι αποθηκεύουν και πλούτη και σιτηρά και ασήμι και χρυσό. Τώρα, μοναχοί, οι σκύλοι δεν αποθηκεύουν ούτε πλούτη ούτε σιτηρά ούτε ασήμι ούτε χρυσό. Αυτή, μοναχοί, είναι η τέταρτη αρχαία βραχμανική πρακτική που τώρα παρατηρείται στους σκύλους, όχι στους βραχμάνους.

«Παλαιότερα, μοναχοί, οι βραχμάνοι αναζητούσαν προσφερόμενη τροφή το βράδυ για το βραδινό γεύμα και το πρωί για το πρωινό γεύμα. Τώρα, μοναχοί, οι βραχμάνοι, αφού φάνε όσο θέλουν μέχρι να γεμίσει η κοιλιά τους, παίρνουν το υπόλοιπο και φεύγουν. Τώρα, μοναχοί, οι σκύλοι αναζητούν προσφερόμενη τροφή το βράδυ για το βραδινό γεύμα και το πρωί για το πρωινό γεύμα. Αυτή, μοναχοί, είναι η πέμπτη αρχαία βραχμανική πρακτική που τώρα παρατηρείται στους σκύλους, όχι στους βραχμάνους. Αυτές λοιπόν, μοναχοί, είναι οι πέντε αρχαίες βραχμανικές πρακτικές που τώρα παρατηρούνται στους σκύλους, όχι στους βραχμάνους». Πρώτο.

2. Η ομιλία στον βραχμάνο Ντόνα

192. Τότε ο βραχμάνος Ντόνα πλησίασε τον Ευλογημένο· αφού πλησίασε, χαιρέτησε τον Ευλογημένο. Αφού ολοκλήρωσε την ευγενική και αξιομνημόνευτη συζήτηση, κάθισε στο πλάι. Καθισμένος στο πλάι, ο βραχμάνος Ντόνα είπε στον Ευλογημένο:

«Έχω ακούσει αυτό, αγαπητέ Γκόταμα - 'ο ασκητής Γκόταμα δεν αποδίδει σεβασμό σε βραχμάνους γηραιούς, ηλικιωμένους, προχωρημένης ηλικίας, που έχουν διανύσει μεγάλη περίοδο και έχουν φτάσει στο τέλος της ζωής τους, ούτε σηκώνεται όρθιος ούτε τους προσκαλεί σε κάθισμα'. Αυτό, αγαπητέ Γκόταμα, είναι αληθές. Διότι ο αξιότιμος Γκόταμα δεν αποδίδει σεβασμό σε βραχμάνους γηραιούς, ηλικιωμένους, προχωρημένης ηλικίας, που έχουν διανύσει μεγάλη περίοδο και έχουν φτάσει στο τέλος της ζωής τους, ούτε σηκώνεται όρθιος ούτε τους προσκαλεί σε κάθισμα. Αυτό,

αγαπητέ Γκόταμα, δεν είναι πρόπον». «Κι εσύ λοιπόν, Ντόνα, ισχυρίζεσαι ότι είσαι βραχμάνος;» «Αυτό λοιπόν, αγαπητέ Γκόταμα, κάποιος μιλώντας σωστά θα έλεγε - 'ένας βραχμάνος καλής καταγωγής και από τις δύο πλευρές - από τη μητέρα και από τον πατέρα, με αγνή γενεαλογία μέχρι την έβδομη γενιά προγόνων, ακατηγόρητος και αδιάβλητος όσον αφορά την καταγωγή, απαγγελέας, γνώστης των μάντρα, που έχει διαβεί στην άλλη όχθη των τριών Βεδών μαζί με τα λεξικά και τα τελετουργικά, με την ανάλυση των συλλαβών, με την ιστορία ως πέμπτη, ειδικός στη γραμματική και τη σύνταξη, πλήρως καταρτισμένος στην κοσμική γνώση και στα χαρακτηριστικά του μεγάλου ανθρώπου', αυτό ακριβώς για εμένα, αγαπητέ Γκόταμα, κάποιος μιλώντας σωστά θα έλεγε. Διότι εγώ, αγαπητέ Γκόταμα, είμαι βραχμάνος καλής καταγωγής και από τις δύο πλευρές - από τη μητέρα και από τον πατέρα, με αγνή γενεαλογία μέχρι την έβδομη γενιά προγόνων, ακατηγόρητος και αδιάβλητος όσον αφορά την καταγωγή, απαγγελέας, γνώστης των μάντρα, που έχει διαβεί στην άλλη όχθη των τριών Βεδών μαζί με τα λεξικά και τα τελετουργικά, με την ανάλυση των συλλαβών, με την ιστορία ως πέμπτη, ειδικός στη γραμματική και τη σύνταξη, πλήρως καταρτισμένος στην κοσμική γνώση και στα χαρακτηριστικά του μεγάλου ανθρώπου».

«Εκείνοι λοιπόν, Ντόνα, που ήταν οι αρχαίοι σοφοί των βραχμάνων, οι δημιουργοί των ιερών κειμένων, οι μεταδότες των ιερών κειμένων, των οποίων τα αρχαία ιερά εδάφια οι βραχμάνοι σήμερα ψάλλουν, απαγγέλλουν και έχουν συγκεντρώσει, τα επαναλαμβάνουν ψάλλοντας, τα επαναλαμβάνουν απαγγέλλοντας, επαναλαμβάνουν αυτά που ειπώθηκαν, επαναλαμβάνουν αυτά που απαγγέλλθηκαν, διδάσκουν αυτά που διδάχθηκαν, δηλαδή - ο Ατθάκα, ο Βάμακα, ο Βαμαδέβα, ο Βεσσάμιττα, ο Γιαματάγκι, ο Ανγκίρασα, ο Μπαραντβάτζα, ο Βασέθθα, ο Κάσσαπα, ο Μπάγκου· αυτοί διακήρυξαν πέντε είδη βραχμάνων - τον ίσο με τον Βράχμα, τον ίσο με θεό, τον τηρητή των ορίων, τον παραβάτη των ορίων, και τον βραχμάνο-παρία ως πέμπτο. Από αυτούς εσύ, Ντόνα, ποιος είσαι;»

«Εμείς βέβαια, αγαπητέ Γκόταμα, δεν γνωρίζουμε πέντε είδη βραχμάνων, αλλά εμείς γνωρίζουμε απλώς βραχμάνους. Καλώς, ας μου διδάξει ο αξιότιμος Γκόταμα τη Διδασκαλία έτσι ώστε εγώ να γνωρίσω αυτά τα πέντε είδη βραχμάνων». «Τότε λοιπόν, βραχμάνε, άκουσε, πρόσεχε καλά· θα μιλήσω». «Ναι, αγαπητέ», απάντησε ο βραχμάνος Ντόνα στον Ευλογημένο. Ο Ευλογημένος είπε αυτό:

«Και πώς, Ντόνα, ένας βραχμάνος είναι ίσος με τον Βράχμα; Εδώ, Ντόνα, ένας βραχμάνος είναι καλής καταγωγής και από τις δύο πλευρές - από τη μητέρα και από τον πατέρα, με αγνή γενεαλογία μέχρι την έβδομη γενιά προγόνων, ακατηγόρητος και αδιάβλητος όσον αφορά την καταγωγή. Αυτός για σαράντα οκτώ χρόνια ασκεί την άγια ζωή της νεότητας μελετώντας τα ιερά κείμενα. Αφού ασκήσει την άγια ζωή της νεότητας για σαράντα οκτώ χρόνια και αφού μελετήσει τα ιερά κείμενα, αναζητά αμοιβή για τον δάσκαλο σύμφωνα με τον κανόνα, όχι παρά τον κανόνα.

«Και σε αυτό, Ντόνα, ποιος είναι ο κανόνας; Ούτε με γεωργία ούτε με εμπόριο ούτε με βοσκή αγελάδων ούτε με τοξοβολία ούτε με βασιλική υπηρεσία ούτε με κάποια άλλη τέχνη, μόνο με τη συλλογή προσφερόμενης τροφής, χωρίς να περιφρονεί το κύπελλο. Αυτός, αφού παρέδωσε την αμοιβή στον δάσκαλο, αφού ξύρισε τα μαλλιά και τα γένια του και ντύθηκε με ωχρίνα ρούχα, αναχωρεί από την οικογενειακή ζωή για την άστεγη ζωή. Αυτός, έχοντας αναχωρήσει έτσι, με νου συνοδευόμενο από φιλικότητα, έχοντας διαπεράσει μια κατεύθυνση, διαμένει· ομοίως τη δεύτερη,

ομοίως την τρίτη, ομοίως την τέταρτη· έτσι προς τα πάνω, προς τα κάτω, οριζοντίως, παντού, σε όλους τους εαυτούς, ολόκληρο τον κόσμο, με νου συνοδευόμενο από φιλικότητα, ευρύ, εξυψωμένο, απεριόριστο, χωρίς έχθρα, χωρίς κακία, έχοντας διαπεράσει, διαμένει. Συμπόνια... κ.λπ... με αλτρουιστική χαρά... με νου συνοδευόμενο από αταραξία, έχοντας διαπεράσει μια κατεύθυνση, διαμένει· ομοίως τη δεύτερη, ομοίως την τρίτη, ομοίως την τέταρτη· έτσι προς τα πάνω, προς τα κάτω, οριζοντίως, παντού, σε όλους τους εαυτούς, ολόκληρο τον κόσμο, με νου συνοδευόμενο από αταραξία, ευρύ, εξυψωμένο, απεριόριστο, χωρίς έχθρα, χωρίς κακία, έχοντας διαπεράσει, διαμένει. Αυτός, αφού ανέπτυξε αυτές τις τέσσερις θείες διαμονές, με την κατάρρευση του σώματος κατά τον θάνατο επαναγεννιέται στον καλότυχο κόσμο, στον κόσμο του Βράχμα. Έτσι, Ντόνα, ο βραχμάνος γίνεται όμοιος με τον Βράχμα.

«Και πώς, Ντόνα, ο βραχμάνος γίνεται όμοιος με θεό; Εδώ, Ντόνα, ένας βραχμάνος είναι καλής καταγωγής και από τις δύο πλευρές - από τη μητέρα και από τον πατέρα, με αγνή γενεαλογία μέχρι την έβδομη γενιά προγόνων, ακατηγόρητος και αδιάβλητος όσον αφορά την καταγωγή. Αυτός για σαράντα οκτώ χρόνια ασκεί την άγια ζωή της νεότητας μελετώντας τα ιερά κείμενα. Αφού ασκήσει την άγια ζωή της νεότητας για σαράντα οκτώ χρόνια και αφού μελετήσει τα ιερά κείμενα, αναζητά αμοιβή για τον δάσκαλο σύμφωνα με τον κανόνα, όχι παρά τον κανόνα. Και σε αυτό, Ντόνα, ποιος είναι ο κανόνας; Ούτε με γεωργία ούτε με εμπόριο ούτε με βοσκή αγελάδων ούτε με τοξοβολία ούτε με βασιλική υπηρεσία ούτε με κάποια άλλη τέχνη, μόνο με τη συλλογή προσφερόμενης τροφής, χωρίς να περιφρονεί το κύπελλο. Αυτός, αφού παρέδωσε την αμοιβή στον δάσκαλο, αναζητά σύζυγο σύμφωνα με τον κανόνα, όχι παρά τον κανόνα.

«Και σε αυτό, Ντόνα, ποιος είναι ο κανόνας; Ούτε με αγορά ούτε με πώληση, μόνο βραχμάνα παραδομένη με νερό. Αυτός πηγαίνει μόνο με βραχμάνα, δεν πηγαίνει με γυναίκα της πολεμικής κάστας, δεν πηγαίνει με γυναίκα της εμπορικής κάστας, δεν πηγαίνει με γυναίκα της υπηρετικής κάστας, δεν πηγαίνει με παρία, δεν πηγαίνει με κυνηγό, δεν πηγαίνει με υφάντρια, δεν πηγαίνει με αμαξοποιό, δεν πηγαίνει με σκουπιδιάρα, δεν πηγαίνει με έγκυο, δεν πηγαίνει με θηλάζουσα, δεν πηγαίνει με γυναίκα εκτός περιόδου. Και γιατί, Ντόνα, ο βραχμάνος δεν πηγαίνει με έγκυο; Αν, Ντόνα, ο βραχμάνος πηγαίνει με έγκυο, αυτός ο νεαρός ή η νεαρή ονομάζεται γεννημένος σε υπερβολική ακαθαρσία. Για αυτό το λόγο, Ντόνα, ο βραχμάνος δεν πηγαίνει με έγκυο. Και γιατί, Ντόνα, ο βραχμάνος δεν πηγαίνει με θηλάζουσα; Αν, Ντόνα, ο βραχμάνος πηγαίνει με θηλάζουσα, αυτός ο νεαρός ή η νεαρή ονομάζεται καταπιεσμένος από ακαθαρσία. Για αυτό το λόγο, Ντόνα, ο βραχμάνος δεν πηγαίνει με θηλάζουσα. Η βραχμάνα του δεν είναι για σκοπό ηδονής ούτε για σκοπό διασκέδασης ούτε για σκοπό τέρψης· η βραχμάνα του βραχμάνου είναι μόνο για σκοπό απογόνων. Αυτός, αφού γέννησε απογόνους μέσω συνουσίας, αφού ξύρισε τα μαλλιά και τα γένια του και ντύθηκε με ωχρίνα ρούχα, αναχωρεί από την οικογενειακή ζωή για την άστεγη ζωή. Αυτός, έχοντας αναχωρήσει έτσι, αποστασιοποιημένος από τις ηδονές... κ.λπ... εισέρχεται και παραμένει στην τέταρτη διαλογιστική έκσταση. Αυτός, αφού ανέπτυξε αυτές τις τέσσερις διαλογιστικές εκστάσεις, με την κατάρρευση του σώματος κατά τον θάνατο επαναγεννιέται στον καλότυχο κόσμο, στον ευδαιμονικό κόσμο. Έτσι, Ντόνα, ο βραχμάνος γίνεται όμοιος με θεό.

«Και πώς, Ντόνα, ένας βραχμάνος είναι τηρητής των ορίων; Εδώ, Ντόνα, ένας βραχμάνος είναι καλής καταγωγής και από τις δύο πλευρές - από τη μητέρα και από τον πατέρα, με αγνή γενεαλογία μέχρι την έβδομη γενιά προγόνων, ακατηγόρητος και αδιάβλητος όσον αφορά την καταγωγή. Αυτός για σαράντα οκτώ χρόνια ασκεί την άγια ζωή της νεότητας μελετώντας τα ιερά κείμενα. Αφού ασκήσει την άγια ζωή της νεότητας για σαράντα οκτώ χρόνια και αφού μελετήσει τα ιερά κείμενα, αναζητά αμοιβή για τον δάσκαλο σύμφωνα με τον κανόνα, όχι παρά τον κανόνα. Και σε αυτό, Ντόνα, ποιος είναι ο κανόνας; Ούτε με γεωργία ούτε με εμπόριο ούτε με βοσκή αγελάδων ούτε με τοξοβολία ούτε με βασιλική υπηρεσία ούτε με κάποια άλλη τέχνη, μόνο με τη συλλογή προσφερόμενης τροφής, χωρίς να περιφρονεί το κύπελλο. Αυτός, αφού παρέδωσε την αμοιβή στον δάσκαλο, αναζητά σύζυγο σύμφωνα με τον κανόνα, όχι παρά τον κανόνα.

«Και σε αυτό, Ντόνα, ποιος είναι ο κανόνας; Ούτε με αγορά ούτε με πώληση, μόνο βραχμάνα παραδομένη με νερό. Αυτός πηγαίνει μόνο με βραχμάνα, δεν πηγαίνει με γυναίκα της πολεμικής κάστας, δεν πηγαίνει με γυναίκα της εμπορικής κάστας, δεν πηγαίνει με γυναίκα της υπηρετικής κάστας, δεν πηγαίνει με παρία, δεν πηγαίνει με κυνηγό, δεν πηγαίνει με υφάντρια, δεν πηγαίνει με αμαξοποιό, δεν πηγαίνει με σκουπιδιάρα, δεν πηγαίνει με έγκυο, δεν πηγαίνει με θηλάζουσα, δεν πηγαίνει με γυναίκα εκτός περιόδου. Και γιατί, Ντόνα, ο βραχμάνος δεν πηγαίνει με έγκυο; Αν, Ντόνα, ο βραχμάνος πηγαίνει με έγκυο, αυτός ο νεαρός ή η νεαρή ονομάζεται γεννημένος σε υπερβολική ακαθαρσία. Για αυτό το λόγο, Ντόνα, ο βραχμάνος δεν πηγαίνει με έγκυο. Και γιατί, Ντόνα, ο βραχμάνος δεν πηγαίνει με θηλάζουσα; Αν, Ντόνα, ο βραχμάνος πηγαίνει με θηλάζουσα, αυτός ο νεαρός ή η νεαρή ονομάζεται καταπιεσμένος από ακαθαρσία. Για αυτό το λόγο, Ντόνα, ο βραχμάνος δεν πηγαίνει με θηλάζουσα. Η βραχμάνα του δεν είναι για σκοπό ηδονής ούτε για σκοπό διασκέδασης ούτε για σκοπό τέρψης· η βραχμάνα του βραχμάνου είναι μόνο για σκοπό απογόνων. Αυτός αφού γεννήσει απογόνους, επιθυμώντας ακριβώς εκείνη την απόλαυση του γιου, κατοικεί εντός οικογένειας, δεν αναχωρεί από την οικογενειακή ζωή για την άστεγη ζωή. Μέχρι εκεί που είναι τα όρια των αρχαίων βραχμάνων, εκεί παραμένει, δεν τα παραβαίνει. 'Μέχρι εκεί που είναι τα όρια των αρχαίων βραχμάνων, εκεί ο βραχμάνος στεκόμενος δεν τα παραβαίνει', για αυτό το λόγο, Ντόνα, ο βραχμάνος ονομάζεται τηρητής των ορίων. Έτσι, Ντόνα, ένας βραχμάνος είναι τηρητής των ορίων.

«Και πώς, Ντόνα, ένας βραχμάνος είναι παραβάτης των ορίων; Εδώ, Ντόνα, ένας βραχμάνος είναι καλής καταγωγής και από τις δύο πλευρές - από τη μητέρα και από τον πατέρα, με αγνή γενεαλογία μέχρι την έβδομη γενιά προγόνων, ακατηγόρητος και αδιάβλητος όσον αφορά την καταγωγή. Αυτός για σαράντα οκτώ χρόνια ασκεί την άγια ζωή της νεότητας μελετώντας τα ιερά κείμενα. Αφού ασκήσει την άγια ζωή της νεότητας για σαράντα οκτώ χρόνια και αφού μελετήσει τα ιερά κείμενα, αναζητά αμοιβή για τον δάσκαλο σύμφωνα με τον κανόνα, όχι παρά τον κανόνα.

«Και σε αυτό, Ντόνα, ποιος είναι ο κανόνας; Ούτε με γεωργία ούτε με εμπόριο ούτε με βοσκή αγελάδων ούτε με τοξοβολία ούτε με βασιλική υπηρεσία ούτε με κάποια άλλη τέχνη, μόνο με τη συλλογή προσφερόμενης τροφής, χωρίς να περιφρονεί το κύπελλο. Αυτός αφού παραδώσει την αμοιβή στον δάσκαλο, αναζητά σύζυγο και σύμφωνα με τον κανόνα και παρά τον κανόνα, και με αγορά και με πώληση, και βραχμάνα παραδομένη με νερό. Αυτός πηγαίνει και με βραχμάνα, πηγαίνει και με

γυναίκα της πολεμικής κάστας, πηγαίνει και με γυναίκα της εμπορικής κάστας, πηγαίνει και με γυναίκα της εργατικής κάστας, πηγαίνει και με παρία, πηγαίνει και με κυνηγό, πηγαίνει και με υφάντρια, πηγαίνει και με αμαξοποιό, πηγαίνει και με σκουπιδιάρα, πηγαίνει και με έγκυο, πηγαίνει και με θηλάζουσα, πηγαίνει και με γυναίκα κατά την περίοδο, πηγαίνει και με γυναίκα εκτός περιόδου. Η βραχμάνια του είναι και για σκοπό ηδονής και για σκοπό παιχνιδιού και για σκοπό τέρψης και για σκοπό απογόνων, η βραχμάνια του βραχμάνου. Μέχρι εκεί που είναι τα όρια των αρχαίων βραχμάνων, εκεί δεν παραμένει, τα παραβαίνει. 'Μέχρι εκεί που είναι τα όρια των αρχαίων βραχμάνων, εκεί ο βραχμάνος μη στεκόμενος τα παραβαίνει', για αυτό το λόγο, Ντόνα, ο βραχμάνος ονομάζεται παραβάτης των ορίων. Έτσι, Ντόνα, ένας βραχμάνος είναι παραβάτης των ορίων.

«Και πώς, Ντόνα, ένας βραχμάνος γίνεται βραχμάνος-παρίας; Εδώ, Ντόνα, ένας βραχμάνος είναι καλής καταγωγής και από τις δύο πλευρές - από τη μητέρα και από τον πατέρα, με αγνή γενεαλογία μέχρι την έβδομη γενιά προγόνων, ακατηγόρητος και αδιάβλητος όσον αφορά την καταγωγή. Αυτός για σαράντα οκτώ χρόνια ασκεί την άγια ζωή της νεότητας μελετώντας τα ιερά κείμενα. Αφού ασκήσει την άγια ζωή της νεότητας για σαράντα οκτώ χρόνια και αφού μελετήσει τα ιερά κείμενα, αναζητά αμοιβή για τον δάσκαλο είτε με δίκαιο τρόπο είτε με άδικο τρόπο, είτε με γεωργία είτε με εμπόριο είτε με κτηνοτροφία είτε με τοξοβολία είτε με βασιλική υπηρεσία είτε με κάποια τέχνη, ακόμη και μόνο με ζητιανιά, χωρίς να περιφρονεί το μολ.

«Αφού παραδώσει την αμοιβή στον δάσκαλο, αναζητά σύζυγο είτε με δίκαιο τρόπο είτε με άδικο τρόπο, είτε με αγορά είτε με πώληση, ακόμη και βραχμάνια δοσμένη με νερό. Αυτός πηγαίνει και με βραχμάνια, πηγαίνει και με γυναίκα της πολεμικής κάστας, πηγαίνει και με γυναίκα της εμπορικής κάστας, πηγαίνει και με γυναίκα της εργατικής κάστας, πηγαίνει και με παρία, πηγαίνει και με κυνηγό, πηγαίνει και με υφάντρια, πηγαίνει και με αμαξοποιό, πηγαίνει και με σκουπιδιάρα, πηγαίνει και με έγκυο, πηγαίνει και με θηλάζουσα, πηγαίνει και με γυναίκα κατά την περίοδο, πηγαίνει και με γυναίκα εκτός περιόδου. Η βραχμάνια του είναι και για σκοπό ηδονής και για σκοπό παιχνιδιού και για σκοπό τέρψης και για σκοπό απογόνων, η βραχμάνια του βραχμάνου. Αυτός κερδίζει τη ζωή του με κάθε είδους εργασία. Οι βραχμάνοι του λένε έτσι: "Γιατί ο αξιότιμος, ενώ ισχυρίζεται ότι είναι βραχμάνος, κερδίζει τη ζωή του με κάθε είδους εργασία;" Αυτός λέει τα εξής: "Όπως, αγαπητέ, η φωτιά καίει και καθαρά πράγματα και ακάθαρτα πράγματα, και η φωτιά δεν μολύνεται από αυτό· ακριβώς έτσι, αγαπητέ, ακόμη κι αν ο βραχμάνος κερδίζει τη ζωή του με κάθε είδους εργασία, ο βραχμάνος δεν μολύνεται από αυτό". Επειδή "κερδίζει τη ζωή του με κάθε είδους εργασία", Ντόνα, για αυτό ο βραχμάνος ονομάζεται βραχμάνος-παρίας. Έτσι, Ντόνα, ένας βραχμάνος γίνεται βραχμάνος-παρίας.

«Εκείνοι λοιπόν, Ντόνα, που ήταν οι αρχαίοι σοφοί των βραχμάνων, οι δημιουργοί των ιερών κειμένων, οι μεταδότες των ιερών κειμένων, των οποίων τα αρχαία ιερά εδάφια οι βραχμάνοι σήμερα ψάλλουν, απαγγέλλουν και έχουν συγκεντρώσει, τα επαναλαμβάνουν ψάλλοντας, τα επαναλαμβάνουν απαγγέλλοντας, επαναλαμβάνουν αυτά που ειπώθηκαν, απαγγέλλουν αυτά που απαγγέθηκαν, διδάσκουν αυτά που διδάχθηκαν, δηλαδή - ο Ατθάκα, ο Βάμακα, ο Βαμαδέβα, ο Βεσσάμιττα, ο Γιαματάγκι, ο Ανγκίρασα, ο Μπαραντβάτζα, ο Βασέθθα, ο Κάσσαπα, ο Μπάγκου· αυτοί διδάσκουν

πέντε είδη βραχμάνων - τον ίσο με τον Βράχμα, τον ίσο με θεό, τον τηρητή των ορίων, τον παραβάτη των ορίων, και τον βραχμάνο-παρία ως πέμπτο. Από αυτούς εσύ, Ντόνα, ποιος είσαι;»

«Αφού έτσι έχουν τα πράγματα, αγαπητέ Γκόταμα, εμείς δεν πληρούμε ούτε τις προϋποθέσεις του βραχμάνου-παρία. Θαυμάσιο, αγαπητέ Γκόταμα... κ.λπ... Ας με θεωρεί ο αξιότιμος Γκόταμα λαϊκό ακόλουθο που έχει καταφύγει στο καταφύγιο εφ' όρου ζωής από σήμερα και στο εξής». Δεύτερο.

3. Η ομιλία στον Σανγκάραβα

193. Τότε ο βραχμάνος Σανγκάραβα πλησίασε τον Ευλογημένο· αφού πλησίασε, χαιρέτησε τον Ευλογημένο. Αφού ολοκλήρωσε την ευγενική και αξιομνημόνευτη συζήτηση, κάθισε στο πλάι. Καθισμένος στο πλάι, ο βραχμάνος Σανγκάραβα είπε στον Ευλογημένο: «Ποια άραγε, αγαπητέ Γκόταμα, είναι η αιτία, ποια η συνθήκη για την οποία μερικές φορές τα ιερά κείμενα που έχουν απαγγελθεί για μεγάλο χρονικό διάστημα δεν έρχονται στον νου, πόσο μάλλον αυτά που δεν έχουν απαγγελθεί; Και ποια, αγαπητέ Γκόταμα, είναι η αιτία, ποια η συνθήκη για την οποία μερικές φορές τα ιερά κείμενα που δεν έχουν απαγγελθεί για μεγάλο χρονικό διάστημα έρχονται στον νου, πόσο μάλλον αυτά που έχουν απαγγελθεί;»

«Όταν, βραχμάνε, κάποιος διαμένει με νου κατακλυσμένο από το ηδονικό πάθος, κυριευμένο από το ηδονικό πάθος, και δεν κατανοεί όπως πραγματικά είναι τη διαφυγή από το ηδονικό πάθος που έχει εγερθεί, εκείνη την περίοδο δεν κατανοεί και δεν βλέπει όπως πραγματικά είναι το δικό του καλό, εκείνη την περίοδο δεν κατανοεί και δεν βλέπει όπως πραγματικά είναι το καλό των άλλων, εκείνη την περίοδο δεν κατανοεί και δεν βλέπει όπως πραγματικά είναι το καλό και των δύο, τα ιερά κείμενα που έχουν απαγγελθεί για μεγάλο χρονικό διάστημα δεν έρχονται στον νου, πόσο μάλλον αυτά που δεν έχουν απαγγελθεί. Όπως, βραχμάνε, ένα δοχείο με νερό αναμειγμένο με λάκα ή κουρκουμά ή λουλάκι ή ερυθρόδανο. Εκεί ένας άνθρωπος με καλή όραση ανασκοπώντας την αντανάκλαση του προσώπου του δεν θα κατανοούσε και δεν θα έβλεπε όπως πραγματικά είναι. Ακριβώς με τον ίδιο τρόπο, βραχμάνε, όταν κάποιος διαμένει με νου κατακλυσμένο από το ηδονικό πάθος, κυριευμένο από το ηδονικό πάθος, και δεν κατανοεί όπως πραγματικά είναι τη διαφυγή από το ηδονικό πάθος που έχει εγερθεί, εκείνη την περίοδο δεν κατανοεί και δεν βλέπει όπως πραγματικά είναι το δικό του καλό, το καλό των άλλων... κ.λπ... εκείνη την περίοδο δεν κατανοεί και δεν βλέπει όπως πραγματικά είναι το καλό και των δύο, τα ιερά κείμενα που έχουν απαγγελθεί για μεγάλο χρονικό διάστημα δεν έρχονται στον νου, πόσο μάλλον αυτά που δεν έχουν απαγγελθεί.

«Επιπλέον, βραχμάνε, όταν κάποιος διαμένει με νου κατακλυσμένο από τον θυμό, κυριευμένο από τον θυμό, και δεν κατανοεί όπως πραγματικά είναι τη διαφυγή από τον θυμό που έχει εγερθεί, εκείνη την περίοδο δεν κατανοεί και δεν βλέπει όπως πραγματικά είναι το δικό του καλό, το καλό των άλλων... κ.λπ... εκείνη την περίοδο δεν κατανοεί και δεν βλέπει όπως πραγματικά είναι το καλό και των δύο, τα ιερά κείμενα που έχουν απαγγελθεί για μεγάλο χρονικό διάστημα δεν έρχονται στον νου, πόσο μάλλον αυτά που δεν έχουν απαγγελθεί. Όπως, βραχμάνε, ένα δοχείο με νερό θερμασμένο από τη φωτιά, βρασμένο, που παράγει ατμό. Εκεί ένας άνθρωπος με καλή όραση ανασκοπώντας την αντανάκλαση του προσώπου του δεν θα κατανοούσε και δεν θα έβλεπε όπως πραγματικά είναι. Ακριβώς με τον ίδιο τρόπο, βραχμάνε, όταν

κάποιος διαμένει με νου κατακλυσμένο από τον θυμό, κυριευμένο από τον θυμό, και δεν κατανοεί όπως πραγματικά είναι τη διαφυγή από τον θυμό που έχει εγερθεί, εκείνη την περίοδο δεν κατανοεί και δεν βλέπει όπως πραγματικά είναι το δικό του καλό, το καλό των άλλων... κ.λπ... εκείνη την περίοδο δεν κατανοεί και δεν βλέπει όπως πραγματικά είναι το καλό και των δύο, τα ιερά κείμενα που έχουν απαγγελθεί για μεγάλο χρονικό διάστημα δεν έρχονται στον νου, πόσο μάλλον αυτά που δεν έχουν απαγγελθεί.

«Επιπλέον, βραχμάνε, όταν κάποιος διαμένει με νου κατακλυσμένο από τη νωθρότητα και υπνηλία, κυριευμένο από τη νωθρότητα και υπνηλία, και δεν κατανοεί όπως πραγματικά είναι τη διαφυγή από τη νωθρότητα και υπνηλία που έχει εγερθεί, εκείνη την περίοδο δεν κατανοεί και δεν βλέπει όπως πραγματικά είναι το δικό του καλό, το καλό των άλλων... κ.λπ... εκείνη την περίοδο δεν κατανοεί και δεν βλέπει όπως πραγματικά είναι το καλό και των δύο, τα ιερά κείμενα που έχουν απαγγελθεί για μεγάλο χρονικό διάστημα δεν έρχονται στον νου, πόσο μάλλον αυτά που δεν έχουν απαγγελθεί. Όπως, βραχμάνε, ένα δοχείο με νερό σκεπασμένο από φύκια και υδρόβια φυτά. Εκεί ένας άνθρωπος με καλή όραση ανασκοπώντας την αντανάκλαση του προσώπου του δεν θα κατανοούσε και δεν θα έβλεπε όπως πραγματικά είναι. Ακριβώς με τον ίδιο τρόπο, βραχμάνε, όταν κάποιος διαμένει με νου κατακλυσμένο από τη νωθρότητα και υπνηλία, κυριευμένο από τη νωθρότητα και υπνηλία, και δεν κατανοεί όπως πραγματικά είναι τη διαφυγή από τη νωθρότητα και υπνηλία που έχει εγερθεί, εκείνη την περίοδο δεν κατανοεί και δεν βλέπει όπως πραγματικά είναι το δικό του καλό, το καλό των άλλων... κ.λπ... εκείνη την περίοδο δεν κατανοεί και δεν βλέπει όπως πραγματικά είναι το καλό και των δύο, τα ιερά κείμενα που έχουν απαγγελθεί για μεγάλο χρονικό διάστημα δεν έρχονται στον νου, πόσο μάλλον αυτά που δεν έχουν απαγγελθεί.

«Επιπλέον, βραχμάνε, όταν κάποιος διαμένει με νου κατακλυσμένο από την ανησυχία και τύψη, κυριευμένο από την ανησυχία και τύψη, και δεν κατανοεί όπως πραγματικά είναι τη διαφυγή από την ανησυχία και τύψη που έχει εγερθεί, εκείνη την περίοδο δεν κατανοεί και δεν βλέπει όπως πραγματικά είναι το δικό του καλό, το καλό των άλλων... κ.λπ... εκείνη την περίοδο δεν κατανοεί και δεν βλέπει όπως πραγματικά είναι το καλό και των δύο, τα ιερά κείμενα που έχουν απαγγελθεί για μεγάλο χρονικό διάστημα δεν έρχονται στον νου, πόσο μάλλον αυτά που δεν έχουν απαγγελθεί. Όπως, βραχμάνε, ένα δοχείο με νερό ταραγμένο από τον άνεμο, κινούμενο, αναταραγμένο, με κύματα. Εκεί ένας άνθρωπος με καλή όραση ανασκοπώντας την αντανάκλαση του προσώπου του δεν θα κατανοούσε και δεν θα έβλεπε όπως πραγματικά είναι. Ακριβώς με τον ίδιο τρόπο, βραχμάνε, όταν κάποιος διαμένει με νου κατακλυσμένο από την ανησυχία και τύψη, κυριευμένο από την ανησυχία και τύψη, και δεν κατανοεί όπως πραγματικά είναι τη διαφυγή από την ανησυχία και τύψη που έχει εγερθεί, εκείνη την περίοδο δεν κατανοεί και δεν βλέπει όπως πραγματικά είναι το δικό του καλό, το καλό των άλλων... κ.λπ... εκείνη την περίοδο δεν κατανοεί και δεν βλέπει όπως πραγματικά είναι το καλό και των δύο, τα ιερά κείμενα που έχουν απαγγελθεί για μεγάλο χρονικό διάστημα δεν έρχονται στον νου, πόσο μάλλον αυτά που δεν έχουν απαγγελθεί.

«Επιπλέον, βραχμάνε, όταν διαμένει με νου κατακλυσμένο από τη σκεπτικιστική αμφιβολία, κυριευμένο από τη σκεπτικιστική αμφιβολία, και δεν κατανοεί όπως πραγματικά είναι τη διαφυγή από τη σκεπτικιστική αμφιβολία που έχει εγερθεί,

εκείνη την περίοδο δεν κατανοεί και δεν βλέπει όπως πραγματικά είναι το δικό του όφελος, ούτε το όφελος των άλλων... κ.λπ... εκείνη την περίοδο δεν κατανοεί και δεν βλέπει όπως πραγματικά είναι το καλό και των δύο, τα ιερά κείμενα που έχουν απαγγελθεί για μεγάλο χρονικό διάστημα δεν έρχονται στον νου, πόσο μάλλον αυτά που δεν έχουν απαγγελθεί. Όπως, βραχμάνε, ένα δοχείο με νερό θολό, ταραγμένο, λασπωμένο, τοποθετημένο στο σκοτάδι. Εκεί ένας άνθρωπος με καλή όραση ανασκοπώντας την αντανάκλαση του προσώπου του δεν θα κατανοούσε και δεν θα έβλεπε όπως πραγματικά είναι. Ακριβώς με τον ίδιο τρόπο, βραχμάνε, όταν διαμένει με νου κατακλυσμένο από τη σκεπτικιστική αμφιβολία, κυριευμένο από τη σκεπτικιστική αμφιβολία, και δεν κατανοεί όπως πραγματικά είναι τη διαφυγή από τη σκεπτικιστική αμφιβολία που έχει εγερθεί, εκείνη την περίοδο δεν κατανοεί και δεν βλέπει όπως πραγματικά είναι το δικό του όφελος, ούτε το όφελος των άλλων... κ.λπ... εκείνη την περίοδο δεν κατανοεί και δεν βλέπει όπως πραγματικά είναι το καλό και των δύο, τα ιερά κείμενα που έχουν απαγγελθεί για μεγάλο χρονικό διάστημα δεν έρχονται στον νου, πόσο μάλλον αυτά που δεν έχουν απαγγελθεί.

«Όταν όμως, βραχμάνε, δεν διαμένει με νου κατακλυσμένο από το ηδονικό πάθος, κυριευμένο από το ηδονικό πάθος, και κατανοεί όπως πραγματικά είναι τη διαφυγή από το ηδονικό πάθος που έχει εγερθεί, εκείνη την περίοδο κατανοεί και βλέπει όπως πραγματικά είναι το δικό του όφελος, και το όφελος των άλλων εκείνη την περίοδο κατανοεί και βλέπει όπως πραγματικά είναι, και το όφελος και των δύο εκείνη την περίοδο κατανοεί και βλέπει όπως πραγματικά είναι· τα ιερά κείμενα που δεν έχουν απαγγελθεί για μεγάλο χρονικό διάστημα έρχονται στον νου, πόσο μάλλον αυτά που έχουν απαγγελθεί. Όπως, βραχμάνε, ένα δοχείο με νερό μη αναμεμειγμένο με λάκα ή κουρκουμά ή λουλάκι ή ερυθρόδανο. Εκεί ένας άνθρωπος με καλή όραση ανασκοπώντας την αντανάκλαση του προσώπου του θα κατανοούσε και θα έβλεπε όπως πραγματικά είναι. Ακριβώς με τον ίδιο τρόπο, βραχμάνε, όταν δεν διαμένει με νου κατακλυσμένο από το ηδονικό πάθος... κ.λπ...

«Επιπλέον, βραχμάνε, όταν δεν διαμένει με νου κατακλυσμένο από τον θυμό... κ.λπ... όπως, βραχμάνε, ένα δοχείο με νερό που δεν είναι θερμασμένο από τη φωτιά, δεν βράζει, δεν παράγει ατμό. Εκεί ένας άνθρωπος με καλή όραση ανασκοπώντας την αντανάκλαση του προσώπου του θα κατανοούσε και θα έβλεπε όπως πραγματικά είναι. Ακριβώς με τον ίδιο τρόπο, βραχμάνε, όταν δεν διαμένει με νου κατακλυσμένο από τον θυμό... κ.λπ...

«Επιπλέον, βραχμάνε, όταν δεν διαμένει με νου κατακλυσμένο από τη νωθρότητα και υπνηλία... κ.λπ... όπως, βραχμάνε, ένα δοχείο με νερό που δεν είναι καλυμμένο από φύκια και υδρόβια φυτά. Εκεί ένας άνθρωπος με καλή όραση ανασκοπώντας την αντανάκλαση του προσώπου του θα κατανοούσε και θα έβλεπε όπως πραγματικά είναι. Ακριβώς με τον ίδιο τρόπο, βραχμάνε, όταν δεν διαμένει με νου κατακλυσμένο από τη νωθρότητα και υπνηλία... κ.λπ...

«Επιπλέον, βραχμάνε, όταν δεν διαμένει με νου κατακλυσμένο από την ανησυχία και τύψη... κ.λπ... όπως, βραχμάνε, ένα δοχείο με νερό που δεν είναι ταραγμένο από τον άνεμο, δεν κινείται, δεν αναταράσσεται, δεν έχει κύματα. Εκεί ένας άνθρωπος με καλή όραση ανασκοπώντας την αντανάκλαση του προσώπου του θα κατανοούσε και θα έβλεπε όπως πραγματικά είναι. Ακριβώς με τον ίδιο τρόπο, βραχμάνε, όταν δεν διαμένει με νου κατακλυσμένο από την ανησυχία και τύψη... κ.λπ...

«Επιπλέον, βραχμάνε, όταν δεν διαμένει με νου κατακλυσμένο από τη σκεπτικιστική αμφιβολία, κυριευμένο από τη σκεπτικιστική αμφιβολία, και κατανοεί όπως πραγματικά είναι τη διαφυγή από τη σκεπτικιστική αμφιβολία που έχει εγερθεί, εκείνη την περίοδο κατανοεί και βλέπει όπως πραγματικά είναι το δικό του όφελος, και το όφελος των άλλων εκείνη την περίοδο κατανοεί και βλέπει όπως πραγματικά είναι, και το όφελος και των δύο εκείνη την περίοδο κατανοεί και βλέπει όπως πραγματικά είναι· τα ιερά κείμενα που δεν έχουν απαγγελθεί για μεγάλο χρονικό διάστημα έρχονται στον νου, πόσο μάλλον αυτά που έχουν απαγγελθεί. Όπως, βραχμάνε, ένα δοχείο με νερό διαυγές, λαμπερό, χωρίς θολότητα, τοποθετημένο στο φως. Εκεί ένας άνθρωπος με καλή όραση ανασκοπώντας την αντανάκλαση του προσώπου του θα κατανοούσε και θα έβλεπε όπως πραγματικά είναι. Ακριβώς με τον ίδιο τρόπο, βραχμάνε, όταν δεν διαμένει με νου κατακλυσμένο από τη σκεπτικιστική αμφιβολία, κυριευμένο από τη σκεπτικιστική αμφιβολία, και κατανοεί όπως πραγματικά είναι τη διαφυγή από τη σκεπτικιστική αμφιβολία που έχει εγερθεί, εκείνη την περίοδο κατανοεί και βλέπει όπως πραγματικά είναι το δικό του όφελος, και το όφελος των άλλων... κ.λπ... και το όφελος και των δύο εκείνη την περίοδο κατανοεί και βλέπει όπως πραγματικά είναι· τα ιερά κείμενα που δεν έχουν απαγγελθεί για μεγάλο χρονικό διάστημα έρχονται στον νου, πόσο μάλλον αυτά που έχουν απαγγελθεί.

«Αυτή λοιπόν, βραχμάνε, είναι η αιτία, αυτή η συνθήκη για την οποία μερικές φορές τα ιερά κείμενα που έχουν απαγγελθεί για μεγάλο χρονικό διάστημα δεν έρχονται στον νου, πόσο μάλλον αυτά που δεν έχουν απαγγελθεί. Αυτή όμως, βραχμάνε, είναι η αιτία, αυτή η συνθήκη για την οποία μερικές φορές τα ιερά κείμενα που δεν έχουν απαγγελθεί για μεγάλο χρονικό διάστημα έρχονται στον νου, πόσο μάλλον αυτά που έχουν απαγγελθεί».

«Θαυμάσιο, αγαπητέ Γκόταμα... κ.λπ... Ας με θεωρεί ο αξιότιμος Γκόταμα λαϊκό ακόλουθο που έχει καταφύγει στο καταφύγιο εφ' όρου ζωής από σήμερα και στο εξής». Τρίτη.

4. Η ομιλία στον Καρανάπαλι

194. Κάποτε ο Ευλογημένος διέμενε στη Βεσάλι, στο Μεγάλο Δάσος, στην Αίθουσα με το Αετωματικό Στέγαστρο. Εκείνη την περίοδο ο βραχμάνος Καρανάπαλι επέβλεπε τις εργασίες των Λίτσαβι. Ο βραχμάνος Καρανάπαλι είδε τον βραχμάνο Πινγκιγιάνι να έρχεται από μακριά· αφού είδε τον βραχμάνο Πινγκιγιάνι, του είπε αυτό:

«Λοιπόν, από πού έρχεται ο αξιότιμος Πινγκιγιάνι το μεσημέρι;» «Από εδώ, αγαπητέ, έρχομαι, από κοντά στον ασκητή Γκόταμα». «Τι νομίζει ο αξιότιμος Πινγκιγιάνι για τη διαύγεια της σοφίας του ασκητή Γκόταμα; Θα έλεγα ότι είναι σοφός;» «Ποιος είμαι εγώ, αγαπητέ, και πώς θα γνωρίσω τη διαύγεια της σοφίας του ασκητή Γκόταμα! Σίγουρα αυτός που θα γνώριζε τη διαύγεια της σοφίας του ασκητή Γκόταμα θα ήταν τέτοιος όπως εκείνος!» «Πράγματι ο αξιότιμος Πινγκιγιάνι επαινεί τον ασκητή Γκόταμα με υψηλό έπαινο». «Ποιος είμαι εγώ, αγαπητέ, και πώς θα επαινέσω τον ασκητή Γκόταμα! Αυτός ο αξιότιμος Γκόταμα είναι επαινεμένος από τους επαινεμένους, ο άριστος μεταξύ θεών και ανθρώπων». «Βλέποντας ποιον λόγο ο αξιότιμος Πινγκιγιάνι έχει τέτοια πίστη στον ασκητή Γκόταμα;»

«Όπως, αγαπητέ, ένας άνθρωπος ικανοποιημένος από τις εκλεκτότερες γεύσεις δεν

λαχταρά άλλες κατώτερες γεύσεις· ακριβώς έτσι, αγαπητέ, από όπου κι αν ακούει τη Διδασκαλία αυτού του αξιότιμου Γκόταμα - είτε ως ομιλία, είτε ως μελωδικό κείμενο, είτε ως επεξήγηση, είτε ως θαυμαστά φαινόμενα - από εκεί δεν λαχταρά τις διδασκαλίες άλλων πολυάριθμων ασκητών και βραχμάνων.

«Όπως, αγαπητέ, ένας άνθρωπος καταβεβλημένος από την πείνα και την αδυναμία θα έβρισκε μια μπάλα μελιού. Αυτός από όπου κι αν τη γεύοταν, θα αποκτούσε γλυκιά γεύση που δεν χρειάζεται τίποτα άλλο· ακριβώς έτσι, αγαπητέ, από όπου κι αν ακούει τη Διδασκαλία αυτού του αξιότιμου Γκόταμα - είτε ως ομιλία, είτε ως μελωδικό κείμενο, είτε ως επεξήγηση, είτε ως θαυμαστά φαινόμενα - από εκεί αποκτά ικανοποίηση, αποκτά πεποίθηση του νου.

«Όπως, αγαπητέ, ένας άνθρωπος θα έβρισκε ένα κομμάτι σανδαλόξυλου - είτε κίτρινου σανδαλόξυλου είτε κόκκινου σανδαλόξυλου. Αυτός από όπου κι αν το μύριζε - είτε από τη ρίζα, είτε από τη μέση, είτε από την κορυφή - θα αποκτούσε ευωδιαστό άρωμα που δεν χρειάζεται τίποτα άλλο· ακριβώς έτσι, αγαπητέ, από όπου κι αν ακούει τη Διδασκαλία αυτού του αξιότιμου Γκόταμα - είτε ως ομιλία, είτε ως μελωδικό κείμενο, είτε ως επεξήγηση, είτε ως θαυμαστά φαινόμενα - από εκεί φτάνει σε χαρά, φτάνει σε ευαρέσκεια.

«Όπως, αγαπητέ, ένας άνθρωπος άρρωστος, ταλαιπωρημένος, βαριά ασθενής. Σε αυτόν ένας επιδέξιος γιατρός θα αφαιρούσε επιτόπου την ασθένεια· ακριβώς έτσι, αγαπητέ, από όπου κι αν ακούει τη Διδασκαλία αυτού του αξιότιμου Γκόταμα - είτε ως ομιλία, είτε ως μελωδικό κείμενο, είτε ως επεξήγηση, είτε ως θαυμαστά φαινόμενα - από εκεί η λύπη, ο θρήνος, ο πόνος, η δυσαρέσκεια και το άγχος εξαφανίζονται.

«Όπως, αγαπητέ, μια λιμνούλα με διαυγές νερό, με γλυκό νερό, με δροσερό νερό, με καθαρό νερό, με ωραίες όχθες, γοητευτική. Τότε θα ερχόταν ένας άνθρωπος καταβεβλημένος από τη ζέστη, νικημένος από τη ζέστη, κουρασμένος, διψασμένος, με δίψα. Αυτός, αφού έμπαινε σε εκείνη τη λιμνούλα, αφού έκανε μπάνιο και ήπια, θα κατέπαυε όλη την αναστάτωση, την κούραση και τον πυρετό. Ακριβώς έτσι, αγαπητέ, από όπου κι αν ακούει τη Διδασκαλία αυτού του αξιότιμου Γκόταμα - είτε ως ομιλία, είτε ως μελωδικό κείμενο, είτε ως επεξήγηση, είτε ως θαυμαστά φαινόμενα - από εκεί όλη η αναστάτωση, η κούραση και ο πυρετός καταπαύονται».

Όταν αυτό ειπώθηκε, ο βραχμάνος Καρανάπαλι σηκώθηκε από τη θέση του, τακτοποίησε τον άνω χιτώνα του πάνω από τον έναν ώμο, ακούμπησε το δεξί γόνατό του στη γη, χαιρέτησε με ενωμένες παλάμες προς την κατεύθυνση του Ευλογημένου και εξέφρασε τρεις φορές αυτόν τον εμπνευσμένο λόγο:

«Τιμή σε εκείνον τον Ευλογημένο, τον Άξιο, τον Πλήρως Αυτοφωτισμένο·
τιμή σε εκείνον τον Ευλογημένο, τον Άξιο, τον Πλήρως Αυτοφωτισμένο·
Τιμή σε εκείνον τον Ευλογημένο, τον Άξιο, τον Πλήρως Αυτοφωτισμένο».

«Θαυμάσιο, αγαπητέ Πινγκιγιάνι, θαυμάσιο, αγαπητέ Πινγκιγιάνι! Όπως, αγαπητέ Πινγκιγιάνι, κάποιος θα έστηνε όρθιο κάτι που είχε αναποδογυριστεί, ή θα αποκάλυπτε κάτι που ήταν κρυμμένο, ή θα έδειχνε τον δρόμο σε κάποιον που είχε χαθεί, ή θα κρατούσε μια λάμπα λαδιού στο σκοτάδι - 'αυτοί που έχουν μάτια να δουν τα αντικείμενα'· έτσι ακριβώς η Διδασκαλία έχει φανερωθεί από τον αξιότιμο Πινγκιγιάνι με πολλούς τρόπους. Εγώ, αγαπητέ Πινγκιγιάνι, καταφεύγω σε εκείνον

τον αξιότιμο Γκόταμα ως καταφύγιο, και στη Διδασκαλία και στην Κοινότητα των μοναχών. Ας με θεωρεί ο αξιότιμος Πινγκιγιάνι λαϊκό ακόλουθο που έχει καταφύγει στο καταφύγιο εφ' όρου ζωής από σήμερα και στο εξής». Τέταρτο.

5. Η ομιλία στην Πινγκιγιάνι

195. Κάποτε ο Ευλογημένος διέμενε στη Βεσάλι, στο Μεγάλο Δάσος, στην Αίθουσα με το Αετωματικό Στέγαστρο. Εκείνη την περίοδο περίπου πεντακόσιοι Λίτσαβι υπηρετούσαν τον Ευλογημένο. Μερικοί Λίτσαβι ήταν μπλε, με μπλε χρώμα, με μπλε ρούχα, με μπλε στολίδια· μερικοί Λίτσαβι ήταν κίτρινοι, με κίτρινο χρώμα, με κίτρινα ρούχα, με κίτρινα στολίδια· μερικοί Λίτσαβι ήταν κόκκινοι, με κόκκινο χρώμα, με κόκκινα ρούχα, με κόκκινα στολίδια· μερικοί Λίτσαβι ήταν λευκοί, με λευκό χρώμα, με λευκά ρούχα, με λευκά στολίδια. Ανάμεσά τους ο Ευλογημένος υπερέλαμπε σε ομορφιά και σε φήμη.

Τότε ο βραχμάνος Πινγκιγιάνι, αφού σηκώθηκε από τη θέση του, αφού τακτοποίησε τον άνω χιτώνα του πάνω από τον έναν ώμο, αφού χαιρέτησε με ενωμένες παλάμες προς την κατεύθυνση του Ευλογημένου, είπε στον Ευλογημένο: «Μου έρχεται έμπνευση, Ευλογημένε, μου έρχεται έμπνευση, Καλότυχε». «Ας σου έρθει, Πινγκιγιάνι», είπε ο Ευλογημένος. Τότε ο βραχμάνος Πινγκιγιάνι επαίνεσε τον Ευλογημένο μπροστά του με κατάλληλο στίχο:

«Όπως ο λωτός, ο κόκκινος λωτός ευωδιαστός,
νωρίς το πρωί θα ήταν ανθισμένος με άρωμα αναλλοίωτο·
δες τον Ανγκίρασα να λάμπει,
σαν τον ήλιο που καίει στον ουρανό».

Τότε εκείνοι οι Λίτσαβι τίμησαν τον βραχμάνο Πινγκιγιάνι με πεντακόσιους άνω χιτώνες. Τότε ο βραχμάνος Πινγκιγιάνι τίμησε τον Ευλογημένο με εκείνους τους πεντακόσιους άνω χιτώνες.

Τότε ο Ευλογημένος είπε σε εκείνους τους Λίτσαβι: «Η εμφάνιση πέντε κοσμημάτων, Λίτσαβι, είναι σπάνια στον κόσμο. Ποιων πέντε; Του Τατχάγκατα, του Άξιου, του Πλήρως Αυτοφωτισμένου η εμφάνιση είναι σπάνια στον κόσμο. Ένα άτομο που διδάσκει τη Διδασκαλία και τη διαγωγή που διακηρύχθηκε από τον Τατχάγκατα είναι σπάνιο στον κόσμο. Ένα άτομο που κατανοεί τη Διδασκαλία και τη διαγωγή που διδάχθηκε και διακηρύχθηκε από τον Τατχάγκατα είναι σπάνιο στον κόσμο. Ένα άτομο που κατανοεί και ασκεί σύμφωνα με τη Διδασκαλία και τη συμφωνούσα διδασκαλία που διδάχθηκε και διακηρύχθηκε από τον Τατχάγκατα είναι σπάνιο στον κόσμο. Ένα άτομο ευγνώμων και ευχάριστος είναι σπάνιο στον κόσμο. Αυτών λοιπόν, Λίτσαβι, των πέντε κοσμημάτων η εμφάνιση είναι σπάνια στον κόσμο». Πέμπτο.

6. Η ομιλία για τα μεγάλα όνειρα

196. «Στον Τατχάγκατα, μοναχοί, τον Άξιο, τον Πλήρως Αυτοφωτισμένο, πριν ακόμα από την ανώτατη φώτιση, όταν δεν είχε ακόμα αφυπνιστεί πλήρως, όντας ακόμα Μπόντχισαττα, εμφανίστηκαν πέντε μεγάλα όνειρα. Ποια πέντε; Στον Τατχάγκατα, μοναχοί, τον Άξιο, τον Πλήρως Αυτοφωτισμένο, πριν ακόμα από την ανώτατη φώτιση, όταν δεν είχε ακόμα αφυπνιστεί πλήρως, όντας ακόμα Μπόντχισαττα, αυτή η μεγάλη γη ήταν το μεγάλο κρεβάτι του, τα Ιμαλάια, ο βασιλιάς των βουνών, ήταν το μαξιλάρι του, το αριστερό χέρι του ήταν

τοποθετημένο στον ανατολικό ωκεανό, το δεξί χέρι του ήταν τοποθετημένο στον δυτικό ωκεανό, και τα δύο πόδια του ήταν τοποθετημένα στον νότιο ωκεανό. Στον Τατχάγκατα, μοναχοί, τον Άξιο, τον Πλήρως Αυτοφωτισμένο, πριν ακόμα από την ανώτατη φώτιση, όταν δεν είχε ακόμα αφυπνιστεί πλήρως, όντας ακόμα Μπόντχισαττα, αυτό το πρώτο μεγάλο όνειρο εμφανίστηκε.

«Επιπλέον, μοναχοί, στον Τατχάγκατα, τον Άξιο, τον Πλήρως Αυτοφωτισμένο, πριν ακόμα από την ανώτατη φώτιση, όταν δεν είχε ακόμα αφυπνιστεί πλήρως, όντας ακόμα Μπόντχισαττα, ένα είδος χόρτου που ονομάζεται τιρίγια, αφού αναδύθηκε από τον αφαλό του, στάθηκε φτάνοντας τον ουρανό. Στον Τατχάγκατα, μοναχοί, τον Άξιο, τον Πλήρως Αυτοφωτισμένο, πριν ακόμα από την ανώτατη φώτιση, όταν δεν είχε ακόμα αφυπνιστεί πλήρως, όντας ακόμα Μπόντχισαττα, αυτό το δεύτερο μεγάλο όνειρο εμφανίστηκε.

«Επιπλέον, μοναχοί, στον Τατχάγκατα, τον Άξιο, τον Πλήρως Αυτοφωτισμένο, πριν ακόμα από την ανώτατη φώτιση, όταν δεν είχε ακόμα αφυπνιστεί πλήρως, όντας ακόμα Μπόντχισαττα, λευκά σκουλήκια με μαύρα κεφάλια, αφού σκαρφάλωσαν από τα πόδια του, κάλυψαν μέχρι τις επιγονατίδες. Στον Τατχάγκατα, μοναχοί, τον Άξιο, τον Πλήρως Αυτοφωτισμένο, πριν ακόμα από την ανώτατη φώτιση, όταν δεν είχε ακόμα αφυπνιστεί πλήρως, όντας ακόμα Μπόντχισαττα, αυτό το τρίτο μεγάλο όνειρο εμφανίστηκε.

«Επιπλέον, μοναχοί, στον Τατχάγκατα, τον Άξιο, τον Πλήρως Αυτοφωτισμένο, πριν ακόμα από την ανώτατη φώτιση, όταν δεν είχε ακόμα αφυπνιστεί πλήρως, όντας ακόμα Μπόντχισαττα, τέσσερα πουλιά διαφορετικών χρωμάτων, αφού ήρθαν από τις τέσσερις κατευθύνσεις και έπεσαν στα πόδια του, έγιναν ολόλευκα. Στον Τατχάγκατα, μοναχοί, τον Άξιο, τον Πλήρως Αυτοφωτισμένο, πριν ακόμα από την ανώτατη φώτιση, όταν δεν είχε ακόμα αφυπνιστεί πλήρως, όντας ακόμα Μπόντχισαττα, αυτό το τέταρτο μεγάλο όνειρο εμφανίστηκε.

«Επιπλέον, μοναχοί, ο Τατχάγκατα, ο Άξιος, ο Πλήρως Αυτοφωτισμένος, πριν ακόμα από την ανώτατη φώτιση, όταν δεν είχε ακόμα αφυπνιστεί πλήρως, όντας ακόμα Μπόντχισαττα, περπατούσε πάνω-πάνω σε ένα μεγάλο βουνό από κοπριά χωρίς να λερώνεται από την κοπριά. Στον Τατχάγκατα, μοναχοί, τον Άξιο, τον Πλήρως Αυτοφωτισμένο, πριν ακόμα από την ανώτατη φώτιση, όταν δεν είχε ακόμα αφυπνιστεί πλήρως, όντας ακόμα Μπόντχισαττα, αυτό το πέμπτο μεγάλο όνειρο εμφανίστηκε.

«Ό,τι, μοναχοί, στον Τατχάγκατα, τον Άξιο, τον Πλήρως Αυτοφωτισμένο, πριν ακόμα από την ανώτατη φώτιση, όταν δεν είχε ακόμα αφυπνιστεί πλήρως, όντας ακόμα Μπόντχισαττα, αυτή η μεγάλη γη ήταν το μεγάλο κρεβάτι του, τα Ιμαλάια, ο βασιλιάς των βουνών, ήταν το μαξιλάρι του, το αριστερό χέρι του ήταν τοποθετημένο στον ανατολικό ωκεανό, το δεξί χέρι του ήταν τοποθετημένο στον δυτικό ωκεανό, και τα δύο πόδια του ήταν τοποθετημένα στον νότιο ωκεανό· από τον Τατχάγκατα, μοναχοί, τον Άξιο, τον Πλήρως Αυτοφωτισμένο, η ανυπέρβλητη πλήρης αυτοφώτιση κατανοήθηκε πλήρως. Για εκείνη την πλήρη αφύπνιση αυτό το πρώτο μεγάλο όνειρο εμφανίστηκε.

«Ό,τι, μοναχοί, στον Τατχάγκατα, τον Άξιο, τον Πλήρως Αυτοφωτισμένο, πριν ακόμα από την ανώτατη φώτιση, όταν δεν είχε ακόμα αφυπνιστεί πλήρως, όντας ακόμα Μπόντχισαττα, ένα είδος χόρτου που ονομάζεται τιρίγια, αφού αναδύθηκε από τον

αφαλό του, στάθηκε φτάνοντας τον ουρανό· από τον Τατχάγκατα, μοναχοί, τον Άξιο, τον Πλήρως Αυτοφωτισμένο, η ευγενής οκταμελής οδός αφού κατανοήθηκε πλήρως, διακηρύχθηκε καλά σε θεούς και ανθρώπους. Για εκείνη την πλήρη αφύπνιση αυτό το δεύτερο μεγάλο όνειρο εμφανίστηκε.

«Ό,τι, μοναχοί, στον Τατχάγκατα, τον Άξιο, τον Πλήρως Αυτοφωτισμένο, πριν ακόμα από την ανώτατη φώτιση, όταν δεν είχε ακόμα αφυπνιστεί πλήρως, όντας ακόμα Μπόντχισαττα, λευκά σκουλήκια με μαύρα κεφάλια, αφού σκαρφάλωσαν από τα πόδια του, κάλυψαν μέχρι τις επιγονατίδες· πολλοί, μοναχοί, λαϊκοί με λευκά ρούχα κατέφυγαν στον Τατχάγκατα ως καταφύγιο εφ' όρου ζωής. Για εκείνη την πλήρη αφύπνιση αυτό το τρίτο μεγάλο όνειρο εμφανίστηκε.

«Ό,τι, μοναχοί, στον Τατχάγκατα, τον Άξιο, τον Πλήρως Αυτοφωτισμένο, πριν ακόμα από την ανώτατη φώτιση, όταν δεν είχε ακόμα αφυπνιστεί πλήρως, όντας ακόμα Μπόντχισαττα, τέσσερα πουλιά διαφορετικών χρωμάτων, αφού ήρθαν από τις τέσσερις κατευθύνσεις και έπεσαν στα πόδια του, έγιναν ολόλευκα· αυτές οι τέσσερις κάστες, μοναχοί, οι πολεμιστές, οι βραχμάνοι, οι έμποροι και οι εργάτες, αφού αναχωρήσουν από την οικογενειακή ζωή για την άστεγη ζωή στη Διδασκαλία και μοναστική διαγωγή που διακηρύχθηκε από τον Τατχάγκατα, πραγματοποιούν την ανυπέρβλητη απελευθέρωση. Για εκείνη την πλήρη αφύπνιση αυτό το τέταρτο μεγάλο όνειρο εμφανίστηκε.

«Ό,τι, μοναχοί, ο Τατχάγκατα, ο Άξιος, ο Πλήρως Αυτοφωτισμένος, πριν ακόμα από την ανώτατη φώτιση, όταν δεν είχε ακόμα αφυπνιστεί πλήρως, όντας ακόμα Μπόντχισαττα, περπατούσε πάνω-πάνω σε ένα μεγάλο βουνό από κοπριά χωρίς να λερώνεται από την κοπριά· ο Τατχάγκατα, μοναχοί, είναι αποδέκτης των αναγκάων ειδών χιτώνων, προσφερόμενης τροφής, καταλύματος και φαρμάκων για ασθενείς· αυτά ο Τατχάγκατα τα χρησιμοποιεί χωρίς λαχτάρα, χωρίς πάθος, χωρίς υπερβολή, βλέποντας τον κίνδυνο, με σοφία για τη διαφυγή. Για εκείνη την πλήρη αφύπνιση αυτό το πέμπτο μεγάλο όνειρο εμφανίστηκε.

Στον Τατχάγκατα, μοναχοί, τον Άξιο, τον Πλήρως Αυτοφωτισμένο, πριν ακόμα από την ανώτατη φώτιση, όταν δεν είχε ακόμα αφυπνιστεί πλήρως, όντας ακόμα Μπόντχισαττα, αυτά τα πέντε μεγάλα όνειρα εμφανίστηκαν». Έκτο.

7. Η ομιλία για τη βροχερή εποχή

197. «Αυτά είναι τα πέντε εμπόδια της βροχής, μοναχοί, που οι μάντεις δεν γνωρίζουν, όπου η όραση των μάντεων δεν διεισδύει. Ποια πέντε; Ψηλά, μοναχοί, στον ουρανό το θερμό στοιχείο ταράσσεται. Εξαιτίας αυτού τα σύννεφα που έχουν σχηματιστεί διαλύονται. Αυτό, μοναχοί, είναι το πρώτο εμπόδιο της βροχής, που οι μάντεις δεν γνωρίζουν, όπου η όραση των μάντεων δεν διεισδύει.

«Επιπλέον, μοναχοί, ψηλά στον ουρανό το στοιχείο του αέρα ταράσσεται. Εξαιτίας αυτού τα σύννεφα που έχουν σχηματιστεί διαλύονται. Αυτό, μοναχοί, είναι το δεύτερο εμπόδιο της βροχής, που οι μάντεις δεν γνωρίζουν, όπου η όραση των μάντεων δεν διεισδύει.

«Επιπλέον, μοναχοί, ο Ράχου, ο άρχοντας των τιτάνων, αφού συλλέξει το νερό με το χέρι του, το ρίχνει στον μεγάλο ωκεανό. Αυτό, μοναχοί, είναι το τρίτο εμπόδιο της βροχής, που οι μάντεις δεν γνωρίζουν, όπου η όραση των μάντεων δεν διεισδύει.

«Επιπλέον, μοναχοί, οι θεοί των βροχερών σύννεφων είναι αμελείς. Αυτό, μοναχοί, είναι το τέταρτο εμπόδιο της βροχής, που οι μάντεις δεν γνωρίζουν, όπου η όραση των μάντεων δεν διεισδύει.

«Επιπλέον, μοναχοί, οι άνθρωποι είναι άδικοι. Αυτό, μοναχοί, είναι το πέμπτο εμπόδιο της βροχής, που οι μάντεις δεν γνωρίζουν, όπου η όραση των μάντεων δεν διεισδύει. Αυτά λοιπόν, μοναχοί, είναι τα πέντε εμπόδια της βροχής, που οι μάντεις δεν γνωρίζουν, όπου η όραση των μάντεων δεν διεισδύει». Έβδομη.

8. Η ομιλία για την ομιλία

198. «Με πέντε ιδιότητες, μοναχοί, προικισμένη η ομιλία είναι καλά ειπωμένη, όχι κακά ειπωμένη, άμεμπτη και ανεπίκριτη από τους νοήμονες. Ποιες είναι αυτές οι πέντε; Είναι ειπωμένη την κατάλληλη ώρα, είναι ειπωμένη με αλήθεια, είναι ειπωμένη με λειότητα, είναι ειπωμένη με ωφέλεια, είναι ειπωμένη με νου φιλικότητας. Με αυτές τις πέντε ιδιότητες, μοναχοί, προικισμένη η ομιλία είναι καλά ειπωμένη, όχι κακά ειπωμένη, άμεμπτη και ανεπίκριτη από τους νοήμονες». Όγδοη.

9. Η ομιλία για την οικογένεια

199. «Όταν, μοναχοί, ηθικοί αναχωρητές πλησιάζουν μια οικογένεια, εκεί οι άνθρωποι παράγουν πολλή αξιέπαινη πράξη με πέντε τρόπους. Ποιες είναι αυτές οι πέντε; Όταν, μοναχοί, οι άνθρωποι, βλέποντας ηθικούς αναχωρητές να πλησιάζουν την οικογένεια, γεμίζουν με πίστη τις συνειδήσεις τους, μοναχοί, εκείνη η οικογένεια εκείνη τη στιγμή ασκεί πρακτική που οδηγεί στον ευδαιμονικό κόσμο.

«Όταν, μοναχοί, οι άνθρωποι, όταν ηθικοί αναχωρητές πλησιάζουν την οικογένεια, εγείρονται σε ένδειξη σεβασμού, αποδίδουν σεβασμό και προσφέρουν κάθισμα, μοναχοί, εκείνη η οικογένεια εκείνη τη στιγμή ασκεί πρακτική που οδηγεί σε υψηλή καταγωγή.

«Όταν, μοναχοί, οι άνθρωποι, όταν ηθικοί αναχωρητές πλησιάζουν την οικογένεια, απομακρύνουν τον ρύπο της τσιγκουνιάς, μοναχοί, εκείνη η οικογένεια εκείνη τη στιγμή ασκεί πρακτική που οδηγεί σε μεγάλη επιρροή.

«Όταν, μοναχοί, οι άνθρωποι, όταν ηθικοί αναχωρητές πλησιάζουν την οικογένεια, μοιράζονται σύμφωνα με την ικανότητα και τη δύναμή τους, μοναχοί, εκείνη η οικογένεια εκείνη τη στιγμή ασκεί πρακτική που οδηγεί σε μεγάλα πλούτη.

«Όταν, μοναχοί, οι άνθρωποι, όταν ηθικοί αναχωρητές πλησιάζουν την οικογένεια, ρωτούν, θέτουν ερωτήσεις και ακούν τη Διδασκαλία, μοναχοί, εκείνη η οικογένεια εκείνη τη στιγμή ασκεί πρακτική που οδηγεί σε μεγάλη σοφία. Όταν, μοναχοί, ηθικοί αναχωρητές πλησιάζουν μια οικογένεια, εκεί οι άνθρωποι παράγουν πολλή αξιέπαινη πράξη με αυτούς τους πέντε τρόπους». Ένατη.

10. Η ομιλία για την απομάκρυνση

200. «Αυτά, μοναχοί, είναι τα πέντε στοιχεία που συνεπάγονται απομάκρυνση. Ποιοι πέντε; Εδώ, μοναχοί, όταν ένας μοναχός στρέφει την προσοχή του στην ηδονή, η συνείδησή του δεν εισέρχεται στις ηδονές, δεν γαληνεύει, δεν σταθεροποιείται, δεν απελευθερώνεται. Αλλά όταν στρέφει την προσοχή του στην απάρνηση, η συνείδησή του εισέρχεται στην απάρνηση, γαληνεύει, σταθεροποιείται, απελευθερώνεται. Η συνείδησή του αυτή έχει πάει καλά, έχει αναπτυχθεί καλά, έχει αποσυρθεί καλά, έχει

απελευθερωθεί καλά, είναι αποδεσμευμένη από τις ηδονές· και οι νοητικές διαφθορές, οι δυσφορίες και οι πυρετοί που εγείρονται λόγω των ηδονών, αυτός είναι απαλλαγμένος από αυτά· δεν βιώνει εκείνο το αίσθημα. Αυτό διακηρύχθηκε ως η διαφυγή από τις ηδονές.

«Επιπλέον, μοναχοί, όταν ένας μοναχός στρέφει την προσοχή του στον θυμό, η συνείδησή του δεν εισέρχεται στον θυμό, δεν γαληνεύει, δεν σταθεροποιείται, δεν απελευθερώνεται. Αλλά όταν στρέφει την προσοχή του στον μη θυμό, η συνείδησή του εισέρχεται στον μη θυμό, γαληνεύει, σταθεροποιείται, απελευθερώνεται. Η συνείδησή του αυτή έχει πάει καλά, έχει αναπτυχθεί καλά, έχει αποσυρθεί καλά, έχει απελευθερωθεί καλά, είναι αποδεσμευμένη από τον θυμό· και οι νοητικές διαφθορές, οι δυσφορίες και οι πυρετοί που εγείρονται λόγω του θυμού, αυτός είναι απαλλαγμένος από αυτά· δεν βιώνει εκείνο το αίσθημα. Αυτό διακηρύχθηκε ως η διαφυγή από τον θυμό.

«Επιπλέον, μοναχοί, όταν ένας μοναχός στρέφει την προσοχή του στη βλάβη, η συνείδησή του δεν εισέρχεται στη βλάβη, δεν γαληνεύει, δεν σταθεροποιείται, δεν απελευθερώνεται. Αλλά όταν στρέφει την προσοχή του στη μη βλάβη, η συνείδησή του εισέρχεται στη μη βλάβη, γαληνεύει, σταθεροποιείται, απελευθερώνεται. Η συνείδησή του αυτή έχει πάει καλά, έχει αναπτυχθεί καλά, έχει αποσυρθεί καλά, έχει απελευθερωθεί καλά, είναι αποδεσμευμένη από τη βλάβη· και οι νοητικές διαφθορές, οι δυσφορίες και οι πυρετοί που εγείρονται λόγω της βλάβης, αυτός είναι απαλλαγμένος από αυτά· δεν βιώνει εκείνο το αίσθημα. Αυτό διακηρύχθηκε ως η διαφυγή από τη βλάβη.

«Επιπλέον, μοναχοί, όταν ένας μοναχός στρέφει την προσοχή του στην ύλη, η συνείδησή του δεν εισέρχεται στην ύλη, δεν γαληνεύει, δεν σταθεροποιείται, δεν απελευθερώνεται. Αλλά όταν στρέφει την προσοχή του στο άυλο, η συνείδησή του εισέρχεται στο άυλο, γαληνεύει, σταθεροποιείται, απελευθερώνεται. Η συνείδησή του αυτή έχει πάει καλά, έχει αναπτυχθεί καλά, έχει αποσυρθεί καλά, έχει απελευθερωθεί καλά, είναι αποδεσμευμένη από την ύλη· και οι νοητικές διαφθορές, οι δυσφορίες και οι πυρετοί που εγείρονται λόγω της ύλης, αυτός είναι απαλλαγμένος από αυτά· δεν βιώνει εκείνο το αίσθημα. Αυτό διακηρύχθηκε ως η διαφυγή από την ύλη.

«Επιπλέον, μοναχοί, όταν ένας μοναχός στρέφει την προσοχή του στην ταυτότητα, η συνείδησή του δεν εισέρχεται στην ταυτότητα, δεν γαληνεύει, δεν σταθεροποιείται, δεν απελευθερώνεται. Αλλά όταν στρέφει την προσοχή του στην παύση της ταυτότητας, η συνείδησή του εισέρχεται στην παύση της ταυτότητας, γαληνεύει, σταθεροποιείται, απελευθερώνεται. Η συνείδησή του αυτή έχει πάει καλά, έχει αναπτυχθεί καλά, έχει αποσυρθεί καλά, έχει απελευθερωθεί καλά, είναι αποδεσμευμένη από την ταυτότητα· και οι νοητικές διαφθορές, οι δυσφορίες και οι πυρετοί που εγείρονται λόγω της ταυτότητας, αυτός είναι απαλλαγμένος από αυτά· δεν βιώνει εκείνο το αίσθημα. Αυτό διακηρύχθηκε ως η διαφυγή από την ταυτότητα.

«Σε αυτόν η απόλαυση της ηδονής δεν υπολανθάνει, η απόλαυση του θυμού δεν υπολανθάνει, η απόλαυση της βλάβης δεν υπολανθάνει, η απόλαυση της ύλης δεν υπολανθάνει, η απόλαυση της ταυτότητας δεν υπολανθάνει· είναι χωρίς υπολανθάνουσα τάση για την απόλαυση της ηδονής, χωρίς υπολανθάνουσα τάση για την απόλαυση του θυμού, χωρίς υπολανθάνουσα τάση για την απόλαυση της βλάβης,

χωρίς υπολανθάνουσα τάση για την απόλαυση της ύλης, χωρίς υπολανθάνουσα τάση για την απόλαυση της ταυτότητας. Αυτός ονομάζεται, μοναχοί, μοναχός χωρίς υπολανθάνουσα τάση, έκοψε την επιθυμία, απέρριψε τους νοητικούς δεσμούς, μέσω της πλήρους συνειδητοποίησης της αλαζονείας έθεσε τέλος στον πόνο. Αυτά λοιπόν, μοναχοί, είναι τα πέντε στοιχεία που συνεπάγονται απομάκρυνση». Δέκατη.

Κεφάλαιο Μπραχμάνα, πέμπτο.

Αυτή είναι η σύνοψή του -

Σόνα, Ντόνα, Σανγκάραβα, Καρανάπαλι και Πινγκιγιάνι·
Όνειρα και βροχές, ομιλία, οικογένεια και με αυτό που συνεπάγεται
απομάκρυνση.

Τα τέταρτα πενήντα ολοκληρώθηκαν.



ΠΑΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΓΙΑ ΑΥΤΗ ΤΗ ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ

Η παρούσα μετάφραση αποτελεί μέρος του PaliVerse Project, της πρώτης πλήρους και ενιαίας αγγλικής μετάφρασης του Κανόνα Πάλι, μαζί με τα Σχόλια (Aṭṭhakathā) και τα Υποσχόλια (Ṭīkā) και συνοδεύεται από διαδραστικά εργαλεία μελέτης. Το PaliVerse είναι ένα έργο σε εξέλιξη. Οι μεταφράσεις που δημιουργούνται με τεχνητή νοημοσύνη βελτιώνονται συνεχώς μέσω αναθεωρήσεων και σχολίων από ειδικούς. Το παρόν κείμενο αποτελεί την πιο πρόσφατη μετάφραση κατά την ημερομηνία λήψης.

Ημερομηνία δημιουργίας PDF: 14 Σεπτεμβρίου 2026

ΠΩΣ ΝΑ ΠΑΡΑΘΕΣΕΤΕ ΤΗΝ ΠΗΓΗ

PaliVerse (2026). Ο Τριμερής Κανόνας. Ο Κανόνας των Ομιλιών. 4. Η συλλογή των αριθμημένων ομιλιών. 05. Το βιβλίο των πέντε. 4. Η τέταρτη πεντηκοντάδα έχει ανακτηθεί από το paliverse.org

© 2026 The PaliVerse Project · Με επιφύλαξη παντός δικαιώματος
Κέντρο Μελέτης και Πρακτικής Βουδισμού Τεραβάδα
Αστική Μη Κερδοσκοπική Εταιρεία εγγεγραμμένη στην Ελλάδα
Το παρόν PDF μπορεί να διανέμεται ελεύθερα για σκοπούς μελέτης και πρακτικής.

PaliVerse.org